

Glasiło Mestne občine Ljubljana, letnik XVI, številka 8, oktober 2011, ISSN 1318-797X

Ljubljana

KNJIGE
ZA VSAKOGAR

6
Novorojeni most
do porodnišnice

14
Leto dni po
katastrofalnih
poplavah

10
Projekt
Knjige za vsakogar
se nadaljuje

28
Športna vadba
v Ljubljani

Boris A. Novak

Ljubljana, mati

*Sneg jih je presenetil, kakor jih nikdàr
več ne bo noben sovražnik. Da bi sred jeseni
zapadel prvi sneg in kot okrutni gospodar*

*zavladal izčrpanim telesom in zaplenil
uso moč korakov, tega niso pričakovali.
In koliko snega! Gozd je bil podoben steni.*

*Da bi stopili ven iz koč, so najprej skopali
hodnik skozi žilav zid, ki se je dvigal vsepovsod
okrog. A sneg je sproti brisal gaz. V štali*

*so našli tri lopate, a nič ni pomagalo. Na pot
so morali, potí pa ni bilo. – Pozneje
so zvedeli, da je le tristo metrov stran od tod*

*divjala bitka, ki je sploh niso slišali. – Meje
med nebom in zemljo ni bilo več videti.
Snežila je tišina. Past iz bele preje*

*jih je čedalje bolj dušila ... S skrajnimi močmi
so gazili skozi na smrt nasršene doline.
Sneg jim je segal do vratu ...
Šest dni in noči*

*so skozenj rinili, počasi, čez naježene sipine,
in se pri gaženju menjavali ... In hrana?
Konzerva na dva moža in dve deki slanine ...*

*Alpinci so napadali, patrulja pa – izdana:
trije so padli, le eden se je rešil, zakopan v sneg ...
V treh dneh so izgubili šestindvajset mož ... Rana*

*skeli na mrazu, jeklo peče, in strašan je beg,
ki nima konca ...
A ko so četrtega večera
– bilo jih je le še devetmajst – prišli na breg*

*zaledenelega potoka, je bila človeška mera
polna: premočeni in izčrpani so sedeli
okoli ognja. Tedaj je nekdo od Anteja terjal,*

*naj jim spregovori – v tej ostekleneli
krsti pokrajine – kakšna bo nekoč Ljubljana,
ki je ne bodo nikoli več videli. Z veselim*

*tonom je rekel – skozi grlo, odrto kot odprta rana:
Ljubljana je mati, ki nas čaka ...
a ga je z jeklenim glasom
prekinil Šercer: Nikdar nam ne bo več dana*

*Ljubljana, če ne bomo varčevali s silami in časom.
Ob treh ponoči krenemo na pot. Zdaj pa spat! ...
Ogenj je dogoreval. Legli so na ledeno jaso,*

*pokriti le s šotorskim platnom. Iz nebesnih vrat
je spet snežilo. Če ne bi bilo čuječega stražarja,
bi jih za zmeraj zasnežilo ...
Čez dva dni, takrat,*

*ko so v dalji videli, kako rešilna zarja
drugo za drugo kradoma prižiga strehe,
so razumeli, da jim mati odgovarja.*

*Vrnili so se k njej, potrebni kruha in utehe,
ognjišča in zdravil, hrepeneč po njeni dlani,
vrnili so se k njeni topli, varni dlani,*

*vrnili so se k materi,
k materi Ljubljani ...*

Ljubljana

Materi Ljubljani

Boris A. Novak: Ljubljana, mati	2
Boris A. Novak: Materji Ljubljani	3
Blaž Golob, mag. Miran Gajšek ob Forumu Ljubljana 2011	4
Novorojeni most do porodnišnice	6
Vita Kontić: Evropski teden mobilnosti 2011	8
Nadaljevanje projekta Knjige za vsakogar	10
Nada Breznik: Mestni štipendist Ištvan Išt Huzjan	12
Darja Korez Korenčan: APZ Tone Tomšič na azijski turneji	13
Emi Vega: Leto dni po katastrofalnih poplavih	14
Emi Vega: Odpravljanje vlage v poplavljenih domovih	15
Dr. Aleš Smrekar, dr. Brigita Jamnik: Okoljevarstvena zavest Ljubljancanov	20
Četrtni razgledi	21
Staša Cafuta Trček: Ljubljana v očeh tujih turistov	26
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Saše Jelenc	27
Žiga Černe: Športna vadba v Ljubljani	28
Ljubljanske novice	37
Okoljske meritve	40
Dr. Brigita Jamnik: Cevkovo mesto	40
Slovensko mladinsko gledališče v sezoni 2011/2012	41

Fotografija na naslovnici:

Zgoraj: Novorojeni most do porodnišnice,
foto: Dunja Wedam

Spodaj: Logotip projekta Ljubljane –
svetovne prestolnice knjige,
ki se nadaljuje tudi v letu 2011/12,
avtorica logotipa dr. Petra Černe Oven

Risba na strani 2:

Gašper Habjančič: Stritarjeva ulica

Fotografija na strani 3:

Pesnik prof. dr. Boris A. Novak, foto: Miha Fras

Avtorica nepodpisanih besedil
je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Jankovič. Uredniški
odbor: Mitja Meršol
(predsednik), Tjaša Ficko,
Vesna Kos – Bleiweis,
mag. Anže Logar, Stanka
Ritonja. Odgovorna
urednica in lektorica:
Nada Šumi, kontakt:
041/737 863, glasilo.
ljubljan@ljubljan.si.
Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo
Ljubljana, Mestni trg 1,
Ljubljana. Tisk: Set
d.o.o., Grafična priprava:
Lupa design. Naklada:
119.800 izvodov.
Natisnjeno na okolju
prijaznem papirju. Glasilo
brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Mestni
občini Ljubljana.

Bilo jih je 59. Samo 59. 59 domoljubov, ki so v nedeljo, 19. oktobra 1941, izpeljali prvo veliko akcijo slovenskih partizanov – napad Krimskega bataljona na italijansko postojanko v Ložu na Notranjskem. Edina dva, ki sta imela vojaške izkušnje, sta poveljevala tej pogumni in uspešni akciji: Ljubo Šercer, nekdanji kraljevi častnik, in Stane Semič – Daki, topničar mednarodne brigade v španski državljanski vojni. Vsi drugi so prvič držali orožje v rokah; pred akcijo so dobesedno slišali, kako jim udriha srce. Politična komisarja, ki sta jurišala na čelu napada, sta bila Dušan Pirjevec – Ahac in Ante Novak, moj oče, ki je svoje spomine zapisal v članku *Kako smo doživljali partizanstvo* (Slovenski zbornik 1945). Med drugim piše, kako so se po tem podvigu morali umakniti nazaj v Ljubljano, kjer so zaradi izdajstva zaprli in usmrtili Šercerja in skupino partizanov:

»V Ribniško dolino smo prišli tako izčrpani, da smo ukazali umik – v Ljubljano. V tistih štirinajstih dneh koncem novembra in začetkom decembra 1941 smo se partizanski otroci, ki smo izgubili zveze z organizacijami z vseh strani, zatekli k materi Ljubljani. Bila je to prva resna kriza slovenskega partizanstva – povzročil jo je sneg. Prišli smo mi, prišel je drugi polbataljon Krimskega bataljona, ki je tudi doživel svojo zimsko tragedijo, prišli so iz Gorenjske, iz Savinjske doline, od povesod. V Ljubljano se je umaknilo čez tristo partizanov. Ljubljana jih je sprejela, skrila, zdravila, oblekla, obula, nahranila in pripravila za zimsko borbo. Partizani so se vračali v hrib, brž ko so si opomogli in so bili opremljeni za zimo. Nekaj se jih ni vrnilo. Ljubo Šercer je ostal v Ljubljani. Toda junaki v borbi so ostali junaki pred sodiščem in na morišču, da so fašisti ostrmeli in so jim zašklepetali zobje. Beseda Ljube Šercerja pa se je uresničevala: na njih mesto so stopale desetine in stotine novih borcev.«

Na podlagi spominov svojega očeta sem napisal pesem *Ljubljana, mati* ter jo vključil v nastajajoči ep. Ko sem dokončal to pesem, sem se – prijetno utrujen – odpravil na sprehod po Ljubljani. Pod vtisom očetovih besed sem mesto doživel z novimi, svežimi očmi. Sprehajal sem se ob Ljubljanci in užival v vrvežu množice, v čudežni normalnosti vsakdanjega življenja, se čudil prenovljenim obrežjem in »novim starim« mostovom, občudoval kipe Jakova Brdarja in Mirsada Begiča, strmel nad prostorski rešitvami, ki dajo mestu dihati njegovo dolgo prikrito, lepo dušo. Ljubljana je v zadnjih letih doživela razcvet. Razvoj, ki je pravzaprav vrnitev k sebi, k naravi samega mesta. Ljubljana je postala prijazna, toplo, očarljivo mesto. Mesto po človeški meri.

Ko sem se l. 1968, pri občutljivi starosti štirinajstih let, priselil v Ljubljano, sem komaj dihal, tako redek je bil zrak. Kot bi eleganco Plečnikove magije mazale mastne saje vseh možnih odtokov sivine. Osamljeni pubertetnik sem obupano hodil po praznih nedeljskih ulicah in preklinjal provinco.

Ko danes hodim po teh istih ulicah, pa lahko diham s polnimi pljuči. Ljubljana je znova, po desetletjih sivine, postala kozmopolitsko mesto, ki brbova od umetniške ustvarjalnosti in radoživosti. Kulturna globina zgodovine se spontano izliva v sodobni utrip velemesta. Ljubljana je zdaj odprto, gostoljubno mesto.

Naj ob vseh teh hvalnicah ne pozabimo na sence polpreteklosti. Najtemnejša med njimi je vprašanje izbrisanih. Z bolečino se spomnim, kako so spomladi l. 2004 tudi mnogi Ljubljanci na sramotnem referendumu glasovali zoper človeške pravice svojih sosedov in someščanov, med katerimi so bili tudi otroci, starejši, ženske. K sreči je vlada, ki zdaj odhaja, odpravila večino teh kršitev.

Kot nekdanji predsednik Slovenskega PEN-a, ki sem med vojnami v Jugoslaviji organiziral humanitarno pomoč za begunce in pisatelje iz obleganega Sarajeva, pa sem še posebej vesel in ponosen, da se je Ljubljana pridružila skupini velikodušnih mest, ki ponujajo azil preganjanim pisateljem iz nedemokratskih držav.

Zasluge za nesluteni razcvet mesta ima nedvomno sposobna vodstvena ekipa Mestne občine Ljubljana, na čelu z vizionarskim arhitektom prof. Janezom Koželjem in županom Zoranom Jankovičem, ki mu sicer občasno pošljem kakšno protestno pismo. In te zasluge bi morali, če so količkaj pošteni, priznati vsi, tudi politični nasprotniki.

Nenadoma se zavem, da se ne spodobi politizirati sredi vse te lepote. Stojim na Šuštarškem mostu in zrem v Ljubljano, ki priteka in odteka. Skozme tečeta dva časa: nekdanji in sedanji. Star sem toliko kot moj dragi profesor Dušan Pirjevec, ko je umrl poleti 1977, in vsaj dvakrat toliko kot Ljubo Šercer, ko so ga usmrtili v tisti zgodnji, strašni zimi najstrašnejšega leta strašnega 20. stoletja.

Prof. dr. Boris A. Novak, podpredsednik Mednarodnega PEN

Ljubljana – središče

Forum Ljubljana 2011, Mesta prihodnosti: metropolitansko evropsko območje rasti 2027 na Ljubljanskem gradu

Na Ljubljanskem gradu pravkar (13. in 14. oktobra) poteka mednarodna konferenca Forum Ljubljana 2011, Mesta prihodnosti: metropolitansko evropsko območje rasti 2027. Namen konference je spodbuditi in aktivirati razvojni krog urbanih regij JV Evrope, predstaviti finančne instrumente v okviru Donavske strategije in povezati konkretne regionalne investicijske projekte. Konferenca je tudi odlična priložnost, da se spodbudijo dobre prakse in konkretno sodelovanje med vsemi, ki vplivajo in razvijajo projekte za razvoj mest. Organizatorja regionalne konference sta Regionalna ustanova - Center za podporo razvoju eUpravljanja (CeGD) in Mestna občina Ljubljana. Mednarodna konferenca Forum Ljubljana 2011 gosti številne vrhunske strokovnjake, med njimi Dirka Achnerja, generalnega direktorja direktorata Evropske komisije za razvoj in regionalno politiko, mag. Antona Ropa, podpredsednika Evropske investicijske banke, Jeroma C. Glenna, avtorja pomembnih poslovnih in političnih konceptov, in enega najbolj kompleksnih intelektualcev ter prodornih svetovalcev vladam, organizacijam in korporacijam na področju strategij za prihodnost arhitekta Borisa Podrecco, ki s svojim delom razvija urbane koncepte. Poseben vsebinski del je namenjen vabljenim županom in predstavnikom mest JV Evrope ter vlagateljem in svetovalcem, ki spodbujajo razvojni krog urbanih regij. Za več informacij o tem pomembnem dogodku smo povprašali Blaža Goloba, direktorja Regionalne ustanove - Centra za podporo razvoju e-upravljanja za področje JV Evrope (CeGD), in mag. Mirana Gajška, načelnika Oddelka za urbanizem, ki pogovor moderira.

Foto: Atelje S

Pred kratkim odprta Kristalna palača v okrožju Partnerstva Šmartinska, najvišja stavba v Sloveniji in simbol novo nastajajočega urbanega središča 21. stoletja.

Foto: Tomaž Paternost
Blaž Golob

Blaž Golob

Zakaj je predvidevanje prihodnosti pomembno za mesto, kot je Ljubljana?

Študija *Stanje prihodnosti 2011 (State of the Future 2011)* zaznava težnjo, ki kaže, da bo do leta 2050 kar 80 odstotkov prebivalstva živel v urbanih področjih. Vsa mesta, ki svoj razvoj usmerjajo strateško (na podlagi predvidevanja prihodnosti), so v vrhu lestvic bivalno najbolj kakovostnih mest v Evropi. Tudi strategija EU – vključno s finančnimi spodbudami – je močno usmerjena na razvoj metropolitanskih regij, saj so v nasprotju s posameznimi državami lahko celo bolj prožne, bolj odzivne in bolj proaktivne. Ljubljana ima odlično zasnovano, da postane središče metropolitanske regije.

Katere dobre prakse lahko na podlagi tega navedemo? Katera mesta so uporabila metodologijo predvidevanja prihodnosti in na njenem temelju pripravila svojo vizijo prihodnosti?

Najbolj znana mesta, ki temeljijo na študijah predvidevanja prihodnosti, v Evropi so: Leeds, Dunaj in Amsterdam. Vsa večja mesta se soočajo z izzivi, kot so hitra rast, podnebne spremembe, lokalne katastrofe, omejenost virov (voda, energija), globalizacija, spremenjena demografska struktura in migracije. Predvidevanje prihodnosti je zato zelo dobrodošla metoda, saj je vključujoča; vključuje vse pomembne deležnike in je – v tem nedvomno negotovem času – lahko v veliko pomoč pri opredeljevanju razvojnih politik in skupnih imenovalcev razvoja.

metropolitanske regije

Katere vsebine in govorniki so ključni in zakaj je pomembna vloga CeGD-ja kot soorganizatorja?

Na konferenci sodelujejo številni ugledni govorniki, ki bodo predstavili svoje poglede in sugestije na pomembnost razvoja urbanih regij. Med eminentnimi govorniki konference Forum Ljubljana 2011 bosta področje finančnih spodbud in konkretnih instrumentov predstavila mag. Anton Rop, podpredsednik EIB, in Ivan Curzola, ki prihaja iz IPA skladov JV Evrope. Dobro prakso razvojnih projektov mesta bo predstavila podžupanja mesta Dunaj Maria Vassilakou, vpogled v trende in trajnostni razvoj metropol bosta podala futurolog Jerome C. Glenn in arhitekt prof. Boris Podrecca. Župane nekaj glavnih mest JV Evrope bomo povabili, da nam pojasnijo svoje pristope k razvoju svojih mest, korporativni pogled na učinkovitost upravljanja mest pa bosta s konkretnimi projekti med drugimi predstavila tudi Georg Wilms, podpredsednik Siemens One, in Michael Pittelkow, podpredsednik SAP za EMEA.

Drugi dan konference je namenjen konkretnemu povezovanju vlagateljev, svetovalcev in pobudnikov urbanih projektov v regiji. Kakšen je cilj tega investicijskega povezovanja?

Ta dan je namenjen vzpostavitvi razvojnega kroga JV Evrope: predstaviti konkretnih projektov in povezovanju investitorjev, IKT in drugih svetovalcev, arhitektov, avtorjev projektov ter drugih strokovnjakov, ki bodo sodelovali pri konkretnih projektih pobudah v tej regiji. Naš cilj je, da vzpostavimo tudi poslovne povezave in spodbudimo zagon razvojnega kroga in povezav projektov, ki se nanašajo na JV Evropo.

Mag. Miran Gajšek

Zakaj je razvoj metropolitanskih, urbanih regij tako pomemben za razvoj Evrope?

Razvoj Evropskih metropolitanskih območij rasti (*Metropolitan European Growth Area MEGA*) je ključen za kohezijsko politiko Evropske unije zaradi naslednjih

Foto: Miha Fras

Mag. Miran Gajšek

treh razlogov: Kot prvo je pomembno dejstvo, da so metropole, tudi Ljubljana, vedno del metropolitanskih regij, ki tako zaradi svoje velikosti kot tudi zaradi gospodarske in politične moči predstavljajo motorje gospodarskega, socialnega in prostorskega razvoja. Kot drugo je pomembno dejstvo, da je že s samo kategorizacijo tega vzpostavljena hierarhija, ki jasno definira tudi hierarhijo razvoja v posamičnih državah. V primeru Republike Slovenije to pomeni, da je pač razvoj Ljubljanske metropolitanske regije, ki seveda vključuje tudi Luko Koper in Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, bistveno pomembnejši kot razvoj preostalih regij in občin v državi z vidika Evropske unije. Kot tretje je pomembno dejstvo, da imajo mesta v Evropi bistveno starejšo, tudi 2000-letno zgodovino kot na primer posamezne države. To pomeni, da ravno tista mesta, ki hkrati so tudi centri metropolitanskih regij, predstavljajo – tako z vidika Evropske unije kot tudi posamičnih držav – ključen dejavnik za alokacijo strukturnih skladov v njem, ugodnih kreditov, na primer Evropske investicijske banke, skratka, za dejansko izvajanje kohezijske politike Evropske unije.

Katere prednosti za razvoj Ljubljane in Slovenije prinaša Donavska strategija?

Donavska strategija je druga Evropska makroregionalna strategija. Prva je EUBSR (*European Baltic Sea Region Strategy*), s katero je Evropska unija na ravni makroregije, ki vključuje veliko držav, jasno definirala razvojne prioritete. To pomeni, da kohezijska politika EU ni več rapršena na posamične interese posamičnih držav, ampak ima na ravni celotne baltske makroregije štiri razvojne prioritete:

- narediti Baltsko regijo okoljsko znosno območje,
- narediti Baltsko regijo uspešno,
- narediti Baltsko regijo dostopno in zanimivo in
- narediti Baltsko regijo varno in zanesljivo.

Donavska strategija je izjemno pomembna za razvoj Slovenije predvsem zaradi dejstva, da Republika Slovenija leži v štirih evropskih makroregijah: Alpe, srednji Mediteran z Jadranskim morjem, jugovzhodna Evropa (politično korektno ime za Balkan) in centralna Evropa. Področje Donavske strategije obsega večji del območja jugovzhodne Evrope in del območja centralne Evrope in s tem tudi Slovenije. To pomeni, da bo z aktivnim sodelovanjem – bolj aktivnim kot doslej – pri projektu Donavske strategije Republika Slovenija lahko začela izkoriščati svojo izjemno geostrateško lego.

Donavska strategija ne pomeni novega finančnega vira, ampak predstavlja skupni imenovalac obstoječih finančnih virov dokončanja programskega obdobja 2007-2013 in finančne perspektive 2014-2020. Konkretno to pomeni, da bi bil v primeru priprave projektov rekonstrukcije železnice na 160 km/h iz Luke Koper prek kompletnega drugega tira, vključujoč ljubljansko železniško vozlišče s poglobitvijo železnice, ureditev vozlišča v Zidanem mostu in drugega tira od Maribora do Gradca in rekonstrukcijo železnice od Pragerskega proti Madžarski, zagotovljen finančni vir z dejanskim dokončanjem do leta 2020. Le tako bomo

v naši državi uspešni nasproti projektu Nove južne železnice. S projektom Nova južna železnica, s katero se Avstrija izogne Sloveniji – z izgradnjo predora pod Semmeringom ter izgradnjo predora pod Koralpami in izgradnjo kopenskega prometno-logističnega terminala pri Beljaku – nameravamo Avstrija in avstrijske železnice prevzemati tovar in s tem zaslužek Slovenskim železnicam in slovenskim prevoznikom.

Ali bodo na podlagi Donavske strategije aktivirani tudi nekateri finančni mehanizmi za razvoj projektov v Ljubljani?

Vsekakor da. Ravno skozi makroregionalno strategijo se bo v največji možni meri izkazala nujnost investicij v prometno in komunalno infrastrukturo na območju Ljubljanske metropolitanske regije. Ljubljana, kot smo že ničkolikokrat povedali, ni samo mestna občina, je tudi center ljubljanske urbane regije, je – kot je zapisano v ustavi – glavno mesto Republike Slovenije in je na ravni Evropske unije pomembno evropsko metropolitansko območje rasti.

Kako bodo te prednosti oz. projekti, ki se obetajo na podlagi Donavske strategije, izpostavljeni na konferenci?

Že pri pripravi, izdelavi in dokončanju občinskega prostorskega načrta – strateškega in izvedbenega dela – ter pri izdelavi projekta Javni potniški promet v ljubljanski urbani regiji smo natančno analizirali vlogo in pomen ljubljane: prvič v ljubljanski urbani regiji in drugič ljubljane znotraj evropskega metropolitanskega območja rasti. V ta namen so bili pripravljeni in že začeti tudi projekti, kot so: Potniški center Ljubljana, Partnerstvo Šmartinska, Športni center Stožice (Arena Triglav) ... To pomeni, da smo v Mestni občini Ljubljana in v ljubljanski urbani regiji pripravljeni in tudi aktivno sodelujemo pri pripravi konkretnih projektov. Posebej poudarjam, da so omenjeni projekti na eni strani popolnoma skladni s konceptom trajnostne mobilnosti in okoljevarstvenimi zahtevami, na drugi strani pa seveda čuvajo naravno in kulturno dediščino ljubljane in regije ter na ta način v največji možni meri ohranjajo identiteto in značaj ljubljane in vseh naselij v ljubljanski urbani regiji.

Odkod iniciativa za konferenco Forum Ljubljana 2011?

Pobudo za konferenco sva pripravila z Blažem Golobom, direktorjem CeGD.

Kakšna so pričakovanja Mestne občine Ljubljana od te konference in kaj je cilj sodelovanja na njej?

Pričakovanja Mestne občine Ljubljana na tej konferenci so, da še dodatno okrepimo vlogo in pomen ljubljane v Sloveniji in Evropi. Pričakujemo tudi, da se bo v ljubljani vzpostavila platforma za stalno sodelovanje pri pripravi in izvedbi velikih projektov na področju Donavske strategije.

Novorojeni most do porodnišnice

Foto: Atelierarhitekti

Novozgrajeni most čez Ljubljanico, ki se mu staro mrtvaško ime nič več ne prilega, saj vodi do porodnišnice in skupaj z drugimi novimi mostovi in preurejenimi rečnimi nabrežji pripoveduje zgodbo o preobrazbi Ljubljane, ki se je v mandatu župana Zorana Jankovića z energično vizijo prebudila iz dolgoletnega mrtvila.

20. septembra sta župan Zoran Janković in podžupan prof. Janez Koželj s sodelavci odprla novi most čez Ljubljanico na mestu danes prestavljenega in obnovljenega Hrdeckega mostu, ki vodi čez Ljubljanico v porodnišnico. Most je nastal v arhitekturnem biroju Atelierarhitekti pod vodstvom prof. Jurija Kobeta. Hrdeckega most je namreč najprej stal na mestu sedanjega Čevljarskega mostu, vendar je litoželezno konstrukcijo arhitekt Jože Plečnik prestavil na lokacijo današnjega Mrtvaškega mostu, ker je bil preozek, ter zgradil današnji Čevljarski most. Prestavljenega mostu se je prijel vzdevek Mrtvaški most, ker so iz Kliničnega centra ponoči čez most v mrtvašnico vozili umrle. Od letošnjega 11. maja litoželezni most spet nosi ime Hrdeckega most in stoji na Krakovskem nasipu, na lokaciji nekdanjega Mrtvaškega mostu pa je postavljen nov most. Novi most in njegova smer v simbolnem smislu govorita o novem rojstvu Ljubljane in njeni pozitivni energiji v mandatu župana Zorana Jankovića. Prvi mestni urbanist podžupan prof. Janez Koželj zato zanj namesto dosedanjega vzdevka predlaga novo ime Materinski most. Na potezi pa je tudi ljudska domišljija, ki prav lahko materinsko gostoljubni most posvoji z nezmotljivim vzdevkom, kakršen ob markantni arhitekturni in urbanistični novosti nepreklicno zadene žebljico v glavico in nam jo tako dokončno udomači.

Potreba po novem poimenovanju novega mostu

»Zdaj to ni več most, ki je nekaj umrlega, preteklega, most preteklosti, ampak je most prihodnosti. Zato se je pojavila tudi zamisel, naj bi se ne imenoval več Mrtvaški, ker ne ustreza več svetlemu, na široko razprtemu in elegantnemu mostu, ki se je kot ptič feniks porodil iz propadajočega in iznakaženega litoželeznega Mrtvaškega mostu. Zato se mi zdi prav, da nov most preimenujemo, saj tam tudi ni več mrtvašnice, ki je upravičevala to strašljivo ime. Lahko bi ga na primer preimenovali v Materinski most, saj navezadnje vodi v bližnjo porodnišnico, in mu dali nov, bolj optimističen pomen. Prepričan sem, da novi most dovolj prepričljivo interpretira

spomin na staro ureditev, saj se zgleduje tako po prvotni Plečnikovi ureditvi prestavitve Hrdeckega mostu s štirimi svetilniki kot tudi po sami obliki njegove ločne konstrukcije. Novi je reminiscenca starega, ki spoštuje duh kraja, odseva pa tudi duh časa,« pravi podžupan prof. Koželj. Nasprotno pa prof. Kobe preimenovanju ni naklonjen: »Sam ne podpiram spremembe imena Mrtvaškega mostu. Vsako ime namreč nosi s seboj neko značilnost in tradicijo. In mrtvašnica, po kateri je most dobil ime, je tudi ena od urbanih ustanov, del mestnega utripa, življenja in smrti, ki je del tega cikla. Govori o tem, da je mesto imelo te reči urejene že v zgodovini, na kar smo lahko le ponosni. In še nekaj: ne vem za most na svetu, ki bi imel takšno ime.«

Konec omahovanja, kako naj bo urejen ta del mesta ob Ljubljani

»Najprej je treba povedati, da se z izgradnjo novega mostu končujejo desetletna omahovanja med različnimi odločitvami, kakšna naj bo prometna ureditev tega dela mesta. Ko je bilo treba zaradi že nujne obnove razstaviti Mrtvaški, zdaj spet Hrdeckega most in ga začasno nadomestiti z brvjo, se je ponovno postavilo vprašanje, ali na tem mestu sploh zgraditi nov most ali vendar brv ne zadostuje in bi raje nov most zgradili v podaljšku Koblarjeve v povezavi z Bohoričevo ulico namesto tam načrtovane brvi, ali namesto obeh premostitev raje zgradili nov širši most v povezave bolj prometne Grablovičeve do Povšetove ceste namesto obstoječega, ki je preozek, še posebej za pešce in kolesarje. Ponovno so se torej odprle nerazrešene dileme. Odločitev, ki je bila deloma vezana tudi na evropska sredstva, je bila, da na tem mestu zgradimo nov most, ki lahko sprejme kakršno koli prometno ureditev oziroma, ki se mu da prilagoditi kakršno koli prometno ureditev območja. Zdaj tudi vemo, kam prestaviti začasno brv: ta bo v podaljšku Potočnikove ulice in bo služila za bližnjico dijakom Srednje medicinske šole in internata kot tudi stanovalcem soseske Nove Poljane na poti v Klinični center in v mestno središče. Vse druge možnosti premoščanja Ljubljane gorvodno od novega mostu pa še vedno ostajajo odprte,« je ob otvoritvi novega mostu povedal podžupan prof. Janez Koželj. »Zahteva po novem mostu na tem mestu se je postavila ob dejstvu, da mostna konstrukcija starega Hrdeckega mostu, ulitna v železarni na Dvoru ter prenesenega na to mesto ob gradnji Plečnikovega Čevljarskega mostu, ne prenese več

Foto: Dunja Wedam

Široko razprt in eleganten most se je po mnenju podžupana prof. Janeza Koželja »kot ptič feniks porodil iz propadajočega in iznakaženega litoželeznega Mrtvaškega mostu«, zato bi po njegovem namesto starega »strašljivega imena« bolj upravičeno lahko nosil optimistično ime Materinski most.

mestnih prometnih obremenitev,« utemeljuje gradnjo prof. Kobe. »Potrebna je bila tudi ustrezna konstrukcija za vodenje zahtevnih komunalnih vodov prek Ljubljane. Zasnovi projekta je bila na javnem anonimnem natečaju leta 2004 podeljena enakovredna II. nagrada (I. nagrada ni bila podeljena), na vabljenem natečaju v ožjem izboru leta 2006 pa je bil predlog izbran za izvedbo. Razmeroma preprosta betonska konstrukcija povzema silhueto odnesenega dvorskega mostu – na njegovo tretjo, prulsko lokacijo. Zgornjo ploščo, ki ostaja le v debelini, potrebni za premoščanje majhnih razponov, podpirata dvojni nosilni lok ter para slopov, ki nad mostno ploščo preraščata v štiri svetilke. Ti naj – seveda v sodobni interpretaciji – predstavljajo spomin na Plečnikove svetilke, ki jih je mojster oblikoval ob umestitvi dvorskega Mesarskega mostu na njegovo drugo lokacijo. Dvojni nosilni lok v svoje telo sprejema tudi razmeroma zahtevne dukte komunalnih naprav. Oblikovanje mostu oziroma brežin neposredno pod mostom pa vključuje tudi v prihodnosti predvideno skrbnejše oblikovanje parka s spomenikom padlim železničarjem ter prav tako

Foto: Miha Fras

Otvoritveni trak so prerezali župan Zoran Jankovič, direktor Gradisa Skupine G mag. Uroš Ogrin, direktorica SRPI Darja Lesjak, podžupan prof. Janez Koželj, dekan MF prof. dr. Dušan Šuput in vodja projekta prof. Jurij Kobe.

predvideno obvodno pot, spuščeno v brežino Ljubljane, ki naj bi spremljala reko vzdolž njenega celotnega toka skozi mesto,« pojasnjuje prof. Kobe kot vodja celotnega projekta.

Mestna občina je za novi most uspešno pridobila 950.000 evrov evropskih sredstev

Mestna občina Ljubljana je s projektom Izgradnja Mrtvaškega mostu na Ljubljani uspešno kandidirala na Tretjem javnem razpisu Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) za prednostno usmeritev Regionalni razvojni program v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Razvoj regij. Vlada je odobrila sofinanciranje upravičenih stroškov iz sredstev Evropske unije, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini do 950.000 evrov izkazanih in plačanih upravičenih stroškov. Ta sredstva je občina dobila v celoti: 300.000 evrov v letu 2010 in 650.000 evrov letos. Pogodbena vrednost gradnje mostu je 2.895.081,19 evra. Izvajalec del je bil Gradis skupina G, d.d.

Povabilo na slikarsko razstavo prof. Jurija Kobeta

Od 11. oktobra je v Zgodovinskem atriju Mestne hiše odprta razstava slik prof. Jurija Kobeta z naslovom *Akrili – Metamorfoze*. Aleksander Bassin v razstavni zloženki o njih med drugim piše: »Jurij Kobe, ki se je po sedmih letih znova odločil za slikarski vstop v ljubljansko javnost, si išče v tako pojmovani kontinuiteti svojo novo razvojno stopnjo. Vztrajno in premišljeno, z željo, da ostane zvest svojemu izboru krajinskega prostora, ki ostaja očitno tudi vnaprej njegova (tudi) tematska preokupacija.

Strukturna razslojenost, v kateri tekmujeta za primat risba in barva, vsaka na svoj način, je postala bistvena značilnost Kobetovega slikarskega rokopa. Seveda je ta trdno vezan na razmišljanje o prostoru, ki je v teh zadnjih slikah pridobil še mediteranski čustveni nadih; še posebej v tistih delih, ki so hkrati zadobila zanimive groteskne figuralne prisposobe. Kajti Kobetovo mediteransko videnje, ki ga tokrat narekuje koprška luka s svojo vizualno surovo, tehnično mehanizacijo – od zarisov žerjavov do kontejnerjev – se prepušča vizualni domišljiji v prisposobi kentavrskih spak. Pojavnosti torej, ki presegajo efemerni dnevniški, lagodni likovni zapis, saj nas nakazujejo pretenzijo, da te zapise slikar nadgradi ...« Razstava bo na ogled do 25. oktobra.

Jurij Kobe: Slika z razstave *Akrili – Metamorfoze*, ki je še do 25. oktobra na ogled v Zgodovinskem atriju Mestne hiše. Razstavo je 11. oktobra odprl umetnikov stanovski kolega podžupan prof. Janez Koželj.

BESEDA ZAHVALE

Darja Lesjak, u.d.i.a, direktorica za razvojne projekte in investicije

Spoštovani!

Spomladi, 11. maja letos, smo se na Krakovskem nasipu srečali ob otvoritvi prestavljenega obnovljenega starega litoželeznega mostu, ki je od leta 1931, ko ga je arhitekt Jože Plečnik prestavil z lokacije Čevljarskega mostu, do februarja lani, stal na tej lokaciji ob nekdanji ljubljanski mrtvašnici in se ga je zato prijel vzdevek Mrtvaški most.

S strani naročnika, Mestne občine Ljubljana, so sodelavci Službe za razvojne projekte in investicije vodili in koordinirali delo tako projektantov, izvajalcev, nadzora in mnogih drugih sodelujočih. Ob tej priložnosti se skupaj s sodelavcem Nevenko Brumen, vodjo Odseka za investicije, in Darkom Droletom, vodjem tega projekta, zahvaljujem vsem, ki so v Mestni upravi in javnih podjetjih vsak na svojem področju prispevali k temu, da smo nov most zgradili in ga danes lahko izročimo v uporabo.

Ocena skupne investicijske vrednosti tega projekta Mestne občine Ljubljana, ki poleg projektiranja in izgradnje novega mostu s preureditvami križišč zajema tudi prestavitve komunalnih vodov, znaša okvirno 3.300.000 evrov. Na podlagi izpeljanega javnega naročila za gradnjo je bil izbran izvajalec Gradis skupina G d.d., vrednost pogodbe znaša 2.895.081,19 evra z DDV. Izgradnjo mostu je sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj v višini 950.000 evrov. Odobrena sredstva so bila v celoti izčrpana; in sicer 300.000 evrov v letu 2010, 650.000 evrov pa v letu 2011.

Na osnovi II. enakovredne nagrade javnega anonimnega natečaja v letu 2004 (I. nagrada ni bila dodeljena) je bil v letu 2006 izveden vabljeni natečaj. Za nadaljnjo izvedbo je bila izbrana rešitev, ki so jo pripravili arhitekti Jerneja Fischer Knap, Jurij Kobe, Špela Kokalj, Urša Podlipnik, Vid Razinger, Rok Žnidaršič in Samo Mlakar, za konstrukcijo pa Miran Vedlin.

Izvedbeni načrt je vodila projektna organizacija Arhe d.o.o., ki je izdelala projekt arhitekture, projekt konstrukcij je bil izdelan v Projektivnem podjetju Slovenskih železnic in Hidroinženiringu, pri projektih prometne in komunalne ureditve so sodelovali še LUZ ter Javna razsvetljava. Odgovorni vodja projekta je Jurij Kobe. Strokovni nadzor so izvajali inženirji DRI, upravljanje investicij, Družba za razvoj infrastrukture d.o.o. Kot rečeno, je dela izvajal Gradis skupina G d.d., ki je pogodbena dela skupaj s številnimi podizvajalci izvedel v dogovorjenih rokih. .../ Načrtujemo pa tudi že demontažočasne brvi za pešce in komunalne vode ter njeno prestavitve na novo lokacijo v iztek Potočnikove ulice, kar bo dodatna obogatitev infrastrukture za pešce in kolesarje v našem mestu.

Dovolite mi, da vsem, ki so pripomogli, da je most, na katerem stojimo, postavljen, iskreno čestitam in se jim zahvalim: v prvi vrsti županu Zoranu Jankoviču in podžupanu prof. Janezu Koželju za vizijo in podporo, za uspešno vodenje projekta sodelavcu Darku Droletu, vsem projektantom pod vodstvom odgovornega vodje projekta arhitektu Juriju Kobeta, izvajalcu del Gradis skupini G d.d. pod vodstvom mag. Uroša Ogrina in vsem podizvajalcem, nadzorniku DRI d.o.o. pod vodstvom inženirjev Bojana Cerkovnika in Boruta Skubica za kontrolo in strokovno podporo, Upravni enoti Ljubljana, Izpostavi Center za korektno sodelovanje. Za strpnost med gradnjo se zahvaljujemo tudi ljubljancanom, še zlasti sosedom - predstavnikom Medicinske fakultete, Onkološkega inštituta, Univerzitetnega kliničnega centra in stanovalcem na Poljanskem nasipu. Hvala tudi številnim neimenovanim, ki so prispevali, da smo nalogo skupaj uspešno opravili.

(Nekoliko skrajšan nagovor direktorice Darje Lesjak ob otvoritvi novega Materinskega mostu 20. septembra 2011)

Foto: LPP

Na natečaju LPP *Zapelji se izbrano* je zmagala učenka OŠ Dravljke Sara Grum (na sliki tretja z leve, poleg nje so še drugi »slikarji«, Sara Kaltnekar, Zoja Novak in Gregor Ovijac). Zmagovalna risba potuje po Ljubljani na LPP-jevem avtobusu številka 169, LPP pa se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali v natečaju.

Fotografije: arhiv CIVITAS ELAN

V projektu *Diham ples*, ki ga je pripravila Plesna šola Kazina v sodelovanju s sodelavci CIVITAS ELAN, je zaplesalo okoli 600 osnovnošolcev in 150 odraslih.

Na Bregu se je delala dolga vrsta kolesarjev, ki so želeli v delavnici *Pobarvaj svoje kolo* pred Hišo Evropske unije poživiti svoje prevozno sredstvo.

CIVITAS-ova parada je potekala tudi po zaprti Slovenski cesti.

V projektu *Diham ples* so na vozičkih zaplesali tudi člani Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine in Plesnega kluba Zebra.

Vita Kontić *Evropski teden mobilnosti 2011*

Doslej je Mestna občina Ljubljana posebno pozornost v Evropskem tednu mobilnosti (ETM), za katerega so vsako leto rezervirani dnevi od 16. do 22.

septembra, posvečala 22. septembru, ko številna mesta, med njimi tudi Ljubljana, vsako leto označujejo dan brez avtomobila. Toda letos smo se odločili, da naredimo korak dlje in akcijo razširimo na ves teden ter razglasimo teden brez avtomobila, ko so številni soorganizatorji intenzivno pozivali ljudi, naj spremenijo svoje navade in potujejo drugače od večine tistih, ki za prevoz pretežno uporabljajo avtomobil.

Spremembe potovalnih navad

Prvi dan akcije pod sloganom *Potujmo drugače* smo lahko ob zapori odseka Slovenske ceste, od Aškerčeve do Gosposvetske ceste, ki je trajala kar ves teden, običajno pa le en dan, opazili nezadovoljne obraze avtomobilistov, ki so poskušali policiste in mestne redarje ob zapornicah prepričati, naj jih vendarle spustijo po tej prometni žili skozi mestno središče. Toda videli smo lahko tudi nasmejene pešce in kolesarje, ki so se potikali po tej cesti, ki je sicer polna smrdečih in hrupnih motornih vozil. Nekateri so celo poplesavali, drugi so z občutkom svobode in na novo pridobljenega javnega prostora vijugali kar po sredini tega območja. A pri tem so morali biti pozorni tudi na avtobuse, ki so imeli takrat skozi koridor prosto pot in tako pokazali, da je lahko javni prevoz hiter in učinkovit, če ga ne ovirajo avtomobili.

In tako – lepše za ljudi, ki hodijo, kolesarijo, rolkajo ali se peljejo z avtobusom – bo tudi v prihodnje. Mestna občina Ljubljana se je namreč za tedensko zaporo dela Slovenske ceste odločila tudi zato, ker želi cesto dolgoročno nameniti izključno pešcem, kolesarjem in javnemu prometu, obenem pa še bolje poskrbeti za okolje, varnost in zdravje prebivalcev. Pomembno je tudi, da je Ljubljana kot trajnostni ukrep v času ETM razglasila novo urejeno površino, namenjeno pešcem in kolesarjem, na Kongresnem trgu, avtomobile z njegove površine umaknila pod površje v zglede urejeno parkirno hišo. Več pozornosti je namenila uporabnikom javnega prevoza na postajališčih LPP z ureditvijo črte zasebnosti – varnosti, ki odmakne čakajoče na postajališču od roba vozišča zaradi stranskih ogledal avtobusov mestnega prometa, ki so potencialno nevarna za čakajoče potnike, ki stojijo na robniku. »Večji del javnosti je podprl prizadevanja Ljubljane za uporabo trajnostnih oblik mobilnosti in prijaznejše poti do zdravja ljudi ter večjo skrb za okolje. Vmes je tudi nekaj takšnih, ki temu nasprotujejo, predvsem so ti iz vrst tistih, ki se za nobeno ceno ne morejo odreči svojemu avtomobilu, pa tudi če gre za akcijo, ki jo podpira velika večina evropskih držav,« je povedal Zvone Milkovič, lokalni koordinator ETM. Pojasnil je, da tudi sicer zapora Slovenske ceste ne povzroča takšnih zastojev, da bi ti ohromili promet, saj se že nekaj let ugotavlja, da promet ob zapori poteka dokaj tekoče, pri čemer se veliko ljudi odloča za spremembo potovalnih navad in uporablja drugačne načine prevoza.

Dobro obiskane prireditve

V ETM so Mestna občina Ljubljana in drugi partnerji projekta CIVITAS ELAN, javna podjetja in zavodi, Ministrstvo za okolje in prostor, evropska predstavništva ter številne druge organizacije pripravili raznovrsten program. Na različnih lokacijah

po Ljubljani so potekale odmevne in dobro obiskane dejavnosti, od širjenja zavedanja o trajnostni mobilnosti in povezanih temah na informativnih točkah, razstav, predavanj, delavnic, predstavitev in demonstracij, prek meritev onesnaženosti zraka in hrupa, poostrelega nadzora nad prometom, do brezplačnega turističnega programa, nagradnih iger, družabnega programa za različne generacije, plesnih in likovnih delavnic, množičnega plesa, parade, inovativnih promocijskih kampanj in drugih zanimivih dogodkov.

Največ prireditev se je navezovalo na kolesarjenje in na podlagi obiskanosti teh dogodkov je videti, da ima Ljubljana vse več kolesarskih privržencev. Mednje spadajo denimo tisti, ki so se udeležili odprtja »dvojnega« fotografske razstave na Krakovskem nasipu z naslovom *Ljubljana – Kopenhagen – dvoje mest – eno kolo*. Deloma je sestavljena iz izdelkov danskega kolesarskega ambasadorja Mikaela Colvilla Andersena (ti bodo na Krakovskem nasipu na ogled še do 25. oktobra 2011), deloma pa iz fotografij domačih avtorjev, ki so sodelovali v natečaju in po Ljubljani ovekovečili številne kolesarske utrinke. Razstava je nastala v sodelovanju s partnerji projekta CIVITAS ELAN, Veleposlaništvom Kraljevine Danske, zavodom Turizem Ljubljana, društvom Ljubljanska kolesarska mreža, Europlakatom in Fotoformatom, mestna uprava pa je ob tej priložnosti povabila v Ljubljano danskega fotografa, ki je v Mestnem muzeju Ljubljana pripravil tudi navdihujoče predavanje o urbanem kolesarjenju. Precej priljubljena je bila še pisana CIVITAS-ova parada, likovno-plesna delavnica *Pobarvaj svoje kolo* v organizaciji Informacijske pisarne Evropskega parlamenta v Sloveniji pa je Breg napolnila s številnimi kolesarji, ki so želeli preobraziti svoje prevozno sredstvo.

Tudi ljubljanski šolarji so se množično udeleževali dogodkov evropskega tedna mobilnosti. V tradicionalnem »kolesarskem krogu«, ki ga je izvedel Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MOL, je sodelovalo okoli 300 otrok in spremljevalci s 26 osnovnih šol, ki so jih prometni strokovnjaki opremili s koristnimi nasveti glede kolesarjenja, jih poleg napotkov glede »običajne« pravilne vožnje s kolesom seznanili še z nevarnostmi odprtih vrat parkiranih avtomobilov vzdolž kolesarskega pasu, vožnje po pešcevih površinah in drugih kolesarskih spretnostih, prvi pomoči za kolesarje ob prometnih nesrečah in zdravstvenih vidikih kolesarjenja. V množičnem plesu na Kongresnem trgu, imenovanem *Diham ples*, je s plesno šolo Kazina in CIVITAS ELAN-om zamigalo kar 600 osnovnošolcev in okoli 150 odraslih, zaplesali so celo člani Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine na invalidskih vozičkih. Vabljev je bil tudi dogodek *Mobilnost je večina* na Trgu Ajdovščine,

– prostor za svobodnejše sonaravno gibanje

kjer so Predstavništvo Evropske komisije, Urad vlade RS za komuniciranje in Center Evropa izpeljali interaktiven dogodek s počasnim tekmovanjem z Biciklji, cirkuškimi veščinami na monociklu, priljubljenim brezplačnim servisom koles in drugimi dogodivščinami. Kljub zanimivim in izvirnim dejavnostim je bilo na tem dogodku obiskovalcev nekoliko manj od pričakovanj. »Upali smo na več osnovnošolcev. Pred leti je bilo prizorišče dogodkov zgoščeno na eno lokacijo, denimo zaprto Slovensko cesto, ko se je prireditev naenkrat udeležilo več ljudi, zdaj pa je bilo dogajanje razpršeno skozi ves teden, zato sklepamo, da je bil tudi obisk razpršen,« je povedal Mitja Kandare iz Centra Evropa.

Porast uporabnikov javnega prevoza

Velik poudarek smo v ETM prav tako dali javnemu prevozu. Ljubljanski potniški promet (LPP) je pripravil potujočo razstavo ob 110. obletnici LPP in v avtobusu na koncu Vegove ulice ob Kongresnem trgu izvajal mobilne seminarje *Varno na bus*. Udeležilo se jih je kar nekaj starejših in najmlajših občanov, ki so prejeli tudi istoimenske brošure s praktičnimi napotki za varno potovanje, mimoidoči pa so izpolnjevali tudi vprašalnike na temo alternativnih goriv v javnem prometu. Razstava 110 let LPP, ki bo naokrog potovala do konca leta, ponuja kratek vpogled v 110 let delovanja podjetja LPP, vse od prvega tramvaja do najnovejših satelitsko vodenih avtobusov z najmodernejšo opremo. Potniki si jo lahko ogledajo med vožnjo, saj na prijazen način, s pretežno vizualnim pristopom, podaja vsakemu bralcu prijetno čtivo in razvedrilo na avtobusu. LPP je podelil tudi nagrade za najboljšo risbo razpisa *Zapelji se izbrano* in tako mlade seznanil z busbontonom in pričaral dobro voljo vsem tistim zmagovalcem, ki so bili izbrani izmed 600 poslanih individualnih del. Posebno pozornost je dobila risbica Sare Grum z OŠ Dravljice, ki bo potovala na avtobusu LPP številka 169 vse do 22. novembra. Uporabo javnega prevoza je promoviral tudi CIVITAS ELAN, ki je po Bežigradu namestil obešanke *Korak do busa, trenutek do cilja*, ki opozarjajo na bližino avtobusne postaje, izraženo v metrih in minutah, ki so potrebni za hojo do nje. Vse te dejavnosti so pripomogle k številčnejši uporabi javnega prevoza, saj je LPP zabeležil 2-odstotno povečanje števila potnikov v ETM 2011 v primerjavi z letom 2010 (lani je bilo med 16. in 22. septembrom 744.686 potnikov, letos v istem obdobju pa 759.635).

Sicer pa smo v tem tednu lahko na predavanjih, seminarjih in predstavitev izvedeli še marsikaj zanimivega o varni in varčni vožnji, elektromobilnosti, alternativnih pogonskih gorivih vozil, nordijskem rolanju in drugih trajnostnih oblikah mobilnosti, čistejšem okolju, krepkejšem zdravju in boljši kakovosti življenja v mestu. Vendarle pa ni dovolj, da o vseh temah, ki jih odpiramo v evropskih tednih mobilnosti, evropskih tednih trajnostne energije, akcijah Za lepšo Ljubljano, svetovnih dnevih zemlje, okolja in zdravja ter drugih podobnih pobudah, v katerih vrsto let sodeluje tudi Ljubljana, zgolj »neka izveemo«. Treba je *ravnati drugače*, tudi v prometu! Enega od razlogov, zakaj je to nujno potrebno, navajajo na spletnem mestu www.tedenmobilnosti.si: »Pogosto slišimo, da sodoben način življenja ni trajosten. Izraz pomeni, da dvoje potrebe zadovoljujemo na načine, ki dobesedno ogrožajo našo prihodnost in prihodnost naših potomcev. To še zlasti velja za promet, ki je eden

glavnih virov onesnaženja zraka, vzrok podnebnih sprememb, telesnih poškodb in tudi smrti. Sprememba naših navad glede mobilnosti je tako rekoč življenjskega pomena.«

Avtomobili nas peljejo v napačno smer

Namen Evropskega tedna mobilnosti, ki je potekal pod sloganom *Potujmo drugače!*, je bil ozaveščanje in informiranje ljudi o učinkoviti rabi energije v prometu in alternativnih načinih mobilnosti ter pogona vozil s ciljem, da se zmanjša naša odvisnost od nafte. Letos je bila ključna beseda energija, saj je promet tisti potratnež, ki po podatkih Ministrstva za okolje in prostor v Evropi porabi največ energije – kar tretjino, v Sloveniji pa celo še več – vrtočlavih 40 odstotkov, posledično pa je tudi »proizvajalec« zajetnih emisij toplogrednih plinov. Ljubljana si prizadeva omejiti promet osebnih avtomobilov tudi z organizacijo in izvedbo takšnih akcij, kot je ETM, k čemur pripomore tudi zapora ožjega mestnega središča. Ta je dobrodošla tudi za izvajanje meritev in primerjav kakovosti zraka, hrupa, poteka prometa in uporabe javnega prevoza v času zapore in brez nje. Tako je letos Oddelek za varstvo okolja MOL meritve izvajal na merilni postaji pri Drami in ob Tivolski cesti in te kažejo, da se je stanje pri Drami od leta 2003 do danes bistveno izboljšalo, razen pri dušikovih oksidih. Rezultati meritev na Tivolski izkazujejo v povprečju višje onesnaženje kot pri Drami, kljub temu pa v času ETM niso zabeležili povečanega onesnaženja zraka, dnevne vrednosti izmerjenih parametrov so v okviru dovoljenih normativov. O vplivu zapore na kakovost zraka bo več znano predvidoma novembra, ko bodo meritve onesnaženosti zraka in hrupa končane.

Ali ste vedeli, da ...

- **Leta 2004 leta je prestižno nagrado Evropske unije za najbolje organiziran teden mobilnosti v Evropi prejela – Mestna občina Ljubljana;**
- **V Evropskem tednu mobilnosti je letos sodelovalo 2000 mest;**
- **17,9 milijona ton CO₂ na leto spustimo v zrak v Sloveniji;**
- **7. mesto je Slovenija zasedla po lastništvu avtov v EU, po BDP na preivalca pa je na 16. mestu;**
- **1,8 milijarde evrov smo leta 2009 v Sloveniji porabili za gorivo osebnih vozil;**
- **50-krat cenejša je vožnja z električnim kolesom kot vožnja z avtom;**
- **64 % več energije smo v Sloveniji porabili v prometu leta 2008 v primerjavi z letom 2000;**
- **4-krat več energije porabi osebni avto na potnika na kilometer v primerjavi z javnim prevozom;**
- **2 od 3 državljanov EU sta pripravljena kupiti manjši avto z manjšo porabo in manj izpusti;**
- **2 megatoni ekvivalenta nafte v Sloveniji porabimo za cestni promet;**
- **ves preostali promet skupaj porabi 0,1 megatone;**
- **87 milijonov sodčkov nafte na dan porabimo na našem planetu;**
- **pred desetletjem smo jih 77 milijonov;**
- **25 % energije v Sloveniji naj bi do leta 2020 pridobili iz obnovljivih virov;**
- **1 % avtomobilov v Sloveniji vozi na alternativni pogon;**
- **65 % avtomobilov pri nas je starejših od 6 let, torej brez tehnoloških izboljšav za manjšo porabo goriva;**
- **0 avtomobilov na naftni pogon naj bi bilo v evropskih mestih do leta 2050;**
- **14,5 % vsega zasluženega denarja posamezniki namenimo za prevoz;**
- **pol energije moramo v Sloveniji uvoziti;**
- **200 milijard evrov znaša vrednost nafte, ki smo jo v državah EU uvozili lani.**

Vir: www.tedenmobilnosti.si

CIVITAS-ova parada se je začela na Krakovskem nasipu, kjer je postavljena razstava danskega fotografa Mikaela Colvilla Andersena z naslovom *Kopenhagen – mesto spomenik vrtenju pedal*.

Kolesarji so se v ETM lahko vozili tudi po Slovenski cesti.

Danski kolesarski ambasador Mikael Colville Andersen je poleg razstave *Kopenhagen – mesto spomenik vrtenju pedal*, ki bo na Krakovskem nasipu do 25. oktobra 2011, pripravil še predavanje o urbanem kolesarjenju v Mestnem muzeju Ljubljana.

CIVITAS ELAN je o projektu, trajnostni mobilnosti in ETM ves teden osveščal na informacijski točki na Prešernovem trgu.

CIVITAS-ova patrulja je napačno parkirane avtomobile opremila z letaki v obliki »pravih« položnic, ki jih vozniki opozarjajo na prekršek.

Dobre knjige na Projekt Knjige za vsakogar

Med najbolj prelomnimi novostmi, ki jih je na slovenski knjižni trg prinesel program Ljubljane – svetovne prestolnice knjige 2010, je projekt *Knjige za vsakogar*. V času od 23. aprila 2010 do 23. aprila 2011 je izšlo 21 knjižnih del različnih žanrov v nakladi 8.000 izvodov. Za 3 evre še vedno lahko kupujemo tiste lani izdane knjige, ki še niso razprodane. Naprodaj so na več kot 220 prodajnih mestih v knjigarnah, knjižnicah in kulturnih ustanovah po vsej Sloveniji, v Trstu in Celovcu. Sporočilo je še bolj razveseljivo: Mestna občina Ljubljana in Javna agencija za knjigo RS sta se na podlagi ocene lanskih rezultatov odločili, da morajo biti dobre knjige bralcem še naprej tako dostopne. Z javnim razpisom, ki ga je Oddelek za kulturo Mestne občine Ljubljana objavil 28. januarja 2011, sta strokovni komisiji Mestne občine Ljubljana in Javne agencije za knjigo RS izbrali nove kvalitetne knjige, ki jih na tem mestu nadrobneje predstavljamo.

Prvih 5 knjig je že na knjižnih policah

V okviru festivala Fabula 2011 je že na policah pet novih knjig, strokovni komisiji pa sta izmed prispelih vlog na javni razpis izbrali še deset knjig, ki bodo izšle do konca leta 2011 in so ali bodo letos naprodaj po še vedno zelo dostopni ceni 5 evrov.

Na podlagi lanskizkušenj so bili kriteriji za izbor knjig za vsakogar nekoliko spremenjeni

Konceptualna zamisel je še vedno enaka: Tudi nove knjige za vsakogar bodo deležne posebne promocije, ohranjena pa bo tudi uspešna prodajna mreža v knjigarnah, knjižnicah in kulturnih ustanovah. Tokratni razpis je posebno pozornost posvetil izvornim slikanicam in izvorni mladinski literaturi, ob tem pa še naprej tudi sodobnim proznim delom, pesniškim zbirkam, esejem in humanistiki. Obenem pa je bil razpis tudi prožnejši glede naklade posameznih knjig. Založniki so zato tokrat lahko ob kandidaturi izbirali med tremi kategorijami naklad: 5.000, 8.000 in 12.000 izvodov, pri čemer so cilji razpisa z višino subvencije precej odločno privilegirali višje naklade. Višina subvencije na naslov, ki bo natisnjen v nakladi 5.000 izvodov, znaša največ 6.000 evrov, za naklado 8.000 do 10.000 evrov, za naklado 12.000 pa do 15.000 evrov.

Dosedanja prodaja knjig za vsakogar

V obdobju od 23. aprila 2010 do 23. aprila 2011 je bilo skupaj prodanih 80.814 knjig, od tega v knjigarnah 51.522, v knjižnicah 24.119, v muzejih in galerijah 3.461 ter v drugih kulturnih ustanovah 1.712 knjig. Doslej je bilo skupaj prodanih 95.000 knjig, ta podatek vključuje tudi 5 knjig, ki so v okviru festivala Fabula 2011 izšle 4. aprila 2011.

Izmed izdanih 21 knjig je bilo razprodanih 5 knjig: Čitanke Borisa Pahorja, Svetlane Makarovič in Slavoj Žižka (Cankarjeva založba), Tone Pavček: Čas duše, čas telesa (Slovenska matica) in pesniška zbirka Vsaka ljubezen je pesem (Društvo slovenskih pisateljev).

Knjige letos stanejo 5 evrov, založniki pa so zavezani naklado po potrebi ponatisniti

Edina izjema je knjiga Stephana Hessla *Dvignite se!*, ki bo naprodaj po 2,99 evra. Glede na povprečno ceno knjige je cena 5 evrov še vedno zelo ugodna, založnikom in prodajalcem pa olajšuje finančno konstrukcijo. Očitno se je tudi zato povečalo zanimanje založnikov za sodelovanje pri projektu, saj je na razpis prispelo 40 vlog za različne kategorije knjig; za bralce to z vsebinskega vidika pomeni še boljše ponudbo. Izjava založnika, s katero se založnik v skladu z razpisnimi pogoji zavezuje, da je v primeru razprodane knjige pripravljen knjigo v dogovoru z Mestno občino Ljubljana in Javno agencijo za knjigo

RS ponatisniti ali donatisniti, pa bo omogočila, da bodo izbrane knjige dostopne vsem, ki se jih bodo odločili kupiti.

Izdajo knjig za vsakogar sofinancirata Mestna občina Ljubljana in Javna agencija za knjigo, in sicer v skupini višini 139.000,00 evrov, od tega občina 49.500,00 evrov, agencija pa 89.500,00 evrov. Mestna občina v celoti financira slikanico Bober Bor, Javna agencija za knjigo pa je v celoti sofinancirala knjige, ki so izšle v okviru festivala Fabula 2011. Tako kot pri prejšnjem razpisu bo strokovna skupina rezultate novega javnega razpisa redno spremljala. Po uspešnem lanskem letu pa je očitno, da si bralci takšnih projektov želijo.

Knjige se predstavijo

Študentska založba

César Aira:

Epizoda v življenju popotnega slikarja

Protagonist *Epizode v življenju popotnega slikarja* je Johann Moritz Rugendas, zgodovinska osebnost, pokrajinski slikar nemškega rodu, ki je v prvi polovici 19. stoletja prepotoval dežele Latinske Amerike, da bi dokumentiral pokrajine Evrope domala neznanega sveta. Strast do raziskovanja se v izbrušenem slogu in dramatičnem stopnjevanju pripovedi prepleta s težnjo po ustvarjanju novega, po upodobitvi gibanja pokrajine skozi še neodkrit likovni izraz. Na poti iz Čila v Argentino se popotnik onesreči - skozi blodnje bolečine in blažilcev trpljenja postane njegov pogled še pronicljivejši, zgodba pa vse bolj vznemirljiva.

Niccolò Ammaniti: Jaz in ti

Zakaj me ne pustijo pri miru? Zakaj bi moral biti tak kot drugi? Vprašanji, ki si ju verjetno postavlja vsak adolescent. Kratki roman o odrasčanju *Jaz in ti* pripoveduje o stiski štirinajstletnega Lorenza, ki si zato, ker ne more biti tak kot njegovi vrstniki, izmišlja načine, kako zamotiti starše, da jih ne bi skrbelo zanj. V družbo sovrstnikov se poskuša vključiti s pretvarjanjem, najprej tako, da se kot paličnjak naredi nevidnega, potem tako, da se po zunanosti prilagodi najnevarnejšim, in končno z nedolžno lažjo, da so ga sošolci povabili na smučanje. Skozi splet okoliščin pa resničnost naposled z vso brutalnostjo vdre v njegov skrbno varovani svet in ga po hipnem opustošenju nagradi z občutjem, da je živ, da je za vrati svet, ki čaka prav nanj.

Per Olov Enquist: Knjiga o Blanche in Marie

Leta 1878 osemnajstletno Blanche Wittman na očetovo željo hospitalizirajo z diagnozo histerija. Zdravi jo ugledni nevrolog Jean Martin Charcot in med njima se splete ljubezensko razmerje. Po Charcotovi smrti Blanche ozdravi in se zaposli pri Marie Curie, prvi dobitnici dveh Nobelovih nagrad - za kemijo in fiziko. Zaradi posledic sevanja izgubi obe nogi in roko; kot »torzo v lastnem zaboju« pa tik pred smrtjo napiše tri »knjige vprašanj«. Skozi fragmentarni preplet dejstev in domišljije *Knjiga o Blanche in Marie* izriše očarljivo zgodbo o ljubezni in prijateljstvu med izjemnima ženskama v nemalokrat krutem svetu znanosti.

Margriet de Moor: Virtuoz

Neapelj na začetku osemnajstega stoletja. Mlada grofica Carlotta je očarana nad mestom, ki slovi kot domovina belcanta, prav posebej pa jo prevzame glas kastrata Gaspara Contisa. V Carlotti ta prelestni glas vzbudi ljubezen do vseh kastratov, ki jih vidi kot prave anjele umetnosti. Srečanju sledijo tedni, polni glasbe in erotične prefinjenosti, dokler grofica ne spozna, da je s srečo tako kot z glasbo: zdaj je tu, nato izgine - nihče je ne more zadržati. Margriet de Moor, ki je študirala solopetje in klavir, v romanu *Virtuoz* popelje bralca v neslutene globine mita in erotike petja, na ozadju ljubezenske zgodbe pa se izrisujeta kulturno in politično življenje tedanjega časa v razburkanem Neaplju.

Christoph Ransmayr: Grozote teme in ledu

V središču večplastnega pustolovskega romana *Grozote teme in ledu* je resnična zgodba avstro-ogrske odprave na severni tečaj leta 1873. Avtentično poročilo avtor spretno preplete s fiktivno zgodbo italijanskega mladeniča Mazzinija, ki se na Dunaju navduši nad zapuščino odprave in se naposled nameni kreniti po njenih sledeh - v ledenih pokrajinah otočja Spitzbergi pa se za njim izgubi vsaka sled. Med seboj več kot sto let oddaljeni pustolovščini lahko beremo kot »kroniki neuspeha«: sla po odkritju se nam razkrije kot norost, kot nesmiselno pehanje za osebo in nacionalno slavo, severni pol pa postane »pribežališče nečimrnosti«.

domačih knjižnih polica

se nadaljuje

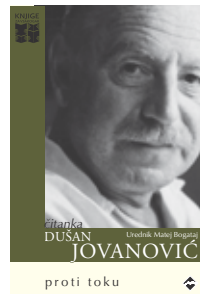
Cankarjeva založba, založništvo d.o.o.

Drago Jančar: Sedel sem sam in srkal svoj čaj
Dušan Jovanović: Kaj sem zdaj?

Kajetan Kovič: Navodila za hojo

Novi paket čitank Cankarjeve založbe se spet ponaša z izborom treh velikih imen slovenske literature – avtorjev z izrazitim pečatom in vplivom na duhovno in književno ustvarjanje v drugi polovici dvajsetega stoletja. Doba, v katero so se vpisali Drago Jančar, Dušan Jovanović in Kajetan Kovič, se začne tik za zadnjimi streli druge svetovne vojne in pokriva slovensko bitje in žitje v drugi Jugoslaviji ter prvih dvajset let samostojne slovenske države. Zato se ta proza, poezija, esejistika in dramatika sestavljajo v mnogoplastno pričevanje. Ob teh knjigah sledimo poti v pesniški modernizem, se zamislimo ob esejistiki iz ne tako oddaljenih obsamoosvojitvenih let, občudujemo lapidarnost dramskih dialogov ter obudimo spomin na postmodernistične intervencije v proznih besedilih. Jančarjev izbor *Sedel sem sam in srkal svoj čaj*, Jovanovičeva razmišljanja *Kaj sem zdaj* in *Navodila za hojo*, reprezentativni izbor Kovičeve poezije in proze – s prerezom skozi vrhunski opus ustvarjanja za otroke vred – so z esejističnimi premišljevanji obogatili Matej Bogataj, Boris A. Novak in Jaroslav Skrušny.

Didakta, založništvo in izobraževanje, d.o.o.

Bill Watterson – Calvin in Hobbes:
Nekaj se slini pod mojo posteljo

Calvin in Hobbes je zabaven strip o duhovitih dogodivščinah navihanega šestletnika Calvina in njegovega plišastega tigra Hobbesa, ki je v njegovih očeh pravi živi tiger in nepogrešljiv prijatelj. Bralci in kritiki Calvina in Hobbesa uvrščajo med trojico najboljših stripov, ki so kadar koli izhajali. Na vrhuncu njune slave je Calvina in Hobbesa objavljalo 2.400 časopisov po vsem svetu v 50 državah. Prodali so tudi 45 milijonov izvodov knjig z zbranimi stripi. Strip obravnava Calvinove dogodivščine in njegove odnose s Hobbesom, starši, sošolko, učiteljico, njegov odnos do šole, njegov bogat domišljijski svet in njegova razmišljanja o življenju, svetu, bivanjskih vprašanjih ... Večplasten je tudi zato, ker vključuje tudi kritične poglede na družbene teme, kot so komercializem, prevladujoč vpliv množičnih medijev, uničevanje narave ...

Bill Watterson je v strip vpletel številne elemente iz svojega življenja, zanimanja, prepričanja, poglede, vrednote, hobije, spomine na svojo mladost ... Kot je povedal, je vedno delal predvsem za svojo osebno izpolnitev: »Moj cilj je, da sem nad končnim rezultatom navdušen. Mislim, da se v stripu vedno vidi, če je avtor angažiran in se ob tem zabava.«

Pascal Mercier: Nočni vlak v Lizbono

Ko je vse okoli nas le slepa ulica, bomo zmogli dovolj moči in poguma, da obrnemo barko svojega življenja?

Raimund Gregorius, napol slep učitelj mrtvih jezikov iz švicarskega Berna, nenadoma zapusti svoje skrbno zgrajeno življenje in se usede na nočni vlak za Lizbono. Navzven odide iskat informacije o portugalskem zdravniku Amadeu Inácio de Almeida Pradu, navznoter pa želi nadomestiti zamujeno in rešiti, kar se še rešiti da v svojem življenju. Loti se lizbonskih ulic s hladnokrvno natančnostjo zasebnega detektiva in v meglici ljubezenskih spletk, zakopanih zločinov in glasnih šahovskih potez sestavlja mozaik tragične usode Amadea Prada. Nočni vlak v Lizbono je filozofski roman. Verjetno najboljši po Milanu Kunderi in Hermanu Hesseju. Vendar se vanj ne boste zaljubili zaradi filozofije, temveč zaradi veličastne zgodbe in skrivnostno privlačnih likov. Pascal Mercier je postavil spomenik človeški stiski in neizmerni notranji moči, s katero jo premagujemo.

Založba Sanje d.o.o.

Stéphane Hessel: Dvignite se!

V drobni knjižici, megatonski uspešnici, ki je prav ta hip na poti okoli sveta, se zasliši glas veterana odporiškega gibanja in Svobodne Francije. Preudaren glas moža, ki se je rodil v Berlinu in se konec tridesetih let minulega stoletja prelevil v francoskega državljan, bil vpoklican, se udeležil »smešne vojne«, pričal o ponižanju francoske suverenosti, se pozneje uril kot sodelavec Urada za protiobveščanje, obveščanje in posebne naloge, doživel Buchenwald in se po koncu druge svetovne vojne vihere znašel v čevljih diplomata, nas nevsiljivo in miroljubno ošvrkne z zavedanjem, da smo služabniki oblastnih, samovoljnih finančnih trgov, brezvestnosti in obsesivne tekmovalnosti. Taisti glas nas še rahločutno opomni, da smemo (moramo!) gojiti odgovornost do človeškega obstoja, da brezbriznost in neukrepanje prav lahko pomenita skorajšnji konec človekove pustolovščine na planetu. Sotvorcu dokumenta, ki se v zavest demokratijske vtiskuje kot *Spolna deklaracija o človekovih pravicah*, moremo verjeti tudi tedaj, ko prežemajoči amneziji in skrajni tekmovalnosti na življenje in smrt nasproti postavi radikalno antitezo – *ustvarjati pomeni upirati se*. In tu se preudarjanje v najzlahtnejšem šele prične.

Zveza tabornikov Slovenije

Fran Milčinski: Skavt Peter

Avtor Fran Milčinski nam na svojstven način prikazuje razmere v dvajsetih letih prejšnjega stoletja, navade in običaje Slovencev kot tudi drugih narodov v sosesčini, s katerimi je bila takrat Slovenija v skupni državi. Knjiga *Skavt Peter* je zabavna in poučna knjiga, ki nas popelje v taborniški – skavtski svet, poln razburljivega dogajanja, hudomušnih šal in domislic. Je tudi svet vrednot, ki postajajo v zadnjem času redkost v javnem družbenem dogajanju, čeprav bi jih moral ne le poznati, ampak tudi izvajati in se zanje boriti sleherni človek. S tega vidika je knjiga poučno branje tako za mladega bralca kot za njegove starše, prijatelje ali kogar koli.

Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavtska organizacija, se je kot dedinja predvojne skavtstva (in gozdovništva) odločila, da bo v letu 2011 ob 60-letnici delovanja organizacije izdala ponatis te knjige, ker je trenutno v knjigarnah ni mogoče kupiti, rastejo pa nove generacije mladih in je zdaj primeren čas za novo izdajo, namenjeno splošni javnosti. Knjiga ima novo spremeno besedilo in novo uredniško zasnovu.

Arsem d.o.o.

Svetlana Makarovič, Mateja Jager: Berto, zajec langobardski

Zajec Berto je eden tistih, ki se morajo zaradi pomanjkanja hrane podati na dolgo pot s severa Nemčije proti jugu, kjer je toplo in se cedita med in mleko. Na svoji poti sreča številne predstavnike drugih germanskih plemen, Mongole in celo grofa Drakulo, preden pride na ozemlje današnje Slovenije. Tu se prave dogodivščine šele začnejo in nas peljejo v podzemni svet Krasa, k ponosni mišji družini, negostoljubnima zakoncema Jazbinšek ... Na koncu Berto, dolgoobrazi zajec, sreča svojo Marjutko na pobočju Nanosa, kjer se dokončno ustali in zre v sončni zahod proti morju.

Svetlana Makarovič, avtorica legendarnih *Sapramiške*, *Pekarne Mišmaš*, *Čuka na palici*, *Škrata Kuzme* in še mnogih drugih besedil za otroke, prepleta zgodovinska dejstva o preseljevanju Langobardov v 6. stoletju s smešnejem človeških napak, predvsem pa sporoča bralcem vseh generacij, da nas le trud in vztrajnost pripeljeta do velike sreče.

Mladinska knjiga založba d.d.

Andrej Rozman Roza, Zvonko Čoh: Bober Bor
 Slikanica o že znanem liku kulture željnega bobra Bora, ki bo na duhovit način otrokom predstavil in približal kulturne postojanke v Ljubljani. Besedilo je napisano v verzih in prozi.

Desk d.o.o.

Graffiti 3

Nadaljevanje revije družinskega stripa z osrednjimi liki: Lucky Luke/Troli s Troje, Mali Spirou.

Ištvan Išt Huzjan

Nada Breznik

Foto: zasebni arhiv

Ištvan Išt Huzjan

Ištvan Išt Huzjan je štipendijo za nadarjene Mestne občine Ljubljana prejemal za študij slikarstva v Benetkah in vizualnih umetnosti v rezidenčnem programu na Rijksakademie v Amsterdamu. Zadržan, resen in predan svojim ciljem je disciplinirano in nadvse uspešno izpolnjeval študijske obveznosti, ki jih je zaključil leta 2009. O svojih umetniških projektih, ki imajo sebi lastno govorico in poetiko, zna spregovoriti z žarom in prepričljivostjo, z enakim žarom, občudovanjem in spoštovanjem zna predstaviti tudi dela svojih kolegov, sodobnikov.

Svojo umetniško pot si začel na Visoki šoli risanja in slikanja in potem nadaljeval v Benetkah, kjer si tudi diplomiral. Veliko naših mladih umetnikov je končalo študij na akademiji lepih umetnosti v Benetkah, ker niso bili sprejeti na ljubljansko akademijo. Značilno za slovenske mlade umetnike beneške šole, štipendiste Mestne občine Ljubljana, je (Jaša, Jasmina Cibic, Meta Grgurevič, Gaja Möderndorfer Mrzel), da ste se dobro odrezali v nadaljevalnem študiju v tujini v različnih državah in na različnih umetniških akademijah ter prodorno in drzno zakorakali na samosvoje umetniške poti. Kakšen je po tvojem mnenju vpliv beneške akademije na vašo ustvarjalnost?

Beneška akademije je velika institucija, mislim da sočasno v vseh smereh in ateljeh študira približno 1000 učencev. Osebo bi težko rekel, da je imela akademija takrat kakšen skupen slog ali pa prepričanje. Najverjetneje, in tu mislim, da bi se drugi štipendisti strinjali z mano, smo pripadnost oz. vplivnost čutili zgolj znotraj posameznih ateljejev.

Moj, Jašin in Metin (v času podiplomskega študija) atelje je bil pri prof. Carlu di Racu. V primerjavi z drugimi ateljeji pri smeri slikarstva je bila največja formalna razlika ta, da je bil naš atelje zelo popularen in včasih si je moralo 50 ali več študentov deliti delovni prostor. Najlepše pri tem je bilo, da smo bili vsi letniki pomešani med seboj in da je delitev prostora sledila potrebi posameznika. Enak je bil tudi odnos profesorja do učencev. Di Raco je izjemno predan pedagog, še danes ne razumem popolnoma, kako mu je uspelo tako natančno slediti velikemu številu učencev. Njegov program je bil izjemno racionalen in realističen. Izhajal je iz osebne poetike v kombinaciji s socialno ozaveščenostjo. Pri tem moram dodati, da smo takrat vsi Slovenci začeli svoj študij v Benetkah kot tuji državljani, ki prihajajo iz prostora zunaj Evropske unije. Birokratski proces, ki si ga moral opraviti za študentsko vizo, je bil zelo zapleten. Poleg tega smo bili priče prihodu Berlusconi na oblast, demonstracijam proti vojni v Iraku, ki so potekale pred akademijo in se končale s pretepom s policijo, nadalje prodaji stare stavbe akademije muzeju, uvedbi evra ... Skratka, mislim, da nas je takratno družbeno stanje, profesorjev program in predvsem ločitev od doma oblikovala v mlade umetnike, ki verjamemo, da mora imeti naša osebna izpoved odgovorno etično držo do družbe.

Sam si po tehtnem premisleku in izbiri nadaljevalnega študija kandidiral in bil sprejet na kraljevo akademijo v Amsterdamu, kar je že samo po sebi izjemen dosežek, saj je ta prestižna akademija znana po strogi selekciji. Kako je tam potekal izbirni postopek, kakšna je osnovna značilnost te

vrste rezidenčnega študija in kaj prinaša uspešno zaključen dveletni podiplomski program diplomantu Rijksakademie iz Amsterdama?

Izbirni postopek na 'Rajksu' je dolg in kompliciran. Razdeljen je na tri različne žirije, ki opravijo selekcijo, preden te pokličejo na intervju, po katerem imaš le 30 odstotkov možnost vstopa. Po izboru dobiš atelje, stanovanje in žepnino za obdobje dveh let. Ustanova ti organizira individualne pogovore z mentorji. Vsak leto naredijo nov spisek mentorjev. Na njem so svetovno znani umetniki, kustosi in umetnostni teoretiki. Za lastno prakso lahko uporabljaš delavnice znotraj ustanove: lesno, kovinsko, keramično, digitalno, temnice, tiskarno in bogato knjižnico. Vsak leto se izvedejo različna predavanja in seminarji ter ena ali dve ekskurziji. V času mojega študija smo potovali v Nemčijo (Hannover, Berlin, Dresden), Italijo (Milano) in Islandijo. Na teh ekskurzijah organizirajo pogovore in osebne predstavitve umetnikov v muzejih, umetniških rezidencah, razstavnih prostorih in zasebnih galerijah. Vsak letnik se zaključi z veliko skupinsko razstavo (*Rijksakademie Open*), ki jo v petih dneh obiše večtisočglava množica.

Namen programa je, da si umetnik pridobi čim več izkušenj na različnih poljih ustvarjanja. Nekateri umetniki navežejo več stikov s kustosi in organizatorji večjih mednarodnih bienalnih razstav, drugi se vežejo na zasebne galerije, tretji se osredotočijo na delo v delavnicah in ateljehih.

Samo lani si imel kar dve samostojni razstavi v Ljubljani in sodeloval na trienalni razstavi U3 ter razstavljal tudi v tujini. Kakšen je bil odziv likovnih kritikov in javnosti na razstavljena dela?

Odzivi javnosti so bili dobri, odzivi likovnih kritikov pa včasih negativni in včasih pozitivni. Veseli me predvsem, da so bili konstruktivni odzivi kolegov.

V letošnjem letu si bil med finalisti za nagrado skupine OHO, ki jo podeljuje zavod P.A.R.A.S.I.T.E. (Ljubljana), trenutno pa kot eden od petih finalistov (izmed 870 kandidatov) pričakuješ rezultate natečaja za nagrado Henkel Art Award 2011, ki jo udeležencem iz Srednje in Vzhodne Evrope podeljuje podjetje Henkel CEE v sodelovanju s KulturKontakom iz Avstrije. V mednarodni žiriji so direktorica Muzeja moderne umetnosti MUMOK na Dunaju, kurator Muzeja moderne umetnosti v Varšavi ter direktorica Moderne galerije iz Ljubljane. Kdaj bo znan nagrajenec in kaj vse mu bo

APZ TONE TOMŠIČ NA AZIJSKI TURNEJI

Darja Korez Korenčan

nagrada omogočila? Kaj je prinesla uvrstitev med finalistke za nagrado skupine OHO?

Rezultati Henkel Art Award 2011 bodo znani 9. novembra. Všeč mi je, kar je napisala Maja Megla v Delu 13. avgusta letos: »Huzjan je eden prodornejših mladih slovenskih umetnikov, zato zanj brez oklevanja držimo pesti. Ne samo za denarno nagrado, temveč tudi za razstavo njegovih del v Mumoku.«

Uvrstitev med finalistke nagrade skupine OHO mi pomeni predvsem priznanje kolegov.

Kot mlad umetnik z veliko pridobljenega znanja gotovo želiš posegati na različna področja, k različnim temam, načinom in tehnikam ustvarjanja. Kaj je trenutno središče tvojega zanimanja in raziskovanja?

V zadnjem obdobju sem se predvsem ukvarjal z zaključevanjem projekta *Revisiting the 1st m²*, ki sem ga prvič predstavil v Galeriji Sebastien Ricou 10. septembra letos, in trenutno pripravljam drugo s Tevžem Logarjem v Galeriji Gregor Podnar v Ljubljani (otvoritev je bila 12. oktobra).

Pri projektu gre za zemljišča, izbrana s pomočjo satelita, na sto kilometrov iz Ljubljane na severozahod, kot enoletni najem kvadratnega metra terena, zemljišča v dogovoru z lastniki ter z ustrezno pravno utemeljenimi najemnimi pogodbami po tamkajšnjih okrožjih, kar je zahtevalo najprej osebni stik z lastniki, dokumentiranje po občinskih ustanovah ter »količenje« najetega zemljišča, ki bo kot projekt v galerijskem prostoru spregovoril o komunikativnosti in socialno družbeni naravnosti v tamkajšnjem in evropsko razumljenem prostoru.

Kot primarni motiv pričujočega projekta navajam preiskovanje načina, kako se pozicionirati geografsko, politično in emocionalno v trenutku, ko si ustvarjaš družinske odnose v pogojih odisejade. Poskušal sem si odgovoriti na vprašanje: »Pod kakšnimi pogoji so se naše poti križale in kam me peljejo moje sledi?«

Projekt je postavljen kot nadaljevanje mojega preteklega dela, ki je vsakič temeljilo na prepoznavnosti lastnega otroštva kot prebujanju nezavednega, ki edino poganja sodobno umetnost. Ob podoživljanju »peskovnika« iz zgodnjega otroštva in njegovem povezovalnem pomenu se je ideja kot slikarski konceptualni projekt razrasla in povezala v ustrezno raziskavo in sporočilnost.

Kaj je tisto, kar vas mlade ustvarjalce razlikuje od umetnikov starejših generacij?

Težko bi odgovoril na to vprašanje, če pa bi že moral označiti nekaj, kar je specifično za mojo generacijo, bi rekel internet in digitalna tehnologija ali pa mogoče vsesplošni hitrejši prenos informacij. Formalno gledano, se danes naše okolje kaže precej drugačno, kar ponavadi pripisujemo tako imenovanemu »napredku«. Osebnost me je vedno bolj fasciniralo, da so si naše intimne želje danes zelo podobne, če ne identične željam naših predhodnikov. Predlagam, da si za to vprašanje pustiva več časa in prostora in se ga lotiva v naslednjem pogovoru.

Vsekakor. Iskrene čestitke za vse že doseženo. Brez oklevanja se pridružujem nasvetu novinarko Dela: držali bomo pesti za zmago na natečaju Henkla in za uspešno uresničitev vseh novih idej in projektov.

Čeprav velja prepričanje, da azijski zbori nimajo tako kakovostne poustvarjalne ravni kot evropski, pa za filipinske tega ne moremo trditi, saj imajo bogato zborovsko tradicijo. Svetovno znana sta dva univerzitetna zbor - Ateneo College Glee club in UST Singers-zbor univerze Santo Tomas. Prvi sodi med najstarejše azijske univerzitetne zборе in je že nastopil v Ljubljani, drugi pa je dobitnik kar 70 prestižnih nagrad; med drugim je leta 1995 in 2010 prejel celo naslov »zbor sveta«, z APZ Tone Tomšič pa se je srečal lani v Španiji. Vodstvo naših zboristov se je zanimalo za turnejo po Aziji in Filipinci so takoj ponudili gostiteljstvo našega zboru, ki je kar dvakratni dobitnik velike nagrade Evrope in seveda številnih drugih nagrad. Z zborom Ateneo College je APZ Tone Tomšič nastopil v moderni cerkvi v Manili s sakralnim programom in slovenskimi sodobnimi skladbami, osrednji koncert pa je bil z UST Singers v največjem kulturnem centru v Manili, poimenovali so ga Dos Bravissimos. Nabito polna dvorana, ki sprejme 1800 obiskovalcev, je zvenela v ritmu celovečernega koncerta, na katerem so se prepletale sodobne skladbe in priredbe ljudskih pesmi različnih avtorjev, najbolj ganljiv pa je bil skupen nastop obeh zborov.

APZ Tone Tomšič je nastopil z raznolikim programom - od Edvarda Griega pa do sodobnih kompozicij slovenskih avtorjev, ki jih je zbor promoviral na izjemno visoki poustvarjalni ravni. Tako je tamkajšnje občinstvo lahko med drugim prvič v živo slišalo skladbe mlade slovenske skladateljice Tadeje Vulc na besedilo Nika Grafenauerja (Vodometi), pa slovenske ljudske pesmi v priredbi Lojzeta Lebiča, Pavleta Merkuja, Radovana Gobca in Jakoba Ježa. Obiskovalce sta dvignili na noge predvsem dve vedri skladbi s koreografijo, to sta bili Vamos a la Playa Nataše Kocjančič in Plenty Good Room Kirby Shaw.

Sicer pa se je zbor UST Singers izkazal za izjemno gostoljubnega, saj so organizirali prevoze in bivanje v več sto kilometrov oddaljenem predelu, kjer je mogoče začutiti pravi eksotični utrip Filipinov. V plitvino morja so namreč postavljene lesene počitniške hiške na kolih z idiličnimi belimi mostički, z njih pa se razprostira pogled na bujno rastlinstvo ob obali. Za naš zbor so v Manili rezervirali enega najboljših hotelov in jih popeljali po prostranem vele mestu - večmilijonski prestolnici kontrastov, kjer se srečujeta razkošje bogatih in beda revnih.

Iz Manile je APZ Tone Tomšič odpotoval na Tajvan, kjer se je udeležil mednarodnega zborovskega festivala, ki je organiziran tako, da zборе popeljejo na različne lokacije po otoku, kjer imajo samostojne koncerte. Osrednji koncert je bil v Taipeiju, kjer je koncertna dvorana s 1600 sedeži v objektu, ki je kopija nekdanjega templja z vsem okrasjem, značilnim za tamkajšnja svetišča. V izjemnem zgodovinskem okolju z arhaično arhitekturo in vzorno urejenimi parki je zbor ljubljanske univerze ponovno triumfiriral pred polno dvorano, po koncertu pa so organizirali nepozaben sprejem in na vsakem koraku izražali občudovanje našega zboru pod dirigentskim vodstvom Sebastjana Vrhovnika. Naš dirigent je imel za filipinske dirigente in pevce tudi zborovske delavnice, na katerih jih je seznanil z načinom dela in repertoarjem. - Po zaključku taipejskega festivala je APZ Tone Tomšič odpotoval še v Peking, kjer je v enem od kulturnih centrov nastopil z enakim programom in tako tudi kitajskemu občinstvu predstavil široko paleto slovenske glasbene ustvarjalnosti in program tujih avtorjev.

Ištvani list Huzjan: Performance (diptych), 2011, Lumi Colour in olje na platnu, 2 x (18 cm x 24 cm)

Ištvani list Huzjan: Orientation Point, 2011, razglednica, 15 cm x 10 cm

»Laže je, ko človek ve, da Življenje leto dni po lanskih katastrofalnih

Emi Vega

Foto: Dunja Wedam

17. september 2010, dan, ko je južni del Ljubljane doživel najhujše poplave po letu 1926.

Mestna občina Ljubljana je v času lanskih katastrofalnih poplav z vsemi razpoložljivimi službami, javno gasilsko službo, pogodbenimi podjetji, javnimi podjetji, radioamaterji, osebjem mestne uprave in poveljnikom civilne zaščite poplavljenec stala ob strani. Na poplavljenih območjih je bil ves čas ujme tudi župan Zoran Jankovič in ljudi bodril. Pomoč Mestne občine Ljubljana se je nadaljevala po poplavah, v fazi zagotavljanja osnovnih življenjskih pogojev: črpanje vode, čiščenje javnih površin, pomoč pri čiščenju zasebnih površin, odvoz poplavljenih predmetov oziroma kosovnega odpada in razvrščanje odpadkov ter deponiranje, namestitvev, črpanje fekalnih voda, odstranjevanje drugih odpadkov, analize vzorcev tal, humanitarna pomoč idr. Mestna uprava je potem za potrebe državnega ocenjevanja škode izvedla popis škode na svoji lastnini, na imetju prebivalcev in podjetij. Zaradi škode, ki so jo ob poplavah utrpeli socialno ogroženi Ljubljančani in Ljubljančanke, je župan Zoran Jankovič sprejel sklep o enkratni izredni denarni pomoči. Na osnovi sklepa je bilo posamezno gospodinjstvo, ki je v poplavah utrpelo materialno škodo, upravičeno do denarne pomoči v višini 2.000 evrov. V sodelovanju s Centrom za socialno delo Ljubljana Vič Rudnik je občina zagotovila, da so upravičeni do pomoči sredstva prejeli že decembra. Pomoč je prejelo 218 gospodinjstev, za kar je uprava namenila dobrih 400.000 evrov, pozneje pa so tudi drugi upravičenci od občine dobili pomoč na podlagi prijavljene škode. Medtem že vse leto potekajo aktivnosti za izboljšanje stanja vodotokov in odpravljanje posledic poškodb na objektih vodne infrastrukture, ki jih izvaja država.

Ljudje, ki so utrpeli škodo, so vse leto sanirali svoja stanovanja in hiše, da bi življenje spet teklo v normalnih tirih. Nekateri med njimi so bili pripravljeni tudi povedati, kako jim to uspeva, prav vsi pa so hvaležni za pomoč občine, ker je prišla dovolj hitro, da so lahko takoj začeli odpravljati posledice škode v svojih domovih.

Davorka in Gavro Petrovič, Rakova jelša

Sedemnajstega septembra se je začelo. Močno je deževalo. Vse okrog nas se je zbirala ogromna voda. Poklicali smo na pomoč. Komunalci so nam pripeljali vreče peska in zagradili smo vhode v hišo. Sin je šel na Civilno zaščito. Kupil je tri črpalke. Vsaka je stala okoli 800 evrov. Preostale črpalke so nam bile posojene, take z manjšim pretokom. Vreče so zadržale vodo na začetku, potem se je prelilo. Mi smo sprti črpalci. Ves čas smo črpali. Če ne bi, bi bilo vode v hiši čez meter. Zbrala se je družina, prišli so sorodniki. Vsi so nam pomagali. Gasilci so črpali pri sosedih. Ko je v nedeljo nehala deževati, so črpali še vodo iz okolice. Tudi iz jaškov. Pridno

so delali. Moja hčerka je prijavila škodo. Na internetu je našla obrazce. Kmalu je prišla komisija. Vzeli so naše dokumente – gradbeno dovoljenje in načrte. Razgrnili so jih in začeli popisovati. To, da so prišli, nam je veliko pomenilo, da so videli in ocenili, pa njihova beseda. Rekli so: - Gospa, škoda se ocenjuje, se popisuje, škodo bomo reševali. Kako bo? Tako hitro ne bo, ampak bo. Nekaj bo. Tako so rekli. Zelo sem zadovoljna z Mestno občino Ljubljana. Tudi z Ministrstvom za okolje sem zadovoljna. Res je, da je škoda večja, kot so oni izračunali, ampak razumem. Vem, da nismo edini. Če vsakemu nekaj daš, je skupaj veliko. Vsaka pomoč v nesreči je dobrodošla. Vsak je je vesel. Nam je Mestna občina dala 3.869 evrov. Od države smo

dobili 2970 evrov. Skupaj je to za desetino škode. Ampak jaz sem vesela. Zelo sem vesela, da so prišli k nam. Ker človek ne more živeti sam na tem svetu. Dobili smo nekaj tudi od zavarovalnice. Drugo smo zložili skupaj in smo že veliko popravili. Najprej pa smo sušili. Peči nam je nudila KPL, to je velika pomoč. Mesec in pol smo sušili vlago. Ogromno elektrike je šlo, a treba je bilo posušiti. Potem smo obnovili sinovo stanovanje, da lahko spet živi tam s svojo družino. Tudi garažo, ta prostor, kjer se vse dogaja. Hčerkinoga stanovanja še nismo. Z vnučko živita pri nama v nadstropju. Sin je šofer, hčerka je naredila magisterij. Pridna sta. Ampak ne moremo vsega naenkrat. Vse je bilo uničeno. Vrata, podboji, parket, ploščice in pohištvo.

Delamo počasi. Vsi si pomagamo in krpamo.

Upamo, da se nikoli ne bo ponovilo. Zdaj sicer imamo črpalke, imamo agregate. Vreče peska smo shranili. Pred hišo smo obnovili tlake in naredili robnike. Hiša je niže od ceste. Naredili smo odtočne kinete in jaške vse okrog hiše, ampak zdaj se bojimo. Ko pride voda, je nič ne more ustaviti. Kam naj odteče iz jaškov, če je Ljubljanica polna? Če vse naokrog voda stoji? Prej tu ni bilo poplav. In mi smo vse to težko prenesli. Ko sva z možem prišla iz Slavonije, nisva imela nič. Tukaj sva se poročila. Pridno sva delala in imava dva lepa otroka. Najprej sva kupila stanovanje na Prulah, na Tesarski. Potem to hišo. Vso sva obnovila. Zadovoljna sva, ker

v nesreči ni sam» poplavalah

Fotografije: Emi Vega

Davorka in Gavro Petrović

Ana Rožanc

Zakonca Petrović sta velik del hiše že obnovila.

Gospa Rožanc si je z denarno pomočjo uredila kuhinjo, vse drugo pa še čaka na boljše čase.

najini otroci živijo z nama. Pomagamo si in tudi drugim bomo pomagali, če bo treba. Tako mora biti. Zato smo se borili vse življenje, zato delamo: za otroke, za vnuke, za druge. Sem smo vložili vse, kar smo imeli. Ljubljana je naše mesto, družina pa svetinja. Leta tečejo, oba sva v pokoju, a vnuki naju pomlajujejo. Hvaležni smo Mestni občini Ljubljana in Ministrstvu za okolje, hvaležni smo vsem našim ljudem, pa gasilcem in komunalcem. Mi si še nismo odpočili. Še delamo, a laže je, ko človek ve, da v nesreči ni sam.

Ana Rožanc, Vič, Ulica Malči Beličeve

Lanskoletna poplava me je zelo prizadela, ker imam nizko atrijsko hišo. Nisem se imela kam umakniti. Podstrešja ni. Nikamor ni bilo mogoče preložiti pohištva in stvari. Na pomoč mi je priskočil moj zet. Tudi ponoči je bil pri meni, a živci so mi popustili. Voda je z dveh strani vdrla v hišo, iz Malega grabna in od Gradaščice. Zalila je klet, v hiši je je bilo 40 centimetrov. Zunaj je bila voda do pasu. Zet je poklical reševalce – gasilce. Ti fantje so bili tako pristrčni, prišli so zelo hitro, me odnesli v čoln in odpeljali v Rožno dolino. Tega ne bom nikoli pozabila in nikoli se ne bom mogla dovolj zahvaliti tem ljudem, ker so bili tako ljubeznivi. Naslednji dan voda še ni upadla. Šele tretji dan je začela upadati. In škoda je bila ogromna. Pohištvo je bilo uničeno. Pod parketi so bili bazeni vode. Pri sosedih se je prevrnila cisterna in nafta je bila povsod, v hiši, na celem vrtu, na zelenjavi, na rožah. Hiša še danes smrdi in je še vedno vlažna. Čeprav smo razkopali tla in jih sanirali do estriha in čeprav smo sušili. Povem vam: bilo je zelo grozno. Osem mesecev sem živela

na kavču, v vlagi, v plesnivem, ob drobnih golazni. Bila sem presrečna, ko sem dobila denar od občine. Za ta denar sem si uredila to lepo kuhinjo. Vse drugo pa čaka.

Rada bi se pa tudi zahvalila našemu županu gospodu Jankoviću in vsem, ki z njim delajo, sem zelo hvaležna za pomoč. Gospod Janković je bil moj direktor. Spoštovala sem ga takrat, spoštujem ga zdaj in sem mu hvaležna. Srečna sem, ker imam to lepo kuhinjo. Tule je bilo hudo in vsi smo srečni in hvaležni za pomoč, ki nam jo je nudila Mestna občina. Država mi še ni dala niti centa. Ko bi dobila vsaj za parket. Da ne bo ostal beton, kot ga zdaj vidite. Nekaj čez 400 evrov pokojnine imam. Imam kredit za centralno, ker sem jo morala obnoviti, 250 me stane ogrevanje pozimi, 100 so položnice, to je skoraj cela moja pokojnina. S to pokojnino ne bom popravila škode, na noben način. Hudo je. Imam astmo in vlaga me duši. Zdaj so vsa okna in vrata odprta. Ko bo poletja konec, bo treba hišo zapreti. Tega se bojim. Celo zimo sem imela sušilce, veliko sem plačala zanje, vsak dan čez 30 evrov. Potem pa še 340 doplačila za elektriko. In še je vlažno, plesen se širi. Predračun za parket je 4.188. Do 20. lahko sporočim, kdaj bom predložila račune. A kako naj prinesem račune, če nimam denarja, da bi najela obrtnika. Brez računov pa ne bo denarja od države, tako pravijo. Ne vem. Slišala sem, da smo dobili denar od Evropske unije za ta namen.

Ne vem, kako bom do konca uredila hišo. Najbolj bi bila pa srečna, če bi pristojni ukrenili, kar lahko, da ne bi bilo več teh hudih poplav. Mogoče bi naredili nasipe. Ko bi jih vsaj. Tudi če moja hiša ostane, kakršna je, da le ne bi bilo več poplav.

ODPRAVLJANJE VLAGE V DOMOVIH, KI JIH JE PRIZADELA POPLAVA

Emi Vega

Izpovedi ljudi, ki jih je prizadela poplava, sprožajo vrsto vprašanj. Ali so hiše dovolj presušene? Da ne bo šla investicija v sanacijo in novo opremo v nič? Kako odpraviti vlago – vlago in plesen, ki kljub sušenju vztraja? Pa vlago, ki se že kaže na novih ometih? Celo na novem pohištvu? Kaj je šlo narobe? Je mogoče tisto popraviti? Kako ravnati nasploh, da se vlažnost ne povečuje? Morda z zračenjem? Ali z ukrepi, ki naj stanje izboljšajo? Skratka: kako do suhe hiše – do prijetnega in zdravega bivalnega okolja? Odgovore na ta vprašanja smo iskali pri gradbenem inženirju Marinu Dobčniku. Zakaj pri njem? Ker poleg odgovorov, ki pojasnjujejo postopke, uporabljene pri poplavalnih sanacijah, pozna metodo, ki vlago res odpravi in je cenovno dostopna.

Ljudje so se lotili sušenja hiš s sušilci. Kakšen bo učinek?

Če gre samo za poplavno vodo, lahko kondenzacijske naprave oziroma sušilci zelo veliko pripomorejo. Pri novejših gradnjah je postopek lahko stodontno uspešen. Pri starih hišah, ki hidroizolacije nimajo, in pri novejših, hidroizoliranih z materiali, ki se sčasoma poškodujejo, pa sušenje ne zmore trajno odpraviti vlage iz konstrukcij.

Kako poteka proces sušenja in zakaj ne zadostuje?

Z vključitvijo kondenzacijske naprave se temperatura zraka zniža, kar povzroči površinsko kondenziranje vlage iz zidov. V obliki vode se zbira v kondenzacijskih posodah in jo odlivamo. Tak način izsuševanja lahko traja nekaj mesecev. Kar ni poceni. Boljši rezultati se dosežejo z vrtnami v tlaku in zidovih. Tu kondenzacijske naprave sesajo vlago nepredno iz konstrukcij. Ta postopek je še dražji. Ko se kondenzacijske naprave odstranijo, nastopi problem zaostale vlage, kajti po poplavi je vlago iz konstrukcij v kratkem času težko povsem odpraviti. Zaostala vlaga sproži interakcijo – privlači vlago iz ozračja. Če je hidroizolacija poškodovana ali je ni, se bo v zidovih spet dvigovala kapilarna vlaga. To ponovno vlaženje ne pomeni nič dobrega za sanacijska dela. Omet se bo oluščil, barva se lušči, sol se spet izloča, ponekod se parket dvigne; težav je veliko. Zato je po končanem sušenju s kondenzacijskimi napravami treba opraviti meritve in podati zagotovilo, da ljudje lahko začnejo gradbeno sanirati. Verjetno je to ob naravni nesreči, ko se množično suši, težko. Ljudje so se lotili sami, sušilce so si izposojali. Nekdo je dobro zaslužil, uspešnost sušenja bo pa vidna pozneje.

Kako uspešno je pri sušenju zidov zračenje poleti in ogrevanje pozimi?

Topel zrak vsebuje veliko vlage. Vlaga se kondenzira na hladnejših površinah. Na zidu se pojavijo drobne kapljice, z njimi pa plesen. Zato je poleti bolje, če hiša čez dan ni odprta in se zjutraj napravi prepih. Ko v prehodnem obdobju začnemo hišo ogrevati, se bo količina kondenzne vlage na vlažnih zidovih večala z jakostjo kurjenja. Treba je intenzivno prezračevati, a pravilno.

Kaj gre lahko narobe ob gradbeni sanaciji?

Predvsem morajo biti ljudje ob vse večji ponudbi previdni. Vedeti morajo, kateri materiali so ustrezni in predvsem, kateri niso. Vsi materiali morajo biti paroprepustni. Zato so tudi obloge, ki onemogočijo dihanje zidu, na primer iz mavčnih plošč, lesa, marmorja in podobnega, neprimerne. Sploh je pomembno vedeti, da mora biti vir vlage odpravljen pred gradbeno sanacijo. Pravilen postopek sanacije zidov se začne z odstranitvijo ometov v višini 60 cm nad vidnimi poškodbami, in to do zidne konstrukcije. Med fugami se odstrani vezivo od enega do dveh centimetrov v globino. Sanacija sama pa se začne s sušilnim obrizgom, sledi grobi sušilni omet. Vsak milimeter nanosa naj se suši en teden. Nato se naredi fini sušilni omet. Do nanosa paroprepustnih barv – to so bioapnane ali silikatne barve, je treba počakati najmanj mesec.

»Laže je, ko človek ve, da Življenje leto dni po lanskih katastrofalnih

Pri gospe Radi Kranjc, ki ni želela pred fotografsko kamero, se je s prenovo hiše življenje že normaliziralo.

Franci Zadnikar

Ploščice in parketi bodo pri Zadnikarjevih prišli na vrsto, ko bodo spet finančno sposobni.

Rada Krajnc, Vič, Ulica Malči Beličeve

Kako je bilo? Voda je prišla s strani Malega grabna in od Gradaščice. V eni uri so bile vse ulice Malči Beličeve pod vodo. Ljudje so se vozili s čolni. Voda je ostala en dan, potem je odtekla. Mi smo imeli vodo do vrha kleti, ustavila se je en centimeter pod nivojem pritličja. Nekje se je prevrnila cisterna. Zato smo imeli v kleti še nafto, pred hišo pa naftni bazen. Dokler je bilo zunaj jezero, ni nihče prišel na pomoč. Potem so naši prijatelji prinesli pravo gasilsko črpalko. V treh, štirih urah smo izčrpali obe kleti. Prebiti smo morali okno, da smo lahko začeli. Potem smo najeli delavce, da so stvari znosili ven. V eni kleti je bila shramba živil, poletne garderobe, smučarske opreme in podobno. Druga je bila polna drv. Vse je bilo uničeno. A ostali smo živi. Pri nas je bila velika poplava, pri nekaterih pa je bilo še veliko huje.

V pritličje je voda vdrla skozi sifone. Najprej se na parketu še ni pokazalo nič. Po enem tednu je začel cveteti. Vlaga se je vpila v zidove po celem stanovanju. Z njo pa plesen. Brala sem, da vlaga, plesen in mikrobi, poleg odstopanja ometov lahko povzročijo boleznih dihal. Poklicala sem gasilce. Bili so prijetni in prijazni. Prišli so z velikim gasilskim avtom in vse preškrpili – dezinficirali. Prednostno smo se lotili izsuševanja. Poklicali smo podjetje, ki se s tem ukvarja. V klet so namestili sušilce. Neki gospod je kleti čistil dva meseca. Pobiral je nesnago, ki se je stekla vanjo, in nafto. Ves omet je odstranil, nato pa prepleskal. Obnovil je vso elektriko in napeljavlo, ker je bila nadometna. Zdaj je klet prazna. Medtem ko se je spodaj še sušilo, so mojstri v tla stanovanja naredili luknje in vanje vstavili sisteme za sušenje. Cevi in komore. Parket se je umiril. Prebrusili so ga. Ploščice so nove. Zamenjati smo morali pluto v kuhinji in jedilnici. Nadomestili smo vse vratne podboje. Les sem kupila jaz, moj brat, ki je mizar, jih je pa naredil. Naročila sem sicer predračune. A to so take številke, da človek ne zmore. Samo za sušenje smo dali čez 5000 evrov. Najvažnejše je, da je hiša suha. Moram reči, da je res. Zelo suha je. Za ta denar je bilo vse dobro narejeno. Kuhinja je preživela. Zamenjali samo le cokle. Sedežna garnitura je šla. Nič hudega, kupili

bomo novo, ko bomo imeli denar. Kurišče peči je zalilo. Tudi to smo rešili in naša lepa peč zdaj dela.

Za sanacijo se je tokrat izšlo. Sem ekonomistka in sem se stvari lotila sistematično. Vse sem popisala. A od zavarovalnice nismo dobili, kolikor smo pričakovali, ker kleti sploh niso upoštevali. Tako je škoda močno preseгла zavarovalno vsoto. Izplen je bil 6.000 evrov. Potem smo dobili pomoč od mesta, 3.257 evrov. Tega smo bili na moč veseli. Bili smo presenečeni in še danes me gane, ko pomislim, kako hitro je občina reagirala. Ljudje radi govorijo, da ne naredi nič in še manj. Saj ni bilo takoj drugi dan, smo si pač denar sposodili. A lahko sem že nekaj vrnila. Res, bila sem zelo vesela, ker se je mesto izkazalo in je priskočilo na pomoč. S strani države pa: evidentirala sem se, prišli sta dve gospe, poslikali sta in popisali. Potem je bilo dolgo časa tiho. Ne vem. Slišala sem takole: Kdor je dobil denar od zavarovalnice, od države ne bo dobil nič. To je čudno. A dobila sem denar od mesta in sem bila presrečna. Moj mož je bil zelo varčen človek, zato sem imela nekaj rezerve. Tako smo si po tej nesreči opomogli. Naše življenje je normalizirano. V zgornjem nadstropju živi hči z družino. Pomagamo drug drugemu in življenje gre naprej. Samo upamo, da poplave ne bo nikoli več. Še ene sanacije ne bi zmogli. Nimamo več kje vzeti.

Franci Zadnikar, Barje, Črna vas

Ko se je začelo deževje, sva s psom hodila k Ljubljani na ogled. Ko je po kanalih kalna voda začela teči nazaj, smo se lotili akcije. Ob dveh ponoči smo umaknili avtomobile. Vsa vrata smo zaprli z opažnimi deskami. Robove smo zatesnili z armafleks trakovi, po kotih pa oprli. Armafleks smo vstavili pod pokrove jaškov, na pokrove pa kole, oprte v strop. V sifone smo zatlačili spužve. Straniško školjko smo odmontirali, odtočno cev pa podaljšali v odtok. Vse to je držalo, dokler ni voda začela vdirati skozi dimniška vratca. Potem ni bilo več kaj. Začeli smo črpati. Nekaj črpalk je bilo doma, druge smo dobili pri sosedih. Od bratranca sem si sposodil agregat. Imeli smo nov agregat, električne črpalke, motorne

črpalke, vse to šest dni v pogonu. Bilo nas je za celo ekipo – sorodstvo, kolegi, prijatelji otrok, deset nas je bilo ves čas v hiši. Reševali smo stvari in zbirali vodo, da smo lahko črpali. Kar je bilo mogoče, smo prenesli v zgornje nadstropje. Rešili smo gospodinske aparate. Pomagala je vojska. Prišla je s črpalkami za greznice, da smo lahko vodo iz hiše črpali vanjo. Sicer ni kam črpati, jarki so bili še en teden polni. Gasilcev nismo klicali, ker so bili ljudje više ob cesti bolj potrebni pomoči. V Lipah je ponekod voda tekla v hiše skozi okna. Mi smo imeli jezero, hišo je zalilo do višine 60 centimetrov. Prijatelj me je prišel obiskat s čolnom, priveslal je do nas po Ljubljani. Jezero je napolnila povratna voda iz Ljubljanice.

Ko je voda po sedmih dneh odtekla, smo znesli ven, kar je ostalo. Komunalci so kup uničenega pohištva odpeljali. Vse je šlo. Samo ena postelja, ki je imela kovinske noge, je preživela. Razkopali smo tlake vse do hidroizolacije, potem pa sušili. Sedem sušilcev je delovalo tri tedne. Stroški za najem – okoli 1000 evrov in 700 evrov elektrike. To smo pokrili s tistim, kar je dala zavarovalnica Grawe. Potem smo dobili denar od Mestne občine in kupili nekaj materiala za sanacijo. Dolejši smo uspeli sanirati hidroizolacijo, toplotno izolacijo in estrihe. Zdaj to sušimo. Ploščice in parketi bodo prišli na vrsto, ko bomo finančno spet sposobni. Sam sem na bolniški, ker sem si polomil hrbtenico – tri vretenca, žena je v službi, otroci študirajo in nič ne ostane. Komaj sproti preživimo. Kako bomo speljali do konca? Malo se bo treba še zakreditirati. Ne vem. Zakreditirali smo se, ko smo obnavljali hišo – zamenjali smo okna, prenovili balkone in izolirali fasado. Potem je prišla voda. Tega nistem pričakoval. Ljudje česa takega ne pomnijo. Niti staroselci. Je neki podatek, da je bila poplava pri Botaničnem vrtu. Tokrat je bil pri nas le del ceste nad vodo. Malo višje je vojaški kamion padel v jarek, ker se ceste ni več videlo. Izvlekli so ga z drugim kamionom in kmetje s traktorji. Ti fantje z velikimi traktorji so ogromno pomagali, ker tudi vojaška vozila niso mogla povsod zraven. Vaščani so reševali po vsej vasi, čeprav so sami imeli vse poplavljenno. Najprej so rešili živino. Odnosi med ljudmi v vasi so

dobri. Sploh med staroselci. Staroselcev nas je za dobro tretjino. Pomagali smo tudi priseljenim. Sam sem sosedu posodil črpalko. Krizni štab smo imeli v Kolišču, v bifeju. Ob večerih smo se dogovarjali, kaj kdo potrebuje. Tam je bil punkt. Sicer ni nobenega prostora v vasi, kjer bi se lahko zbralo toliko ljudi. Zadrugi dom na Barju se podira sam vase. Vita Mavrič je imela koncert za nas poplavljenice iz Črne vasi. Dala je pobudo, iniciativni odbor je vse organiziral. Tako smo dobili še 500 evrov. Dobili smo pomoč tudi od države. Ni bilo dosti – 800, a vsak evro se pozna. Sicer pa – kdor z malim ni zadovoljen, velikega ni vreden. Ocenjevali so in dodelili glede na škodo. Od države je malo trajalo, od mesta je prišlo takoj. Pomoč od občine je bila zelo dobrodošla, pa precej hitra. V vasi sem videl župana. Tudi ministrica za obrambo je prišla. Mogoče se je malo preveč ustrašila, hotela nam je odklopiti elektriko. Res je, voda je bila visoka, ampak potem mi ne bi mogli črpati. Generatorja nima vsak in si ga tudi ne more sposoditi. Škode bi bilo še več.

Ne sprašujte me, kako se nameravam zaščititi za naprej. Hiše ne morem dvigniti. Naša hiša je bila zgrajena na nasipu, ki je bil višji od ceste. Res je, da so cesto dvignili. Pa tudi hiša se je posedla; teren spodaj. V 40 letih za 40 do 50 centimetrov. Vse teren se poseda. Barjanska tla so pač barjanska tla. Gradnja je mogoča samo na pilotih do nosilnega terena, to je približno 26 metrov v globino. In gradnja bi morala biti lahka. Zdaj je tukaj veliko komerciale, delajo se hiše v vrstah. To se bo posedalo še precej hitreje. Že zaradi teže nasipov. Nasipi ne bodo trajna rešitev pred poplavami. Glede rešitve: spomnim se gospoda Žitnika, ki je živel v Lipah, zaposlen pa je bil pri službi, ki je urejala vodotoke. Ko je doma opazil visoko vodo, je šel takoj z mopedom v Ljubljano in dvignil rampe. Tako je bilo trideset let nazaj in je delovalo. Tega gospoda se spomnim. Saj je prišla voda, ampak nikoli tako visoko. Danes bi lahko imeli avtomatiko. Če voda sproti odteka, ni nevarnosti. Ampak zato je treba sčititi in poglobiti strugo Gruberjevega kanala in Ljubljanice. Pod avtocesto je zdaj podvodni jez. Očistiti je treba tudi Barjanske vodotoke. Iščača ob neurjih ni poteček. Sam sem videl, kako vali drevesa.

v nesreči ni sam« poplavalah

Vitomir Ilar

Hiša je pri družini Illovar usposobljena za bivanje, veliko pa bo treba še postoriti.

Ko je lani prišla voda s Polhograjskih dolomitov, je bil tok Gradaščice tako močan, da je presekala tok Ljubljanice; ustavil ga je. Vsi iztoki v Ljubljano bi morali biti kot kopsilon. Nizvodno. Zdaj so vsi pravokotni. Ko je tok reke divji, dotokov ne spusti vase. Jarke sami čistimo, da se Barje suši; kmečka logika. Večjih vodotokov pa ne moremo. Take probleme je treba reševati skupaj. Barje je ogromna površina. Hudourniki pridejo pa iz drugih občin. A najpomembnejše so zapornice. Pravočasno ukrepanje. Tukaj poleti voda teče na Vrhniko, ko so zaprte. Voda priteče do ramp, se dvigne in se vrne nazaj. Vidim, kako listje plava proti Vrhniki, brez vetra. Barje nima padca. Od tukaj do Špice ga je za meter in pol – na razdalji kakih sedmih kilometrov. Škode je bilo ogromno. Preveč poplavlencev. Urediti bo treba glavne vodotoke in paziti na zapornice.

Vitomir Ilar, Barje - Lipe

Tiste dni sem dežural. Ko se je začelo v Logatcu, sem zbudil ženo in hčerko. Sneli smo vrata, postavili smo jih na stole in na vrata zlagali, kar se je dalo. Stvari iz omar in posodo. Rešili smo vse gospodinjinske stroje in aparate. Kar smo mogli, smo znosili na podstrešje. Delali smo od dveh ponoči do šestih zjutraj. Takrat je bilo vode v hiši toliko, da smo odnehali – 60 centimetrov. Obuli smo ribiške škornje, hčerko sem nesel štoporamo in šli smo k sosedom. Povabili so nas. Pri njih smo ostali ves teden. Tam so nas redno obiskovali prostovoljni gasilci. S čolnom so prišli in me odpeljali do puranov, da sem jih lahko nakrmil. Purane smo še rešili iz vode. Dvignili smo jih na improvizirano polico. Tako so preživel.

Ko je voda odtekla, je bila hiša v žalostnem stanju. Od sosedov smo se preselili k starejši hčerki v Preserje in ostali tam več kot en mesec. V tistem času smo razkopali tla in zbili omete s sten. Večinoma smo delali sami, s sorodniki – hidroizolacijo, stirodur termoizolacijo, estrihe in ploščice. Prestavili smo električno napeljavo višje. Za omete smo najeli zidarje. Naročili smo nove podboje iz masivnega lesa in nanje obesili rešena vrata. Uspeli smo usposobiti kuhinjo, jedilni kot in sobo zraven. Za sušenje smo kupili dva sušilca, enega smo

si sposodili, industrijskega pa najeli. Sušili smo dva meseca. Elektike je šlo za 700 evrov. Fasada je pozelenela. Premazali smo jo s sredstvom proti glivicam in skrtlačili. Zdaj je dobra. Bilo je ogromno dela in stroškov. Pa še ni končano. Čakajo še kopalnica, stranišče, hodnik in dnevna soba; vsi tlaki, vsi ometi. In oprema. Naredili smo toliko, da lahko bivamo. Počasi bomo nadaljevali.

Hvaležni smo za vso pomoč. Prišla je vojska z ogromnim kamionom in so nam s pregreto paro razkužili hišo. Uničili so klice. Izredno nam je pomagal župan. Zaposili smo za bivalno prikolico in pripeljali so jo, zastoj so nam jo dali. Tako se je hčerka lotila magisterija, lahko je nemoteno nadaljevala študij. Z ženo sva pa bivalkirala tukajle. Hvaležen sem gasilcem in sosedom. Pomagali smo si med seboj, kolikor se je dalo. Že prej smo imeli dobre sosedske odnose. Vsi smo se razumeli; nobenega sovraštva ali zavisti in takih slovenskih stvari. Zdaj se je to še okrepilo. Vita Mavrič je bila svojevrsten motor. Povezovala je oblike pomoči in organizirala dobrodelni koncert prek odbora, ki ga je ustanovila. Zelo je pomagala ljudem. Od občine smo dobili 3.284 evrov. To nam veliko pomeni. Tudi za državno pomoč imamo vloženo. Tolažijo naju, da čakamo na vrsto. Upam, da enkrat bo. A mislim, da se zatika. Izračunal sem, da je škode za 60.000 evrov; 50.000 zagotovo. Državna komisija je ugotovila, da je škode za 12.000 evrov. Upoštevali so najslabše materiale, najnižje cene. Od tega nam priznajo 40 odstotkov. Mislim, da je država za poplavlence v Bruslju dobila 280 milijonov. Ta denar je prišel na račun Ministrstva za okolje in prostor. Ne vem, zakaj moramo čakati na denar, ko je že zdavnaj prišel v Slovenijo. Ni logično. Ne vem, če imam prave številke in prave informacije, zdi se mi pa čudno. Predložiti je treba račune, ki se nanašajo na odpravo škode. Ljudje, ki imajo 400 evrov pokojnine, ne morejo najeti obrtnika za sanacijo, ki je vredna 20.000 evrov. Najšibkejši bodo spet na najslabšem. Kar so rešili, so rešili z občinsko pomočjo. Drugega nič. Nam je pomoč od občine veliko pomagala. Bila je hitra in s tem smo lahko nekaj naredili. Res cenimo to pomoč. Jankovič je za Ljubljano naredil

ODPRAVLJANJE VLAGE V DOMOVIH, KI JIH JE PRIZADELA POPLAVA

Kaj pomeni dodatna toplotna izolacija za hišo, če so zidovi še vlažni?

Ob našem bivanju se v prostore izloča vlaga. Odpravljamo jo z zračenjem, prehaja pa tudi skozi zunanje stene; dokler so te paroprepustne – dokler dihalo. Dodatna toplotna izolacija na zunanjih stenah pretok zraka bolj ali manj omejuje. Če se za namen prihranka pri ogrevanju vgradijo še nova okna, ki povsem tesnijo, morajo ta biti opremljena s sistemi za prezračevanje, kar pa je zelo drago. Če takih sistemov ni, je potrebno intenzivno zračenje. Če ne zračimo dovolj, se bo vlaga kondenzirala že na suhih zidovih, na vlažnih še bolj. Sledila bo plesen. Če vzamemo za primer starejšo zgradbo 40- do 60-centimetrskih zidov, bo suh zid precej boljše rešitev kot toplotna izolacija na vlažnem zidu. Če je zid suh, je kot kmečka peč. Toplota se akumulira, ljudje bodo dali malo za ogrevanje. Če je v zidovih vlaga in te zidove obložimo s toplotno izolacijo, bo še več kondenza. Poslabšali se bodo bivalni pogoji, s tem pa lahko tudi zdravstveno stanje. Z vlago namreč pride plesen, na plesni nastajajo spore, te pa povzročajo velike težave predvsem otrokom, občutljivejšim in pljučnim bolnikom. Najpomembnejše je, da je hiša suha. Potem je vse preprosto. Manj gre za ogrevanje, ljudje so bolj zdravi, sanacijskih del ni toliko. Vlažna hiša pomeni veliko težav, ki jih je težko odpraviti. Postopke je treba dobro poznati, sicer je to jama brez dna.

Kako uspešni so uveljavljeni postopki za odpravljanje vlage iz zidov?

Veliko napako napravijo ljudje, ko izkopljejo zemlino okrog hiše in izvedejo vertikalno hidroizolacijo, teren pa drenirajo – v dobi veri, da so problem vlage rešili. To je daleč od resnice. Če je to hiša s poškodovano talno hidroizolacijo, bo kapilarna vlaga še vedno vstopala v zidove od spodaj. V prostorih je bo še več, ker se ta zdaj vsa usmeri proti notranjosti. Tudi rezanje zidov, ki dvigovanje kapilarne vlage prepreči, ni povsem uspešen postopek. Zelo drag je, ob tem pa načena statiko zgradbe. Zaradi koncentriranja kapilarne vlage v spodnjem delu zidov ti deli začno bolj ali manj propadati. Če se lotimo odpravljanja vlage z injiciranjem, se ne ve, kam se injektirani materiali iztekajo in kaj povzročajo zidu samemu. Žaganje sten velja kot uspešnejše. Je pa vprašanje, ali je mogoče tako izolirati vse zidove. In tudi, kam naj grejo ljudje, ko dela potekajo.

Sami se ukvarjate s postopkom elektroosmoze. Za kašen postopek gre?

V Evropi je sušenje hiš po principu elektroosmoze dobro uveljavljeno, pri nas pa še ne. Ta postopek je zanesljivo najcenejši. Je tudi preverjeno uspešen. Razloga, da Slovenija zaostaja, sta najmanj dva. O elektroosmozi se na gradbenih šolah ne sliši veliko. Morda zato zbujajo skeepso že pri strokovnjakih. Včasih je za skeepso razlog drugje. To so zadeve interesov.

Na videz gre za čarobno škatlo. Vendar je njeno delovanje mogoče pojasniti. Elektroosmoza je elektrokinetični pojav. To pomeni, da se ob vklopu vira električne energije voda začne gibati proti negativnemu polu. Utemeljitelj elektroosmoze je ruski fizik Reuss, njegovo odkritje pa datira v leto 1809. Številni evropski znanstveniki so pojav kasneje preučevali in ugotovitev potrdili. Najprej so odkritje uporabljali za izsuševanje močvirij, za sušenje šote, kaolina in premoga. Leta 1935 pa je Švicar Paul Ernst princip elektroosmoze izkoristil za sušenje zidov. Leta 1940 je prejel švicarski patent za postopek in pripravo, ki razvlažuje in vzdržuje suhost zidovja. Patent so leto kasneje potrdili tudi Nemci. Sprva je bil uporabljen le za sušenje velikih zgradb posebnega kulturnega pomena v Angliji, Švici, Nemčiji in Avstriji. Od leta 1963 nad razmahom, predvsem pa nad izvjalci, bdi društvo Eurafem. Ustanovljeno je bilo v Avstriji, zdaj ima sedež v Münchnu. Tam je zbir evidenc in dokumentacij vseh zgradb, ki so posušene po principu elektroosmoze.

Kako ta postopek osušenja poteka v praksi?

Začne se z obiskom strokovnjaka. Ogleda si hišo in ugotovi vir ter količino vlage v konstrukcijah. Iz zidov vzame vzorce in jih analizira po kalcijsvo karbidni metodi. Z enako metodo se opravljajo kasnejše kontrolne meritve, ki dokazujejo rezultate sušenja. Strokovnjak investitorju predloži tudi tehnično poročilo. Poročilo vsebuje ugotovitve s terena, pa tudi vse napotke

»Laže je, ko človek ve, da Življenje leto dni po lanskih katastrofalnih

Vlado Čuk

Hišo so pri družini Čuk vse leto prenavljali, nekaj škode pa bo še treba popraviti.

Ohran Šačir

Gospod Šačir je v sanacijo hiše vložil vse svoje prihranke in denarno pomoč, še enkrat pa tega ne bi več zmozel.

več, kot je od Hribarja cela vrsta županov in županij. Pa še to: takoj priskoči na pomoč ljudem.

Ostaja nam vprašanje, kako zavarovati prostor pred poplavami v prihodnje. Kopanje kanalov ne bo zadoščalo. Tako odteče le površinska voda. Ko se Ljubljana obrne proti Vrhniku, je konec. Treba je začeti pri Savi. Pri Litiji je treba začeti reševati poplavo v Ljubljani. Odvodnjavanje Barja je že Gruber rešil s kanalom. A kot sem slišal, so ga za tretjino zasuli, ko so premikali dolensko železnico. Zapornice v Ljubljani so kritična točka. Dobro bi bilo, če bi delovale avtomatsko. Kakorkoli: ko začno vode naraščati in narašča podtalnica, mora Ljubljana to vodo odvajati. Če so zapornice spuščene, je ne more. Glede barjanskih kanalov – kakšen odtok je umetno zajezen zato, ker v njem gojijo ribe. Kanali niso več vzdrževani, kot so bili nekoč. Nekaj že naredimo sami. A kanali še ne rešijo stvari. Večji problem so hudourniki. Čeprav minister trdi, da so krivi kanali in mi, ker jih ne čistimo. Nekdo od naših ga je vprašal, kaj bi on naredil, če bi mu puščala pipa in bi zalilo kopalnico? Ali bo šel nad fuge med ploščicami ali bo zaprl pipo? Ne da se reševati na koncu, če na začetku ni rešeno. Sava, Ljubljana – to so odtoki. Kjer grozijo večje poplave, so Američani naredili ogromne kanale. Po njih se lahko vozite z avtobusom, ko pa je veliko površinske vode, vsa odteče vanje. Samo zato so narejeni. Tako se rešujejo mesta. Mi bi lahko očistili vsaj Gruberjev kanal. In Savo. Potem smo rešeni. Še sploh, če bo zadrževalnik v Horjulu. Ne vem, ali bo. Je pa župan dobro povedal. Bil sem v Titovi delovni brigadi, je rekel, in to v Horjulu. Zdaj pa Horjulci ne dovolijo zadrževalnikov. Zaradi nekaj ljudi trpi tristo tisoč drugih. Sam sem logistik, v aviaciji sem delal 33 let. Osnovni logistični problem je, kako priti od ene točke do druge čim ceneje. Vsaka stvar lahko vpliva na vse. Videti je treba celo sliko. Zlasti tukaj, da ne bo še večjih nesreč.

Kaj lahko storimo sami? Vzdržujemo črpalke. Lahko kupimo agregat ali črpalke na bencin. Za primer izpada elektrike. Vse to ni poceni. Na podstrešju si bomo uredili en prostor, kamor se bomo lahko umaknili, če bo spet poplava. Lepo bi bilo,

če bi imeli hišo na kolišču. Pa je nimamo. Še ena možnost je, a je zelo draga. Pod hišo vam vbrizgajo posebne pene in to hišo dvigne tudi za pol metra. Postopek je dražji kot hiša, ker mora biti izpeljan kontrolirano, sicer se hiša prelomi. Za stare gradnje ne pride v poštev. Mi smo to kmetijo kupili. Bila je podrtija. Vso smo obnovili. Na Barju nam je lepo. Tino sva prinesla, ko je bila še dojenček. Zrasla je ob mleku z Barja in Barje ima rada. Zrasla je v zelo pridno študentko. Zdaj sva z ženo v pokoju. Če poplava pride še enkrat, ne vidim možnosti za ponovno sanacijo.

Vlado Čuk, Barje – Lipe

Ko je bila na Viču poplava, sem jaz tule pobiral orehe. A Ljubljana se je napolnila in voda se je vrnila k nam. Nazaj je tekla. Pridrla je Iščica, podtalnica je prispevala svoje. Vse je bilo poplavljenno. Čez noč se je razlilo za en meter jezera. Zbudil sem se in opazil to naraščanje vode. Poklical sem sina in prebudil drugega. S kombijem sta šla po vreče peska in založili smo vrata v delavnice. Dvignili smo, kar smo lahko. A koliko opreme in stvari lahko dvigneš na višji nivo? Problem je v tem, da ne veš, kje bi začel. Po predalih je vsega polno in ni kam dati. Reševali smo sinovo delavnico in stroje. Vreče so dobra stvar. Samo pravilno jih je treba naložiti, ob steno pa polivinil. Hkrati smo črpali vodo. Črpali smo noč in dan. Nekaj črpalke smo že imeli, nekaj smo jih dokupili. Lesena tla so šla vseeno k vragu. Poleg delavnice in garaže je zalilo tudi poletno kuhinjo in teraso zadaj. Voda je bila tam visoka do 60 centimetrov. Vidi se na poslopju. Kuhinja je uničena, tudi gospodinjski aparati. Vendarle smo imeli srečo. Naša hiša je na nasipu. Pritličje je dodatno dvignjeno, zato v hišo voda ni prišla, a pozneje je vlaga povzročila, je bil uničen parket tudi v hiši, stene pa plesnive.

Več ali manj smo delali sami. Vse smo razkopali. Napravili smo nove tlake, nove omete. Pomoč od občine je prišla prav. Dobili smo toliko denarja, da smo lahko popravili zelo veliko. Pri naših sosedih je bilo 30, 40 centimetrov vode. Vse je šlo – tlaki, ometi in pohištvo je bilo uničeno. Na pomoč so prišli ljudje od civilne zaščite, policije, Rdečega križa, Karitas in vojske. Na klic vaščanov smo vzpostavili zvezo z gospos Matejo Kunc, ki je z nami celih

5 dni. Do nas je prišla tudi Vita Mavrič, pri gostišču Kolišče je bil prvi štab za pomoč, drugi pa pri cerkvi. Imeli smo tudi zdravniško pomoč. Na licu mesta so pisali recepte, organizacija je bila dejansko enkratna. Hodili so od hiše do hiše in spraševali, če kdo kaj potrebuje. Prišel je socialni delavec. Nam so komunalci odpeljali kosovni material. Kar je bilo lesenega, sem zažgal, drugo so odpeljali.

Tako je bilo to. Na pogled lepo, delali smo pa kot obsedeni. Škode smo nekaj popravili, nekaj je še bomo. Bil sem fotoreporter, zdaj sem v pokoju. Tule lepo živimo – midva z ženo in sin z družino. Drugi sin ima tudi družino, a živi v Rovah. Srečen sem, da smo tukaj, v miru. In upam, da nas poplava nikoli več ne doleti. Ampak za to bo treba kaj narediti. Kanale so na Barju redno čistili. Nekoč ročno, kasneje strojno. Kmetje so skrbeli za to, sicer bi bilo močvirje. Zdaj kmetov ni več toliko. Strugo Iščice so začeli čistiti vodarji. Zadnjič so jo v osemdesetih letih. Takrat so to dobro naredili, korito so obložili s kamni. Potem pa 30 let nič. Počasi se je zaraščalo in voda zastaja. Ta voda pride s Planine. Ko je Planinsko polje poplavljenno, tukaj udari ven. Spodaj je en sam kraški sistem. Če močno pada na Notranjskem, je dotok na Barje velik. Če pada na zahodu in je Ljubljana polna, potem Ljubljana ne požira. Gruber je bil dober inženir. Z globokim kanalom je poskrbel, da ni zalivalo Ljubljanice. Z zapornicami je bilo poskrbljeno, da ni zalilo zaledja – da se je Ljubljana pravočasno izpraznila in je prevzela vode iz hudourniških pritokov. Tudi iz barjanskih kanalov. Govori se, da pri tej poplavi niso pravočasno dvignili zapornic, ampak to ni res. Takrat je bila vsa Slovenija pod vodo. Do Krškega. Če je Sava polna, ne more prevzeti Ljubljane. Vsa ta voda ni imela kam. To je bila pač stoletna poplava. Nazadnje je bilo tako leta 1926. Ne vem. Vem pa, da je struge in kanale treba sčistiti. Vzdrževati, da bodo pretočni. Da se ne bo ponovilo. Težko pa čakamo, da nam popravijo ceste.

Ohran Šačir, Vič, Cesta dveh cesarjev

Vseposvdo je bila voda. Dva dni nisem mogel nikamor. Stali smo in gledali. Voda je prišla je iz Malega Grabna. Prelil se je.

Ko je Ljubljana polna, se začne dvigovati pri nas. Enostavno se dviguje. Klical sem gasilce. Rekli so, da ni kaj narediti, dokler se voda ne umakne. Trajalo je deset, dvanajst ur. Čakali smo. Voda se je umaknila, potem je spet narasla. V hiši je bila 20 centimetrov vode. Zjutraj je bilo stanje na nuli. Vse umazano, ogromno blata. Iz kanalov, iz greznic. Vse je udarilo ven. Poklical sem čistilni servis. Počistili so in odpeljali nesnago. Sam nisem mogel kaj dosti. Pred kratkim sem izgubil ženo, prebolel sem raka, prišel sem iz bolnice. In tole je bila katastrofa. Tukaj sem že 40 let. To hišo sem kupil. Zraven je hiša moje hčerke. Nova je. Moja hiša pa je obnovljena. Pritličje v hčerkinu hiši je dvignjeno. Voda je ni zalila. Samo cokel je bil umazan. Skrtačili smo ga, izmili. V moji hiši je bilo treba vse razkopati, vse tlake do hidroizolacije. Vsi tlaki so novi, hidroizolacija je narejena po vseh predpisih. Stenske obloge so nove. A zdaj vidim, da se nabira sol; vlaga. Ne vem. Naredil sem vse, kar sem lahko. Imel sem štiri sušilce, plačal sem ogromno, tudi poračun za elektriko bo visok. Sušilci so delali neprestano. Za nasvet sem vprašal prijatelja gradbenega inženirja. Svetoval je gips plošče, odmaknjene od sten in z rozetami za zračenje. Spodaj se vlažijo. Ta teren je vlažen sam po sebi. Ob poplavi je namočilo zidove. Za omaro sem opazil plesen. Tudi v novi omaro. Zdaj se hiša ves čas zrači. Ne vem, kako bo pozimi.

Zamenjal sem vrata, podboje, pohištvo. Vse je bilo uničeno. Kar skozi okno so metali. Spalnico, dnevno sobo, čuda stvari. Zdaj je vse novo. Samo kuhinjo smo rešili, ker je na kovinskih nogah. Naj bo brez cokla. Ne vem, kaj se bo pokazalo na dnu omaric. Iz iverala so. Bomo videli. Vsega hkrati ne zmorem. Šlo je ogromno denarja. Kar sem imel, sem vložil v sanacijo hiše. Nekaj sem dobil od zavarovalnice, država mi je nekaj pomagala, in občina. Jankovič mi je dal 4.200 evrov. Od Ministrstva za okolje in prostor sem dobil 3.600 evrov. Račune sem predložil in izplačali so mi ta denar. Nobenih problemov. Predložil sem gradbeno dovoljenje, imam vse papirje, vse poravnano in čisto vest. Kaj bo naprej, bomo pa videli.

To je bila druga poplava pri nas. Prve je bilo za pet centimetrov. Bojim se naslednje.

v nesreči ni sam« poplavalah

Roman Kresal

Pri Kresalovih hišo še vedno sušijo po naravni poti. Z denarjem, ki ga je dala občina, so kupili parket in ploščice.

Hiše ne morem dvigniti. Dobil sem res pomoč, vsa čast ljudem, ampak plačal sem tudi vse. Tega denarja je bilo ogromno. Zdaj sem na nuli. Če bo spet poplava, je konec. Tako je to. Živim v stalnem strahu. Kar sem doživel, ne želim nikomur. Imel sem popolnoma sanirano hišo. Potem pa tole – vse uničeno. Ljudje so ogroženi. Veliko je novogradenj, drage hiše so to, pa so bile v vodi. Moj sosed je gradbeni inženir, ima dva milijona vredno hišo, pa kaj mu to pomaga, tudi on je imel poplavo v hiši. Ljubljana bo še imela probleme. Nekaj je treba narediti. Vsi bi morali stopiti skupaj. Tudi okoličani, saj oni tudi hodijo sem v službo. Podnebne spremembe so, to vemo. Tudi vse spremembe na našem koncu – gradnja novih hiš, avtocesta, sekanje dreves; vse to vpliva. Ukrepati moramo. Poznam nekoga, ki sodeluje pri dogovarjanjih za zadrževalnik v Horjulu, vprašal ga bom, kako stvari napredujejo.

Mojca Bauer in Roman Kresal, Galjevec, Ilovški štradol

Naša hiša je stara približno 36 let in tukaj nikoli ni bilo poplav. Moja babica, ki živi v bližini, je to potrdila. Tudi drugi starejši vedo: lansko leto je bilo prvič. Voda je k nam prišla od Trgovskega centra Rudnik. Šli smo z avtom in smo videli. Najprej je zalilo kolesnice na poljski poti. Potem je voda počasi naraščala in se širila k nam; v nedeljo, ko je bil lep sonček, deževja pa konec. Naraščala je tri dni. Nehalo je ob treh ponoči. Imeli smo jezero. Pred hišo je bila voda do višine klopi – 40 centimetrov, v hiši pa 15 centimetrov. Voda je prišla v garažo, vsepovsod. Na Ižanko nismo mogli. Naša dvojčka sta se vozila s čolnom. Sosedu je iz cisterne izteklo odpadno olje. Kakih 5000 litrov. S tem ogreva hišo. Vse je bilo črno. Gasilci so bili prizadevni, črpali so, a ne vem, zakaj niso takoj naredili barrier, da se ne bi razlivalo. Sprašujem se, kje so bili okoljevarstveniki. Ni bilo lovilcev olj. V grabne so jih namestili šele, ko je bilo olje vsepovsod. Katastrofa. Sosedu so zemljo sami menjali do globine 20 centimetrov. To je ceneje, kot če bi naročili pristojno službo. Na srečo ima sosed pod ograjo visok robnik in se olje k nam ni prelilo.

Bojim se, da Slovenija nasploh ni pripravljena na ekološke in naravne nesreče. Ko so bile padavine napovedane, bi morali vse struge izprazniti – odpreti zapornice na Ljubljani in na Gruberjevem prekopu. Pa zapornice elektrarne na Savi. Seštelo se je več dejavnikov in je bilo, kot je bilo. Prej so za zapornice skrbeli domačini, zdaj tega ni. Zdaj so strokovnjaki. Vsak dela nekaj po svoje, jaz pa mislim, da je najprej treba vprašati staroselce. Mami in oči se spomnita. Preden je bila Ižanka, je bil ob poti do Ljubljane izkopen graben. Zdaj je cesta dvignjena. Postala je pregrada. Na drugi strani ceste niso imeli nič vode; tam je še graben. Ko so obnavljali Peruzzijsko, so bajne en graben zasuli. Ko so nasuli in dvignili območje za trgovski center, so si podtalne vode z Golovca našle drugo pot; k nam. V naši četrti skupnosti je bil dogovor, da bodo poleti očistili kanale. Nič se ni zgodilo.

Lahko pa pohvalim gasilce. Bili so res prizadevni. Pomagali so vsepovsod, predvsem pa pri sosedih. Res so bili pridni. Mi smo najprej odpeljali avto. Voda je pridrla v hišo in vse zalila. Podtalnica je prišla od spodaj, skozi sifone, skozi tla. Površina hiše je velika. Dvignili smo, kar smo lahko. Tri zmrzovalne skrinje smo izpraznili, da smo jih lahko dvignili. Stvari smo iz omar znosili v nadstropje. Ko je voda odtekla, smo razkopali parket, ploščice, spodnje sloje. Zdaj čakamo, da se bo presušilo. Sušilec takrat ni bilo dobiti nikjer. Zdaj opazujemo, kako plesen po zidovih leze navzgor, kako odstopa omet. Z denarjem, ki smo ga dobili od občine, smo kupili parket in ploščice. Kako bo šlo naprej, ne vem. S tem se bolj ukvarjajo starši. Za zdaj sušimo. Ves čas je vse odprto in se zrači. Presušili bomo zidove in tla po naravni poti. Saj poznate pregovor? Če zgradiš hišo v enem letu, jo prodaj sovražniku. Če jo zgradiš v dveh letih, jo daj tašči. Če jo zgradiš v treh letih, jo imej zase. Mi zdaj živimo v hiši zgoraj, v prvem nadstropju so starši. In bi radi sporočili, da je treba poskrbeti za kanale – očistiti tiste, ki so, in zgraditi tiste, ki bi jih morali. Treba je nadzirati vodostaje in pravočasno ukrepati.

ODPRAVLJANJE VLAGE V DOMOVIH, KI JIH JE PRIZADELA POPLAVA

o tem, kako se lotiti sanacije, da bo uspešna, da bo objekt suh, in koliko to stane. Če se investitor odloči, da bo hišo posušil po principu elektroosmoze, bo strokovnjak nekje v sredini objekta namestil sušilno napravo. Ta ostane za stalno. Naprava je velika kot prenosni računalnik. Polmer delovanja je 14 m metrov. Na leto porabi za 5 do 8 evrov elektrike. Ima moč približno treh vatov in odpošilja radijske signale vsakih šest do sedem sekund. Pod vplivom delovanja naprave se gibanje molekul vode organizira v smeri negativnega pola, to pa je navzdol in ven iz sten. Vlaga začne zidovje zapuščati. Medtem ljudje v hiši normalno živijo. Po kakih šestih tednih vonj po plesni izgine. V obdobju od šestih mesecev do treh let pa se posuši vsaka konstrukcija, ne glede na sestavo ali debelino zidu.

Je to mogoče preveriti?

Kot sem že rekel – nad izvajalci postopka in njihovimi napravami bdi društvo Eurafem. Vsak osušen objekt se uvrsti v evidenco društva in mora biti suh. Seveda je mogoče uspešnost postopka preveriti tudi v živo. Samo naše podjetje je v Sloveniji tako posušilo preko 300 objektov. Vse to je dokumentirano. Sam sem kar ponosen na stari Pohorski dvor – v njem je zdaj Fakulteta za kmetijstvo. Pa tudi na Pravno fakulteto v Mariboru. To zgradbo smo sanirali pred kakimi sedmimi leti. Prej je bil premog, vlaga in polži – zdaj imajo učilnice. Vse več sodelujemo z občinami. V Šempetru pri Novi gorici smo sanirali Coroninijev dvorec; zdaj je v njem občinska zgradba. Osušili smo Občinsko zgradbo v Mirnu pri Kostanjevici, ki jo je tudi poplaval. Na seznamu je še Občina Sežana; to je starejša zgradba, v kateri je bila kapilarna vlaga močno izrazita. V Ajdovščini imamo zanimiv objekt – Rimski stolp, ki se ga drži stanovanjska zgradba. Osušitev so sofinancirali stanovalci in občina. Drugi primer sofinanciranja je večstanovanjski objekt v Moravčah. Na seznamu naših referenc je tudi Državni zbor.

Pravite, da je ta postopek cenovno dostopen. Kaj to pomeni v številkah?

Pri nas terenski ogled z analizami in svetovanjem, ki je v tehnično poročilo vključeno, opravimo za 100 evrov. Naprava stane 1500 evrov. K temu je treba dodati DDV – 8,5% za stanovanjske hiše, ali 20% v primeru kulturnozgodovinskih spomenikov in drugih objektov. Če se nekdo po pregledu hiše za našo napravo odloči, je pregled vračunan v ceno naprave. Kompletan strošek je tako 1500 evrov, mi pa garantiramo za uspešnost postopka. V Sloveniji je še kar nekaj podjetij, ki se ukvarjajo s sušenjem hiš po principu elektroosmoze. Njihovih cen pa ne poznam.

Še kakšno sporočilo?

Kot mladi gradbenik sem se čudil dolgi vrsti težav, ki jih zgradbam povzročijo voda; naj bo poplavna, kapilarna ali meteorna. Lotil sem se raziskovanja in trčil na princip elektroosmoze. Sprva sem bil tudi sam skeptičen. Zdaj pa nisem več. Od leta 1980 se vlagi uspešno zoperstavljam, kar me neizmerno veseli. Kajti vsaka osušena hiša ljudem nudi prijetno bivanje in trdnije zdravje.

Foto: arhiv Marino Dobčnik

Naprava v velikosti prenosnega računalnika za sušenje vlažnih zidov, ki deluje po principu elektroosmoze; po vklopu električne energije se voda začne gibati proti negativnemu polu, navzdol in ven iz sten.

Okoljevarstvena zavest Ljubljančanov

Dr. Aleš Smrekar, dr. Brigita Jamnik

Okoljevarstvene kampanje, katerih namen je opozarjati na pomen zdravega življenjskega okolja in zbuditi okoljevarstveno občutljivost, so del našega vsakdana. Prav zato je zanimivo spremljati, kako tovrstne aktivnosti med prebivalci določenega okolja odmevajo in kakšen vpliv imajo na njihovo razmišljanje o okoljskih temah. Glede na številčnost okoljevarstvenih aktivnosti bi lahko pričakovali, da imajo akcije velik vpliv in da postajamo opazno bolj okoljevarstveno občutljivi. Ali je tovrsten vpliv res zaznaven in ali se prebivalci Ljubljane res vedemo drugače kot pred leti? V okviru projekta INCOME smo z anketiranjem ugotovljali, kako Ljubljančani razmišljajo o okoljevarstvenih problemih, predvsem tistih, povezanih z viri pitne vode in pitno vodo, in ali so se pripravljene morebiti tudi čemu odreči, če bi s tem lahko vplivali na stanje v okolju.

Načelno smo ZA varovanje okolja

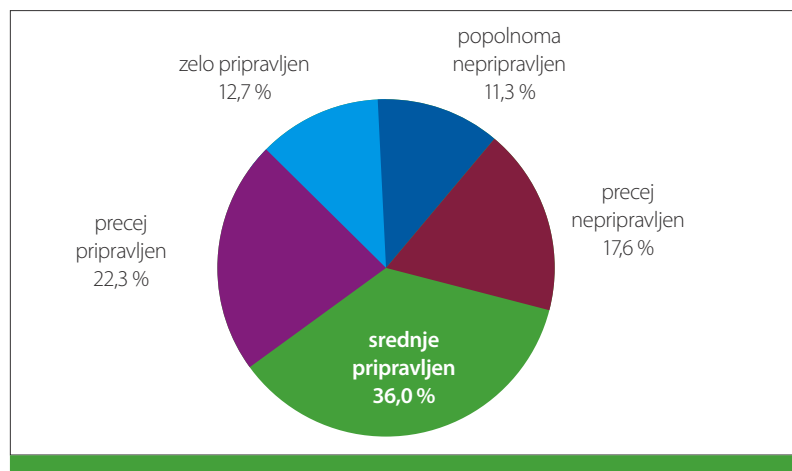
Anketiranje smo opravili leta 2010 na vzorcu 408 oseb na območju Ljubljane. Ljudje načelno podpirajo varovanje okolja brez zadržkov. Anketirance smo najprej povprašali o njihovem strinjanju s trditvijo: »Nobenega smisla ni, da po svojih najboljših močeh skrbiš za okolje, če tega ne počnejo tudi drugi.« Namenoma smo podali trditev, ki kar kliče po odgovoru, ki je v družbi zaželen. Kljub temu se je samo nekaj več od polovice anketirancev (52,6 %) odločilo za odgovora »sploh se ne strinjam« in »se ne strinjam«.

Ali bi bili pripravljene za varovanje okolja prispevati z višjimi cenami izdelkov?

Poskušali smo tudi ugotoviti, kakšna je pripravljenost prebivalcev Ljubljane, da bi aktivno sodelovali pri varovanju okolja z višjimi finančnimi prispevki, vključenimi v cene različnih izdelkov. Plačevanje višjih cen z namenom varovanja okolja bi bilo po mnenju anketirancev slabo sprejeto. Varovati okolje z lastno finančno udeležbo je »kar precej pripravljenih« in »zelo pripravljenih« samo še malo več kot četrtina anketirancev (26,0 %). Za primerjavo s tem deležem pa je delež tistih, ki se »trudijo« za bolj kakovostno pitno vodo, višji (35,0 %). Torej je voda v zavesti ljudi večja dobrina kot pa okolje kot celota.

Ali bi bili pripravljene prispevati Fundaciji za zdravo pitno vodo?

V družbi je splošno sprejeto dejstvo, da je za okolju prijazno gospodarjenje treba zagotoviti zadostna finančna sredstva. Razlike so le v predstavah, kdo naj bi jih zagotovil. Zanimalo nas je, ali je posameznik resnično pripravljen prispevati za zdravo življenjsko okolje iz lastnega žepa. Anketirancem smo predstavili izmišljeno Fundacijo za zdravo pitno vodo, ki želi izboljšati kakovost podzemne vode kot vir pitne vode v Ljubljani. Vprašanja v zvezi s Fundacijo so bila tako prepričljivo in realno sestavljena, da anketiranci niso podvomili o resničnosti tega sklada. Zanimalo nas je, ali so anketiranci

Pripravljenost anketirancev za plačevanje precej višje cene različnih artiklov, da bi zavarovali podzemno vodo kot vir pitne vode (N = 408).

Foto: Bojan Erhartič

Nismo še dovolj okoljevarstveno občutljivi.

pripravljene za razreševanje te problematike plačevati 0,50 € na mesec. Za to sta se odločili natanko dve tretjini (66,6 %) vprašanih. Nadalje smo anketirance povprašali, ali so pripravljene plačevati Fundaciji tudi višje mesečne prispevke kot le simboličnih 0,50 € na gospodinjstvo, to je po 1 €, 1,50 €, 2 €, 2,50 € pa vse do 5 €. Malo manj kot tretjina anketirancev (31,1 %) se je že predhodno opredelila, da ni pripravljena plačevati niti 0,50 €, nadaljnja četrtina (25,0 %) je menila, da je 0,50 € mesečnega prispevka povsem dovolj. Prelomnico kaže prehod med 2,00 € in 2,50 €. 2,50 € in več bi bilo pripravljenih plačevati 12,5 % vprašanih.

Ali na naše ravnanje vpliva izobrazba?

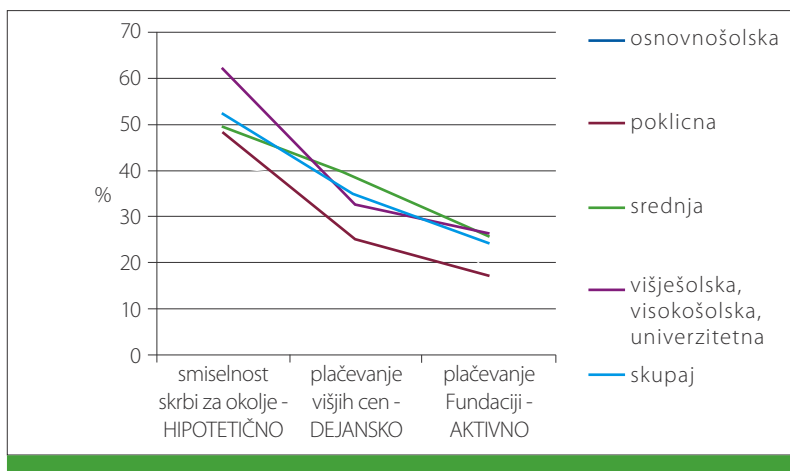
Z anketo smo poiskali tudi odgovor na vprašanje, ali obstajajo razlike v okoljevarstvenem razmišljanju po izobrazbenih skupinah.

Izkazalo se je, da se poklicno izobražena populacija najmanj zaveda pomembnosti varovanja vodnega vira. Deloma si to lahko razlagamo s pomanjkanjem okoljskih vsebin v učnih programih. Osnovnošolsko in manj izobraženi anketiranci prav tako niso pokazali velikega navdušenja nad varovanjem okolja. Srednješolsko izobražena populacija pa se že povsem drugače odziva na tovrstne probleme, še za precejšnjo stopnjo okolju prijaznejši pa so univerzitetno izobraženi posamezniki.

Prijazen poziv k razmisleku

Rezultati strokovne javnosti ne presenečajo in so primerljivi s tistimi izpred nekaj let. Ljudje se namreč ne spreminjamo čez noč, ampak je za spremembo družbene zavesti potreben čas. Med prebivalci Ljubljane želimo tudi zbuditi pozornost s predstavitvijo rezultatov ankete: Ljubljančanke in Ljubljančani, zbudite se, ne hodite pasivno mimo. Rezultati ankete so naše ogledalo. Za okolje, v katerem živimo, nosimo soodgovornost.

Več o rezultatih raziskave lahko najdete na spletnem mestu: www.life-income.si v meniju »Strokovna gradiva«. Vabljeni k ogledu.

Gibanje deležev odgovorov na vprašanja o smiselnosti skrbi za okolje, plačevanju višjih cen in plačevanju Fundaciji za zdravo pitno vodo po izobrazbenih skupinah (N = 408).

Četrtni razgledi

Fotografije: Dunja Wedam

Mestna občina Ljubljana je na letošnjem Festivalu za tretje življenjsko obdobje pripravila bogato predstavitev svojih programov za aktivno starost in medgeneracijsko sožitje. Še vedno pa je največ zanimanja za računalniške tečaje.

ČS Šiška

Šišenski kalejdoskop

V zanesljivo najbolj prepoznavni šišenski stavbi ob Vodnikovi cesti – Vodnikovi domačiji že dolgo deluje Kulturno umetniško društvo Valentin Vodnik. Obiskovalci organiziranih prireditev ga najbolj poznajo po likovnih razstavah, pa tudi glasbene delavnice in različna predavanja so del vsakdanjega dogajanja. Tudi zbirke, ki so del slovenske literarne zgodovine, predvsem Vodnikova zapuščina, so na ogled javnosti. Z objekti po odloku MO Ljubljana upravlja Muzej in galerije mesta Ljubljane. Zato bi morala biti med uporabnikom prostorov in upravljalcem sklenjena ustrežna pogodba, za katero je bilo obljubljeni, da bo pripravljena do začetka letošnje jesen. Je pa bila s strani Oddelka za kulturo MO Ljubljana dana obljuba, da bo upravljalce poskrbel za posodobitev literarne in arhitekturne zapuščine. Na to sklepamo iz odgovora Oddelka za kulturo, ki pravi: »Za leto 2012 predvidevamo pregled stanja spomeniškovarstvenega značaja na objektu Vodnikova domačija.« Sicer pa je vse drugo (investicijsko vzdrževanje, posodobitev tehnične opreme) stvar programa upravljalca. Sama društvena dejavnost pa je predvsem iz finančnih razlogov vprašljiva, čeprav ni nobenega dvoma, da društvo do nadaljnjega Vodnikovo domačijo uporablja.

Poštnege urada na Trgu Komandanta Staneta, ki si ga želijo predvsem starejši prebivalci območja med Cesto ljubljanske brigade in Vodnikovo cesto, ne bo. Tako je na pobudo Sveta četrtne skupnosti odgovorila uprava Pošte Slovenije. Kot vse kaže, tudi s pobudo za dom starejših občanov v Kosezah (Ulica Zore Regancinove), ki jo v Svetu četrtne skupnosti meljemo že drugi mandat, verjetno ne bo nič. Dejstvo je, da pristojni ostajajo pri odločitvi, da je parcela namenjena potrebam vzgoje in izobraževanja. Ker pa je v teku postopek za spreminjanje in dopolnjevanje Odloka o prostorskem načrtu in izvedbenem prostorskem načrtu MO Ljubljana, je Svet četrtne skupnosti na 7. seji 4. oktobra letos ponovno podprl pobudo svetnika Karla Trplana, da se prostor nameni za dom starejših občanov.

Svetniški klub DeSUS pri ljubljanskem Mestnem svetu je v zadnjih dneh julija letos organiziral okroglo mizo z naslovom *Koseški bajer – grožnja zdravju?* Udeležili smo se je šišenski četrtni svetniki Trplan, Bleiweisova in Ogrin, ki je nastopal v vlogi Stranke zelenih. Bombastičen naslov – konkretni dokazi, ki bi dali pritrdilni odgovor na vprašanje, pa niso bili predstavljeni. Pri Koseškem bajerju gre za vprašanje morebitnega preobširnega razraščanja modrozelene alge, ki je lahko tudi toksična, predvsem pa uniči življenje v vodi. Pojav je razširjen v stoječih vodah (primer Blejsko jezero in ribniki oz. bajerji predvsem v Prekmurju), zadnje tovrstne meritve za Koseški bajer so bile opravljene leta 1995 in so pokazale, da bajer sodi med najbolj čiste tovrstne vode v Sloveniji. Kasnejših meritev ni bilo. Na okrogli mizi so bili sprejeti sklepi, s katerimi sklicatelji in udeleženci okrogle mize zahtevajo ustrežne meritve kakovosti vode in strokovno presojo morebitne prepovedi hranjenja rib v bajerju. V primeru, da se v vodi ugotovi vsebnost zdravju škodljivih substanc, naj se na to obiskovalce opozori z ustreznimi opozorili, ugotovljeno stanje pa takoj sanira. K tem sklepom velja dodati, da je četrtna skupnost v svojih aktivnostih za obdobje 2011 – 2014 (pripravljeno in posredovano strokovnim službam MO Ljubljana v začetku leta 2011) načrtovala in prednostno opredelila sanacijo Koseškega bajerja z vsebinsko enakimi pobudami, ob pa je dodala tudi nadzor nad gnojenjem bližnjih kmetijskih površin. Odgovor Oddelka za varstvo okolja smo prejeli na sestanku predsednikov svetov ljubljanskih četrtnih skupnosti z županom Zoranom Jankovičem, podžupanom za lokalno samoupravo Janijem Möderndorferjem in direktorjem Službe za lokalno samoupravo Vojkom Grünfeldom s sodelavci 8. septembra letos. Povzetek odgovora: Meritve so znaten finančni zalogaj, ker jih je potrebno izvajati v vseh letnih časih, razširiti nadzor tudi na vse vodotoke, saj je le tako mogoče ugotoviti vir onesnaženosti.

8. septembra 2011 je bil na sedežu naše ČS že omenjeni redni sestanek predsednikov svetov četrtnih skupnosti z ljubljanskim županom in podžupanom za lokalno samoupravo. Jedro pogovora so bile informacije o pripravah na rebalans proračuna MOL 2011-12 (rok:

oktober 2011), pri čemer je za ČS Šiška najbolj pomembna novica, da se proračunska sredstva za izvajanje programov ČS ne bodo krčila. Skrb pa zbuja dejstvo, da bodo zmanjšana sredstva Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet, ki je kot strokovna služba MOL najbolj relevanten sogovornik četrtnih skupnosti glede uresničevanja njihovih posameznih projektov. Poleg tega pa smo bili seznanjeni tudi z informacijami o poteku posameznih mestnih projektov, ki se izvajajo v vsaki od četrtnih skupnosti. V naši bo do konca oktobra odprt povsem urejen odsek Litostrojske ceste, proti koncu gredo dela na Alešovčevi ulici oz. njenem priključku na križišče pri izteku Litostrojske. Načelnik Oddelka za urbanizem mag. Miran Gajšek je predstavil delovno področje, pristojnosti in trenutno delo oddelka. Opozoril je na postopke in namen posodobitve mestnega prostorskega načrta in državni prostorski načrt, ki zadeva železniško vozlišče, o čemer bo tekla razprava v vseh četrtnih skupnostih.

Vse do omenjenega pogovora smo vse četrtne skupnosti čakale odgovore strokovnih služb MO Ljubljana na naše pobude in utemeljene predloge za ureditev naših »žuljev« na posameznih področjih v obdobju 2011-2014. Po zagotovilih Službe za lokalno samoupravo naj bi Oddelek za promet v kratkem pripravil tudi svoje odgovore na predlagano reševanje prometnih zagat v vsaki ČS. O že prej omenjenih prejetih odgovorih je svet ČS Šiška razpravljal na sedmi seji 4. oktobra 2011 in sklenil, da ponovno poudari prednostne naloge za leto 2011 (čeprav se to proračunsko leta izteka in je v postopku tudi sprejem rebalansa mestnega načrta). Med »prioritete prioritete« sodi: zaris kolesarske steze ob Litostrojski cesti od križišča s Celovško cesto do izvoza z obvoznice, premaknitev količkov ob Derčevi ulici (od zdravstvenega doma do šole Riharda Jakopiča) na notranjo stran pločnika in zaris modre parkirne cone ter ponovna postavitve zapornice pred šolo, obnova zarisanih rumenih oznak, ki označujejo parkirne površine za intervencijska vozila v stanovanjski soseski Trg Komandanta Staneta, Adamičeva in Vodnikova cesta. Na sestanku z županom smo dobili tudi informacijo o urejanju poplavnih vod, kamor sodijo tudi potok Pod hribom, Glinščica in Pržanec. Naročene so karte

Foto: arhiv Našega kluba

Na Černetovi 12 v Šiški deluje imeniten športni klub, kjer vadbeniki in vadbenice pod strokovnim vodstvom skrbijo za svoje zdravje in kondicijo, pa tudi za izobraževanje in prijetno druženje.

Foto: arhiv Društva paraplegikov

Svoje poslanstvo je Društvo paraplegikov predstavilo učencem 8. in 9. razreda.

njihove poplavne nevarnosti – predvideno je, da bodo izdelane do konca letošnjega leta.

Vsa mala dela, načrtovana za leto 2011, so končana. Nameščene so 3 dodatne luči na pešpoti ob Športnem parku Ilirija (vzporedno z Bregarjevo ulico), nova cestna svetilka na vstopu v ulico Pod hribom (iz smeri Vodnikove ceste). Delno je saniran spomenik NOB ob Celovski cesti, kjer bodo zaradi ugotovljenih statičnih problemov potrebni dodatni restavratorski posegi, katerih obseg še ni znan. Ponovno je obnovljen spomenik padlim kolesarjem v Kosezah, saj je bil dva dni po prvi obnovitvi vandalsko poškodovan (polit z oljem).

In še: našla se je začasna rešitev za prometno razbremenitev ulice Pod hribom. Na sestanku s prebivalci te in sosednjih ulic 22. septembra 2011 je bilo z vodjem Odseka za promet MO Ljubljana dogovorjeno, da se tranzitni promet začasno omeji s prometno oznako »dovoljeno za lokalni dovoz«, v najkrajšem možnem času pa pripravijo strokovne podlage za zaporo ulice oz. drugačno strokovno utemeljeno rešitev. Predlog nove ureditve bo na vpogled prebivalcem naštetih ulic v prostorih ČS Šiška. Medtem pa je četrtna skupnost Policijsko postajo Šiška zaprosila za intenzivnejši nadzor prometa na tej ulici. Upamo, da bo s tem pot v šolo vsaj malo bolj varna.

Poletni kalejdoskop sem vrtela: Vesna Kos Bleiweis, predsednica sveta ČS Šiška.

Brezplačni računalniški tečaj za starejše od 55 let

Zaradi velikega zanimanja smo pripravili dodatne termine za računalniški tečaj *Prvi klik*, ki traja 4 ure in ga organizira društvo upokojencev Šiška ter Izobraževalni center Sirius. Tečaj poteka zjutraj, dopoldne in popoldne v majhnih skupinah na sedežu društva upokojencev Šiška, Gorazdova ulica 10 Ljubljana. Čakalne vrste ni. Na tečaju boste spoznali osnovne veščine dela z računalnikom in internetom. Za tiste, ki ste bolj zahtevni ali želite poglobiti svoje znanje, smo v društvu pripravili še tečaje Facebook, Skype, Windows 7, Google zemlja, nadaljevalni tečaj ter tečaj urejanja digitalnih slik.

Za dodatne informacije in prijave na tečaje pokličite 051/ 680 818 ali nam pošljite e-pismo info@sirus.si. Tečaj *Prvi klik* bo potekal do konca leta 2011. V Društvu upokojencev Šiška vas vabimo v svoj lokal, kjer se starejši družimo, igramo družabne igre in pijemo kavico. Ob sobotah za starejše organiziramo ples z živo glasbo od 16. do 20. ure.

Lep pozdrav, Društvo upokojencev Šiška, Gorazdova 10, 1000 Ljubljana, tel: 059 143 080!

Naš klub na Černetovi 12

Breda Pretnar, Bojan Pikš

Preteklo je že kar nekaj let, ko se je v prijateljskem klepetu utrnula misel, kako lepo in koristno bi bilo, če bi namesto kavice in jadikovanja spravili naše misli in dejanja v kaj boljšega. In od besed smo nato prešli k dejanjem. Iz kletnih prostorov smo se preselili v novo lepo telovadnico. Ustanovili smo društvo ter ga poimenovali *Naš klub*. Tako smo ga tudi čutili in doživljali.

Zdaj se krog prijateljev in prijateljic širi in srečni vstopamo v peto leto delovanja. Dokler nismo imeli telovadnice, smo se rekreirali po lastnih možnostih z žogo in provizoričnim košem za košarko, igrali odbojko, pikado in badminton kar na lastnem dvorišču. Zdaj pa imamo že veliko izbiro telovadnih pripomočkov in rekvizitov, več vrst žog, več vrst uteži, več vrst elastičnih trakov, obročev, sobna kolesa, steperje, debele in tanke telovadne blazine, stopničke za aerobiko, pa tudi precej knjig, DVD-jev, veliko platno, internet itd.

Naši vaditelji strokovno in z žarom vodijo klasično telovadbo. Telovadbo imamo vse dni od ponedeljka do petka v jutranjih, popoldanskih in večernih urah. Članov ne ločujemo po starosti, temveč po njihovih zmožnostih in sposobnostih. Za energično telovadbo skrbita dva simpatična difovca, tako da so vaje raznovrstne in predvsem pravilno izvajane.

Za slabotnejše in netrenirane člane, ki že dolgo niso telovadili ali pa imajo različne zdravstvene težave, poskrbi naša vaditeljica in maserka s klasično švedsko masažo, terapevtsko masažo hrbta, kraniosakralno terapijo in refleksno terapijo. Vodi tudi telovadbo, ki je namenjena tistim, ki imajo začetne srčno-žilne težave ali pa so prestali različne operacije. Vodi tudi delavnico z izraznim plesom in zumbom.

K sodelovanju vabimo tudi zunanje sodelavce. Trenutno nam mag. Nada Glušič tedensko predstavlja metodo EFT, t. i. tapkanje za samopomoč in zdravljenje. Prof. Zdenka Zupan nam bo v bližnji prihodnosti s francoskimi šansoni in gibom predstavila zanimivo pokušino francoščine na poseben, nov način. Po želji in v dogovoru s člani organiziramo daljše in krajše izlete, praznično zabavo ter ustvarjalne delavnice. Priložnostno in po potrebi izdajamo tudi klubski *Glasnik*, ki je zanimivo in koristno branje. Ob koncu telovadnega leta prejmejo prizadevni člani tudi lično diplomu.

Po telovadbi naše članice in člani odhajajo domov z nasmehom na obrazu, sproščeni in srečni. Zavedajo se, da brez pravega gibanja ni pravega in sijočega zdravja, zato se treningov udeležujejo z resnostjo in redno. Prijazno vabljeni v naše vrste – pokazali vam bomo pot med dobre prijatelje!

N: Černetova 12, 1000 Ljubljana

T: 041/368-119, 041/756-390

E: nas.klub@gmail.com

Vadba poteka v dvorani na Černetovi 12 v Šiški.

ČS Bežigrad

Ob dnevu brez avtomobila tudi predstavitev društva

Jože Globokar

Na osnovni šoli Bežigrad so 26. septembra 2011 imeli I. tehniški dan s področja prometa in prometne varnosti. Vsem učencem in učiteljem so se s svojimi dejavnostmi predstavili bežigrajski policisti, gasilci in reševalci. S praktično vožnjo z miniavtomobilčki so učenci spoznali tudi program *Jumicar*, ki otroke poučuje, kako se vesti v prometnem okolju, saj so postavljeni v vlogo voznika. Na simulatorju pa so se poskusili še v virtualni vožnji.

S predavanjem in delavnicami pa smo sodelovali tudi predstavniki Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine.

Anketa, ki so jo po srečanju izpolnili učenci, kaže, da je bilo najbolj poučno, koristno in zanimivo predavanje o poslanstvu društva, življenju in delu paraplegikov in tetraplegikov ter o vzrokih in hudih posledicah, ki so nas pripeljali na invalidski voziček. Predavanje, ki so ga spremljali učenci osmega in devetega razreda, smo popestrili s projekcijo fotografij, ki so dopolnile in še bolj nazorno prikazale naše aktivnosti.

Teh je res veliko, učenci od tretjega razreda naprej so si jih ogledali na različnih delavnicah in panojih s fotografijami. Predstavili so se jim plesalci na invalidskih vozičkih, igralci namiznega tenisa in košarke, učenci so se poskusili v vožnji na invalidskih vozičkih in videli lepe izdelke, ki so jih izdelale spretno roke naših članic. Veliko občudovanja pa so učenci pokazali ob demonstraciji slikanja z usti. Naša slikarka (štipendistka Mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami), je naredila skico, nato pa je kar nekaj učencev iz različnih skupin sliko soustvarjalo. Seveda s čopičem v ustih! Povemo naj, da jim je šlo zelo dobro od »ust,« saj je na koncu nastala zelo lepa slika z morskim motivom, ki jo je naša slikarka pustila na šoli v spomin na naše srečanje. Tako v plesu, igranju namiznega tenisa kot v igranju košarke so učenci tudi sami nastopili.

Bežigrajsko osnovno šolo nam je predstavila pomočnica ravnateljice prof. Erika Kovač in med drugim povedala, da devetletko obiskuje 289 učencev, za njihovo izobraževanje pa skrbi 40 učiteljev.

Foto: arhiv Društva paraplegikov
Slikarka Tina Pavlovič je učencem prikazala slikanje z usti.

Foto: arhiv OŠ Vič
OŠ Vič je slovesno počastila svojo stoletnico.

Foto: Miha Fras
Ob stoletnici je prenovljena OŠ Vič dobila tudi novo parkirišče.

Menimo, da smo tudi na tokratnem srečanju dosegli svojevrsten uspeh, kajti tako učenci, mentorji kot mi smo s skupno predstavitvijo več kot zadovoljni. Če bomo pa z našimi opozorili koga obvarovali pred morebitnimi različnimi posledicami nesreč, smo že dosegli svoj namen.

ČS Moste

Fužinetlon

Tudi letos smo sivi betonski džungli sredi Ljubljane vdahnili življenje s športno-rekreacijsko prireditvijo v okviru skupnostne akcije »Oživimo Fužine! Sosed sosedu človek«. V soboto, 17. septembra 2011, smo Društvo za razvoj skupnostnih programov za mlade, Center za socialno delo Ljubljana Moste-Polje, Četrtna skupnost Moste, Športna zveza Ljubljane, Košarkarska zveza Slovenije in druga športna društva, BIT Center, OŠ Martina Krpana in še mnogi drugi uspeli doseči, da se združi prijetno s koristnim. Ves dan se je v največjem ljubljanskem spalnem naselju dogajal *Fužinetlon!* S pestro ponudbo raznovrstnih športnih dejavnosti smo Fužince izbežali iz toplih domov in jim pokazali, da sosedska solidarnost najbolj ogreje srce. Pri tem nam je letos dobro pomagalo tudi toplo pozno poletno vreme z obilo sonca. Oživljali smo že malo pozabljene vrednote prijateljstva, pomoči in ferpleja. Zbrali smo tudi nekaj kilogramov plastičnih zamaškov kot simbolnih vstopnic in tako pomagali šestletnemu Galu s cerebralno paralizo.

Najmlajši so poskakovali in se dričali po toboganih napihnjenega gradu, se udeležili FIT šole, gasilskih iger ter ustvarjalnih delavnic. Otroke smo spodbudili, da se za nekaj ur odtrgajo od računalnikov in se preizkusijo v otroški nogometni šoli ali igrivi košarki ter se seznanijo z osnovami juda in karateja, katerega izvrstna demonstracija je zbudila pravo navdušenje. Mladi po srcu so se lahko družili med sopihanjem pri nordijski hoji in aerobnih vadbah na napravah. Prah z asfalta so spihali majhni in veliki tekači, ki so se pogнали po fužinskih ulicah, po za ta dogodek posebej pripravljeni tekaški trasi. Tisti, ki jim nemirni tekmovalni duh ni dal miru niti v soboto, pa so se lahko pomerili v turnirju malega nogometa. Zmagalo je moštvo Jasko team. Prav vsi obiskovalci, tekmovalci in rekreativci pa so lahko ujeli svojo srečo na srečelovu, ki je ponujal zanimive nagrade. Ves dan je bilo poskrbljeno za okusno gostinsko ponudbo.

Tako je naša prireditev, namenjena otrokom, mladim in mladim po srcu, s svojim dogajanjem okoli 1500 obiskovalcem z oživljanjem športnega

duha spodbudila ustvarjalnost, okrepila občutek za sočloveka, strpnost in vezi med generacijami ter stkala tudi kakšne prijateljske niti. - Generalni pokrovitelj prireditve je bil *Sombro bar*, sofinancira pa jo je tudi *Mestna občina Ljubljana*.

Več o dogodku na <http://facebook.com/fuzinetlon>.

Pripravili člani Društva SPM

ČS Vič

Spominsko srečanje ob 100 letnici OŠ Vič

Angelca Žiberna, članica sveta OŠ Vič

Sredi prejšnjega stoletja se je šolstvo v Ljubljani razvijalo zelo različno. Obstajale so mestne šole, v katerih pa ni bilo prostora za učence iz okolice. Ljubljanska občina je celo onemogočila šolanje viških otrok v mestnih šolah. Število otrok na Viču pa se je povečevalo. Napredni Vičani so že leta 1870 začeli razmišljati o lastni šoli na Viču. Tako se je leta 1897 uresničila dolgoletna želja krajanov, ko se je pričel pouk za osnovnošolce na Viču v Tribučevi in Plavčevi hiši. Šola je takrat premogla dva razreda, ki ju je obiskovalo le 82 otrok.

18. septembra 1911 pa je bila odprta nova šola na Tržaški cesti na Viču. Potrebe po osnovnošolskem izobraževanju so naraščale, priseljevalce so se mlade družine in kmalu je šola postala pretalna, saj se je število učencev povečalo na 600. Pouk je vodstvo reševalo s tretjo izmeno in prevozi učencev v sosednje šole. Zaradi pomanjkanja prostorov je podaljšano bivanje potekalo v VVO Malči Beličeve.

Šola na Tržaški cesti je doživljala tudi težke čase. Leta 1914 je morala šolske prostore oddati vojaški upravi za nastanitev vojaških novincev. Leta 1926 je bil pouk nereden zaradi poplav v Ljubljanski okolici. Leta 1958 se spremenil šolski okoliš z novogradnjo šole na Vrhovcih. Znova se je rojevala pobuda za gradnjo nove šole. Ko so se Ljubljanci odločili za samoprispevek, je bila gradnja šole in vrtca na Viču vključena v program in leta 1976 se je pričel pouk na novi šoli v Nanoški ulici 2.

Leta 2009 je šola uvedla program devetletke. Danes se na novi in prenovljeni šoli izobražuje 810 učencev. Šola Vič je bila vseskozi ugledna in je prejela za uspešno strokovno delo, športne in kulturne programe učencev več priznanj in nagrad.

Zelo uspešno deluje že 26 let Likovni salon, ki se ga udeležujejo odrasli likovni ustvarjalci iz širšega ljubljanskega območja in Slovenije, 15 let pa prav tako zavzeto deluje Viški likovni salonček za učence osnovnih šol, na katerem razstavljajo svoja likovna dela učenci širšega okolja osnovnih šol, v zadnjih letih pa je med udeleženci vse več učencev iz drugih držav, kar daje prireditvi poseben večkulturni značaj.

Spominskega srečanja ob 100-letnici šole na Tržaški cesti se je udeležilo veliko število učencev in učiteljev sedanjih in prejšnjih generacij, ki so spremljali zanimiv kulturni program, v katerem so nastopajoči prikazali, kako je potekal pouk pred 100 leti in danes. Predstavila se je družina Kobal s štirimi generacijami učencev te šole. Program je popestrila zanimiva Folklorna skupina starejših Židan parazol iz Trnovega s pesmimi in plesi ter staro narodno nošo iz 16. stoletja.

Med udeleženci so bili tudi nekdanji učenci, ki so danes vidni kulturni delavci in gospodarstveniki, ki so z lepimi spomini obujali čas šolanja na Viču. Med najstarejšimi je bil dramski igralec Aleksander Valič, ki je pripovedoval o svoji življenjski poti iz Primorske v Ljubljano, kjer so ga učenci na Viču lepo sprejeli in prisluhnili posebnostim njegovega primorskega govora.

Med pozdravnimi nagovori ministra za šolstvo dr. Igorja Lukšiča in sedanje ravnateljice Ane Vehar je navzoče pozdravil tudi župan Zoran Jankovič in s prisrčnimi besedami spodbudil učence k sprejemanju novega znanja, s katerim bodo bogatili razvoj družbe. Izrekel je vse priznanje pedagoškemu kolektivu in ravnateljici za izjemno uspešno delo šole.

Postavitev pasjega stranišča v ČS Vič

Danilo Šarič, predsednik Sveta ČS Vič

Obveščamo vas, da smo v Četrtni skupnosti Vič na zelenici Tbilisijske 22 a po švedskem vzoru postavili novo pasje stranišče. Stranišče je odprto poskusno, namenjeno pa je vsem lastnikom psov, da končno začnejo vestno skrbeti za pasje iztrebke. Ti onemogočajo nemoteno drvenje in igro naših otrok na zelenicah in parkih. Število psov iz leta v leto narašča in posledično postaja vedno večji problem. Situacija v zadnjih letih, ko število registriranih psov že krepko presega številko 200.000 in celo presega število otrok v Sloveniji, postaja prav absurdna. Otroška igrišča so zagrajena, pasji ljubljenci pa se brezskrbno

Foto: arhiv ČS Vič

Na zelenici sedeža ČS Vič, Tbilisijska 22 a, je postavljeno novo pasje stranišče.

sprehajajo na zelenih površinah in poskrbijo za lep spominek na njih potem, ko opravijo svojo potrebo.

Trenutno stanje zahteva nujne ukrepe in rešitve. Marsikje to jemljejo mnogo bolj resno kot v Sloveniji. Že pri naših sosedih na Dunaju na primer je vsako pasje iztrebljanje na javnih površinah kaznivo (v višini 40 evrov), pa četudi lastnik psa iztrebek pobere.

Pasje stranišče pred stavbo ČS Vič si je idejno zamislil podžupan prof. Janez Koželj. Praktična rešitev, ki v mnogih prestolnicah že živi in jo lastniki psov udeležujejo. Gre za poseben prostor, ki je namenjen pasjim iztrebkom. Morda je zamisel pasjega stranišča v mislih marsikaterega lastnika psa v Sloveniji in Ljubljani še videti tuja. A z lastništvom psa pride tudi odgovornost. Odgovornost za vzgojo in obnašanje lastnega psa. In odgovornost za čistočo javnih površin. Kuža tudi doma ne sme iztrebljati kjer koli, mar ne? Kar je potrebno, ni težko. Z obstojem javnega pasjega stranišča pa tudi izgovora za lastno in pasjo nekulturo ni več. Po živali spoznaš gospodarja, pravi pregovor.

ČS Črnuče

Črnuški brlog mladih zmajev upihnil prvo svečko

Maja Majcen

Četrtni mladinski center Črnuče (ČMC Črnuče), ki deluje v okviru Javnega zavoda Mladi zmaji – Centra za kakovostno preživetje prostega časa otrok in mladih, je skupaj z mladimi obiskovalci ČMC Črnuče organiziral praznovanje prvega rojstnega dne ČMC Črnuče.

Dogodek je potekal pred in v prostorih Četrtnega mladinskega centra Črnuče na Dunajski 367. Mladi so se lahko preizkusili s taborniki v lokostrelstvu, si poslikali obraz, se učili afriškega bobnanja, poskusili afriško hrano in se pomerili v znanju o Afriki. Na ustvarjalni delavnici so izdelovali žogice in se z njimi učili osnovnih veščin žongliranja.

Ob tej priložnosti smo odprli fotografsko razstavo z utrinki z mednarodne mladinske izmenjave *Graffiti in Ljubljana 2011*. Projekt je potekal v začetku julija 2011, na njem pa se je srečalo 16 mladostnikov in mladostnic iz Nemčije in Slovenije. Pod strokovnim vodstvom grafičarskih mojstrov so na stenah Socialnega centra Rog ustvarjali grafite na temo boja proti diskriminaciji in rasizmu. Izmenjava je bila sofinancirana s strani programa *Mladi v akciji*, ki ga financira Evropska komisija.

Foto: Miha Fras

Četrtni mladinski center Črnuče je praznično upihnil prvo svečko.

Za zaključek praznovanja smo zavrteli še filme in risanke, ki so jih posneli mladi na delavnicah filma in risanke, ki sta potekali v ČMC Črnuče. Dogodka se je udeležilo okoli 120 otrok, mladih in drugih krajanov iz lokalne skupnosti. Z druženjem, ki je zaokrožilo zadnji septembrski dan, smo želeli predstaviti delovanje ČMC Črnuče, utrditi že obstoječe prijateljske vezi v lokalni skupnosti in povabiti k sodelovanju še več mladih in drugih krajanov.

Več informacij o dogodku lahko dobite pri Maji Majcen (051 659 029) in Alešu Susmanu (051 659 026) ali pa na crnuce.mladizmaji.si.

ČS Trnovo

Praznovanje v ČS Trnovo

V ČS Trnovo so se ob četrtnem prazniku med 3. do 9. oktobrom 2011 odvijali številni dogodki, med drugim otvoritev fotografske razstave 30 večjih zgradb v Trnovem avtorja Cirila Velkovrha, voden ogled Plečnikove zbirke, koncert učencev Glasbene šole Ljubljana-Vič-Rudnik, dan odprtih vrat Prostovoljnega gasilskega društva Trnovo, debatni večer z dr. Milanom Adamič Orožnom, vožnja po Ljubljani z ladjico Barjanka s poudarkom na ogledu Plečnikovih del, nastop glasbene skupine Stari mački in maša, posvečena arhitektu Jožetu Plečniku.

K prazniku je svoje prispevala tudi povsem obnovljena centralna kuhinja na OŠ Trnovo s servisnimi prostori, zamenjano tehnološko opremo in urejenim prezračevanjem. Obnovljeni so tudi servisni prostori v nadstropju in fasada severne lamele, za kar je Mestna občina Ljubljana namenila 1.121.801 evrov. Prenovo šolske kuhinje v OŠ Trnovo sta zasnovali arhitektki Maja Ivanič in Domenika Battista. Prenova kuhinje je del postopne prenove celotnega šolskega kompleksa OŠ Trnovo – šole dveh metuljev. Ker so sredstva za celovito načrtovano obnovo zelo visoka, so v prvi fazi prenovili le kuhinjo z vsemi napeljavami in fasado severne lamele, v prihodnje pa bodo prenovili še jedilnico in malo telovadnico severne lamele, povezovalni del s knjižnico, južno lamelo s telovadnico ter originalno stavbo, ki jo je leta 1961 načrtoval mednarodno ugledni slovenski arhitekt Emil Navinšek. Njegova arhitekturna ideja zasnove šolskega prostora se je namreč uveljavila kot vzorčna za šole po vsem svetu. Ljubljana ima nekaj šol arhitekta Emila Navinška, ki so podobno zasnovane – kuhinjski prostor se neposredno povezuje z jedilnim prostorom in največkrat služi tudi za prireditvene namene.

Foto: Ciril Velkovrh

Ob prazniku ČS Trnovo prof. Ciril Velkovrh razstavlja 30 fotografij sodobnega Trnovega.

Ciril Velkovrh: Trnovo danes

Prof. dr. Živa Deu

»Arhitektura nam ureja življenjski prostor; materija pa, katero porablja in oblikuje, je naravno dani neskončni prostor, v katerem se je ob prvem rojstvu prvi človek zbudil življenjskim ugankam v naročje. Širši življenjski prostor človeka je neskončni naravni prostor; ožji življenjski prostor pa je omejeni, človeški dosegljivosti sorazmerni arhitekturni prostor. S širjenjem radija te dosegljivosti tudi ožji življenjski prostor narašča, se širi, množi in zamotava, predvsem pa se v svoji življenjski ustreznosti izpopolnjuje.«

Tako je splošna konstanta v razvoju prostora kot arhitekturnega elementa opisana v *Architecturi perennis*, v monografiji del najpomembnejšega slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika. Izbrana in citirana razlaga ni naključje. Arhitekturni umetnik si je v Trnovem, tedaj predmestnem naselju z grajeno strukturo podeželskih hiš z robno dominantno, cerkvijo sv. Janeza Krstnika, uredil svoj dom. Z izvirno prenovno kmečke hiše, danes preurejene v njegov muzej, in drugimi arhitekturnimi stvaritvami, med katerimi izstopa imenitni most čez Gradaščico, je arhitekt obstoječo naselbinsko strukturo Trnovega trajno oplemenitil. Toda razvoj njemu ljubega arhitekturnega prostora z njegovim odhodom ni zastal.

Naraščal je, se širil, množil in zamotaval. V Plečnikovem času v merilu človeka oblikovan arhitekturni prostor, postopoma razvit iz majhne čolnarske, ribiške in vrtnarske naselbine, se je v pičlih šestih desetletjih preoblikoval v velik del urbanega tkiva osrednjega slovenskega mesta. Med grajenimi strukturami, ki so se razpotegnile globoko v Barje, pa prevladujejo široke prometnice in nove zgradbe različnih velikosti, oblik in namembnosti, ki svojevrstno zrcalijo razvoj sodobnega slovenskega urbanizma in arhitekture. Lahko zapišemo, da odkrivajo urbano in arhitekturno dejavnost delovno in raziskovalno različno usmerjenih ustvarjalcev, od diplomantov in učencev Edvarda Ravnikarja in Eda Mihevcva, omenimo le Miloša Florjančiča in Jureta Kobeta, do mlajših, trenutno izjemno uspešnih »scenografskih« arhitektov Jurija Sadarja in Boštjana Vuge in njunih somišljenikov.

Odkruški arhitektur, ki jih je odbral in s posebnim čutom za lepo v fotografski objektov ujel avtor razstave prof. Ciril Velkovrh, pa ne odkrivajo samo sodobnega

Foto: Miha Fras

Prvega rojstnega dne ČMC Črnuče se je udeležilo 120 otrok, mladih in drugih krajanov.

Foto: Miha Fras

Praznovanje Zeljade 2011 je bilo tudi letos veselo.

Foto: Samo Perat

Stanovanje za preganjane pisatelje, ki ga je v okviru Ljubljane kot mesta zatočišča v mreži ICORN zagotovil in opremil JSS MOL.

arhitekturnega prostora mestne četrti Trnovo. Čeprav se ob prvem vtisu utrne prisposoba leta 2004 izpeljane razstave *Slovenska arhitektura dvajsetega stoletja* z razliko, da ob predstavljenih urbanih in arhitekturnih stvaritvah niso predstavljeni avtorji in niso podane podrobne razlage in strokovne ocene. Ne, to ni namen te razstave. Arhitekturni prostor Trnovega je tu in zdaj, doživite ga skozi oblikovno in izbrušeno fotografsko oko avtorja. Razmišljajte o njem in ga poskušajte bolj kot doslej sooblikovati. Imate vso moč! Plečnik bi bil do njega zagotovo zelo kritičen. Trditve potrjuje njegov, človekov najpotrebnejši arhitekturni prostor, stanovanjska hiša v Karunovi ulici. Skrajno racionalna in po meri človeka sezidana stavba kaže na arhitektovo skromnost ter na preiščljeno v usklajevanju skromnosti in pororcev v oblikovanju volumna. Izpeljave vseh stavbnih podrobnosti, vključno z notranjo opremo, pa odstirajo njemu lastno umetniško ustvarjalnost. Stavba je takšna, kot so vsa njegova izvedena dela, ali kot je sam dejal: »Vesel sem, kadar stopim v svojo sobo. Dosegel sem – sicer še po starem – nekaj istega. Resnica je, da je nemogoče misliti kot stari, delati njih ornamente. Kos poezije pa je vendarle potreben!« (Plečnik, 1986 : 232).

ČS Posavje

Jesenski tek ob Savi

Natančno en teden pred Ljubljanskim maratonom boste svojo kondicijo lahko še zadnjič preizkusili na tekaški prireditvi. Na tekaških poteh ob Savi na Šternu bo 16. oktobra namreč potekal že devetnajsti Tek ob Savi ... Za zdrav način življenja in koristno preživljanje prostega časa lahko skrbite tudi s tekom. V Ljubljani je precej možnosti za to, najbolj oblegana pa sta Tivoli in Rožnik. A včasih se je dobro umakniti iz vrveža tudi malo bolj na rob Ljubljane in izkoristiti kakšno drugo možnost. Lepa in za zdaj še bolj samotna je pot po desnem bregu Save od Hipodroma, mimo ježiškega kampa in naprej v smeri Brod. Del te poti pa boste lahko pretekli v nedeljo, 16. oktobra. Start in cilj bosta pred gostilno Štern, na Dunajski cesti 270, dolžina 4 in 13 kilometrov za odrasle ter 1,5 kilometra za mladino. Prijavnina je 10 evrov, a le za odrasle, prijave pa zbirajo prek naslova www.timingljubljana.si, možne pa bodo še na dan prireditve.

Informacije: sdjezica@gmail.com

ČS Polje

Veselo na vzhodu Ljubljane

Mag. Minka Jerebič

Pelinolistna ambrozija je rastlina, ki se je iz svojega naravnega »bivališča« v Severni Ameriki »preselila« v Evropo, dele Azije in Avstralijo. Rastlina je ena izmed glavnih povzročiteljic alergij na cvetni prah, v kmetijstvu pa povzroča milijonsko škodo pridelovalcem. Ko beremo o tej rastlini, ki je na videz simpatična zelena rastlina, nimamo nobenih problemov, dokler ne izvemo, da raste v izredno velikih količinah tudi pri nas – v Sloveniji in tudi v našem delu mesta. V soboto, 10. septembra 2011, je Ekološko turistično društvo Ljubljana Trnovo organiziralo čistilno akcijo – odstranjevanje tujerodne rastline ambrozije. Zbor je bil pod Trnovskim mostom. Predstavniki TD Zalog in CD Sp. Kašelj – Podgrad – Zalog smo se udeležili akcije. Med meščani glavnega mesta so bili predstavniki JP Snaga, Oddelka za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana, predstavniki različnih četrtnih skupnosti in množica krajanov. Ob zaključku prireditve smo si bili enotni – ljudje ne vemo, da nas ta rastlina ogroža, zato smo bili mnenja, da moramo takšno akcijo izpeljati tudi v našem delu mesta.

Predsednik TD Zalog, se je z idejo strinjal. Vsak od članov je poprijel za delo in teden dni je bila na našem koncu organizirana izobraževalno-očiščevalna akcija. Zahvaliti se je treba vsem sodelujočim, predstavnikom Oddelka za varstvo okolja, ETD Ljubljana Trnovo, Slovenski naftni družbi Petrol, Podjetju Koto Ljubljana ter organizatorju TD Zalog in Fitosanitarni upravi Republike Slovenije za literaturo ter Ministrstvu za okolje in prostor, ki je poročalo o naši akciji. Šport mlade povezuje bi lahko rekli akciji, ki jo je letos že drugi organiziral Četrtni mladinski center Zalog ali po domače, kot mu mladi rečejo, Čamac. Erika in Marko sta zbrala mlade na zaloški Plati, kjer so se »pomerili« v malem nogometu, metanju žoge na koš in najrazličnejših delavnicah (poslikava telesa, izdelava mini nogometnega igrišča iz lesa, likovne delavnice, metanje obročev ...). Malo starejši mladostniki so pomagali kuharju pri pripravi kosila; spet drugi so rokave zavihali pri barvanju in urejanju »srca« Plate. Dogajanje je bilo pestro. Otroškega živ-zava ni manjkalo. Na svoj račun smo prišli tudi starši in tisti krajan, ki smo mladi po srcu. Na začetek prireditve, ki je trajala od 10. do 19. ure, je prišel tudi župan in bil nad mladimi navdušen.

ČMC Zalog je vedno bolj vpet in sprejet med krajan, kar dokazuje tudi medsebojna pomoč in sodelovanje – za baldahine in s tem zaščito pred vročim soncem in napovedanim dežjem je poskrbela ČS Polje, za mize in klopi PGD Zalog – Sp. Kašelj, na pomoč so priskočili iz OŠ Zalog, župnija Zalog – Kašelj, TD Zalog, številni donatorji, starši, prostovoljci in še kdo bi se našel ... Ob 19. uri se je prireditev zaključila. Morda je to zadnja prireditev v tem letu, vsekakor pa to ni zadnja prireditev, ki sta jo Erika in Marko organizirala za mladino iz Zaloga, Kašlja, Podgrada in drugih krajev ljubljanske regije. Njima gre tudi vsa zahvala in pohvala, da se zavedata, kako lepo in dobrosrčno delo opravljata, ko se družita z mladimi in jih usmerjata na njihovi burni mladostniški poti.

Zadnjo nedeljo v septembru pa je v Zajčjo Dobravo priskakljal Veseli zajec in naznanil začetek kulturne prireditve – ZELJADO 2011. Letošnja prireditev je bila nekaj posebnega – praznovali smo že 10. obletnico tega dogodka. Na prireditvenem prostoru so svoje izdelke predstavile različne kmetije in ponujale svoje pridelke za prodajo. Ni manjkalo niti slatskih kmečkih dobrot. Na drugem koncu prireditvenega prostora so članice in člani TD Zajčja Dobrava poskrbeli za hrano, ki je je bilo dovolj za vse obiskovalce. Za glasbo je skrbel ansambel Nemir. Začetek kulturnega dogodka je bil v znamenju povorke, kjer so se predstavili kmetje in prikazali, kako so sadili zelje nekoč in danes. Za poskočne rime je poskrbela Godba iz Bežigrada, ki so jih spremljale brhke mažoretke. Navzoče je pozdravil župan in v svojem kratkem govoru zaželel vsem nastopajočim in obiskovalcem prijeten dan.

Kulturni program je bil pester. Poleg programa je potekalo tudi tekmovanje med turističnimi društvi; rdeča nit: ZELJE. Organizatorju prireditve TD Zajčja Dobrava je treba čestitati ob 10. obletnici prireditve in se zahvaliti za čudovit dogodek. Prepričana sem, da nas bo Veseli zajec prihodnje leto spet obiskal s polnim košem zelja. V nedeljo pa so domačini pred cerkvijo pripravili srečanje za vse krajan, ki so se družili ob zvokih prijetne glasbe; pridne gospodinje so napekle dobrote, moški so poskrbeli za pijačo, kuharji pa so v velikem kotlu skuhalo golaž in pekli jedi na žaru. Župnijska Karitas je organizirala dobrodelni srečelov. Denar, ki so ga zbrali na prireditvi, je namenjen družinam, ki so se znašle v stiski. Dogodek je obiskalo veliko krajanov različnih veroizpovedi in vsi so si bili enotni: lepo se je družiti in se skupaj poveseleti.

Na vzhodnem delu mesta se imamo resnično lepo!

»Ob Ljubljani se veliko dogaja«

Tuji gostje, ki si posamezno ali v skupinah ogledujejo Ljubljano, dajejo mestu svetovljanski značaj. Navdušuje jih historična arhitektura starega mestnega jedra, zanima jih Plečnikova Ljubljana, vedno znova pa jih pritegne prijaznost in gostoljubnost meščank in meščanov, občutek varnosti, pa tudi naša dobra hrana. Presenečeni so nad živim dogajanjem ob Ljubljani, nad ureditvijo Brega in Križevniške, glas, da župan Ljubljano vidi kot najlepše mestu na svetu, se širi tudi po Evropi. Iz pogleda in zrcalo tujih oči pa raste tudi naš lastni ponos na mesto, v katerem živimo in se pred nami vse bolj razcveta.

Staša Cafuta Trček

Fotografije: Staša Cafuta Terček

Paolo Fumagalli

Paolo Fumagalli, arhitekt Lugano, Švica

Z ženo sva prišla z letalom, spiva v hotelu, ostala bova štiri dni. Plečnikova dela sem spoznal že v Pragi, zato sem si želel doživeti njegova dela tudi v Ljubljani. Predvsem Tromostovje, Narodno in univerzitetno knjižnico ter pokopališče Žale. Vaše mesto je čudovito. Moram reči, da ga lepo obnavljate. Slišal sem za trenutnega župana, ki želi, da Ljubljana postane najlepše mesto na svetu, pa tudi za župana Hribarja, ki je bil zaslužen za razvoj Ljubljane v začetku prejšnjega stoletja. Rad bi poudaril, da je Ljubljana zelo znana med arhitekti po Evropi in svetu, predvsem po lepi in bogati arhitekturi.

bolj pri srcu. Všeč mi je tudi Križevniška ulica, saj zbujajo pozornost z zanimivimi instalacijami.

Janjua Zaytoon, upokojenka, Calgary, Kanada

S tremi prijateljicami smo prišle v Slovenijo, kjer bomo ostale deset dni, od tega tri dni v Ljubljani. Pravkar smo končale voden sprehod po mestu. Najbolj mi je ostala v spominu baročna arhitektura. Zdaj pa se že veselimo, da okusimo kakšno vašo jed. Nam lahko kaj priporočate? Na Ljubljanskem gradu nismo opazile vaše gostilne z domačo, slovensko hrano. Malo bolj bi jo morali promovirati.

Janjua Zaytoon

Frank Kuznik

Frank Kuznik, novinar, Cleveland, ZDA

Slovenijo sem prvič obiskal leta 2006, redno se vračam, saj imam tukaj daljne sorodnike. Ljubljana je presenetljivo zelo svetovljanska, visoko razvita in prefinjena. V vseh teh letih ni izgubila evropskega šarma. Ljubljana, po kateri me sprašujete, je zame srčika mesta. Ob njej se res veliko dogaja, predvsem v starem delu, od Brega do Plečnikove tržnice. In res, ne glede na to, kar koli sem načrtoval, vedno sem se znašel ob njenih bregovih, na pijači, jedachi ali pa samo tiho opazoval okolico. Če jo primerjam z reko Vltavo, ki teče skozi Prago (trenutno tam tudi živim), lahko rečem, da je slednja veliko bolj komercialna, polna turističnih ladij, ki povzročajo veliko hrupa. Ladjice ob Ljubljani pa so diskretne, človek se zato lahko prepusti toku reke in lepotam obrežja.

Shai Sasson, Jeruzalem, Izrael

V Ljubljano sem prišel z očetom, turističnim vodičem, ki že deset let vodi Izraelce po Slovenji. Končno me je vzel s seboj, da mi razkaže vašo zeleno državo. Zelo mi je všeč. Tukaj se počutim varno, ne čutim nobene napetosti. Ljubljana je zelo »arhitekturna«, ljudje, s katerimi sem se pogovarjal, so zelo razgledani in odprti navzven. Z očetom bova v Sokolu naročila gobovo juho in prekmursko gibanico, se sprehodila po stari Ljubljani, nato pa naju že čaka prevoz do Kranjske gore, kjer bova ostala pet dni.

Shai Sasson

Janina Weist

Janina Weist, učiteljica in Matthias Olthoff, biolog, Munster, Nemčija

Slovenijo sva obiskala prvič, želela sva videti vaše Alpe, a glavno mesto je bilo tudi v načrtu. Uživala sva ob Ljubljani, še posebej z vožnjo po njeni strugi in tihim opazovanjem mesta iz vodne perspektive. Navdušena sva bila nad uličnimi umetniki. Poskusila sva vaše krofe in soško postrv. Slovenci ste zelo gostoljubni.

Tiago Nunes, študent ekonomije, Luksemburg

S kolegi študenti, ki trenutno študiramo na graški ekonomski fakulteti, smo si vzeli dva dni in prišli z vlakom na ogled glavnega mesta Slovenije. Prehodili smo celotno mesto po dolgem in počez, si ogledali veliko znamenitosti, zdaj pa že drvim na vlak, ki ga imamo ob 16. uri. V bistvu mi je bilo res vse všeč, posebej pa Tromostovje, most, ki na enem mestu dovoli, da lahko kar trikrat prečkamo Ljubljano. In še nekaj, všeč mi je, da imate toliko lepih mostov ob vaši reki.

Tiago Nunes

Rajmond Braga

Rajmond Braga, Fortaleza, Brazilija, znanstvenik na področju kmetijstva

Vaši kolesarji so zelo nevarni. Eden se je danes zaletel v našo kolegico. Odpeljali so jo v bolnišnico! V Ljubljani sem prvič, z ženo sva videla že celo Evropo in moram reči, da je Ljubljana lepo mesto, ima velik potencial, da postane najlepše mesto v Evropi. Zanimiva je tudi zaradi ozke reke, ki teče skoznjo, urejenosti in čistoče ob njej. Na eni strani so zgoščeni lokalčki, na drugi pa je malo bolj mirno in ta del mi je

Johan Lau, Malezija, Kuala Lumpur, violinist

Sem glasbenik, sedem let sem študiral na Dunaju, zato so mi ti kraji blizu. Z družino, ženo, bratom, očetom in mamo, sem se vrnil v Evropo na dopust. Vsi smo navdušeni, še posebej nad staro Ljubljano, lepimi fasadami, trgovnicami in lokalčki ter nad obrežjem Ljubljane. Breg, po katerem me sprašujete, smo si tudi ogledali, šli po zgornji in spodnji strani. Pogrešal sem prodajo spominkov. Opazili smo tudi čudovit kip (Hribarja op. a.), a nimamo pojma, kdo je ta mož, preprčan pa sem pa, da je zelo pomemben. Peljali smo se tudi z ladjico in če primerjam reko z drugimi rekami, po katerih smo se vozili, lahko rečem, da je Ljubljanska majcena rečica, tako kot njeno mesto.

Johan Lau

Zapuščeni narcis Rog v zrcalu Ljubljanice

Nagrajena fotografija Saše Jelenc

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

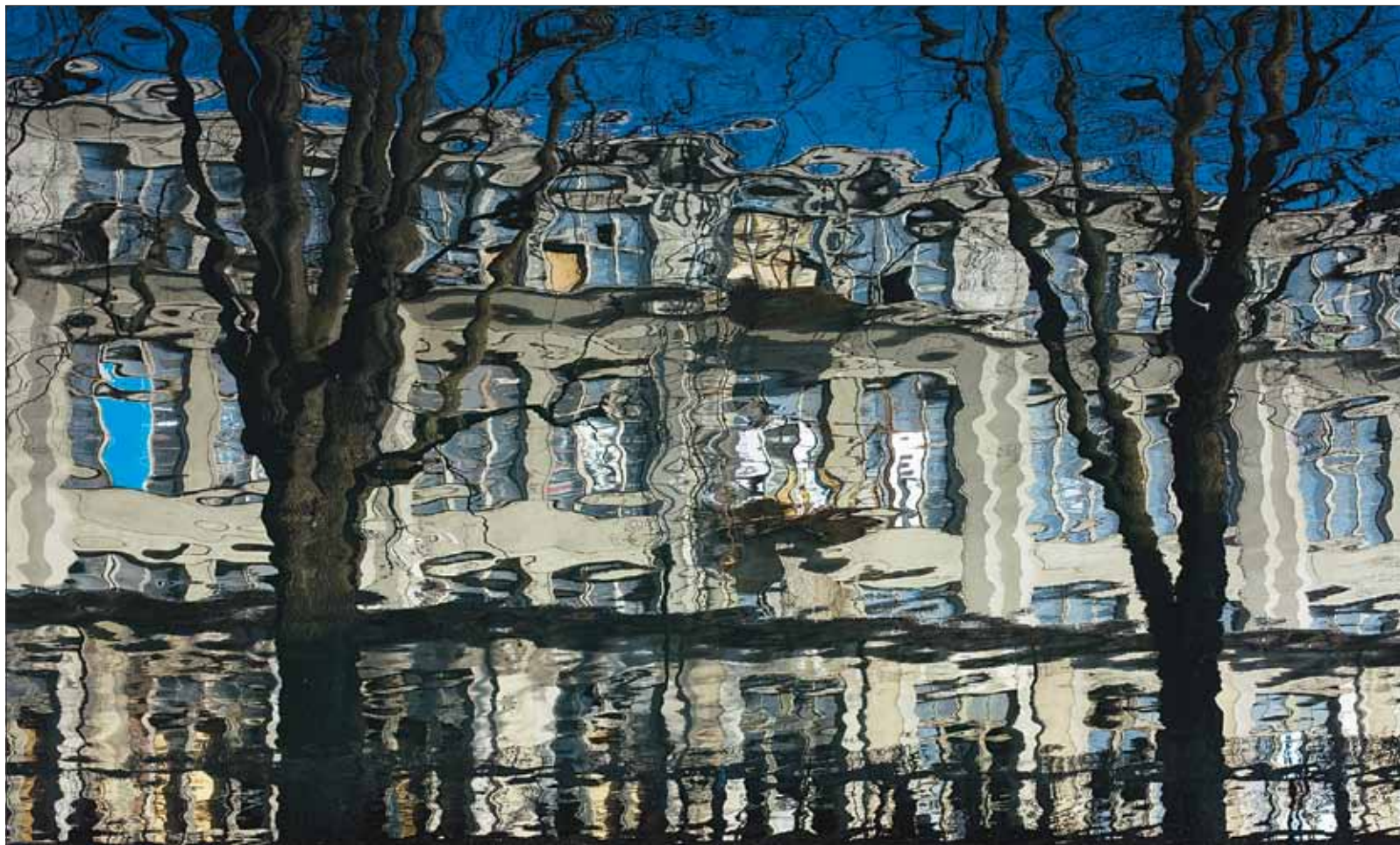

Foto: Saša Jelenc

Nagrajena fotografija.

V prejšnjem stoletju je bil medij fotografije v domeni moških, tako v slovenskem kot širšem svetovnem prostoru. Eden od vzrokov za to stanje je bila najbrž težka fotografska oprema in zahtevno kemijsko delo v temnici. Ko so se pojavile nove tehnologije in predvsem digitalna, so ženske samozavestno vstopile v ta privlačen medij. To potrjuje tudi natečaj glasila Ljubljana, na katerem v zadnjem obdobju prevladujejo avtorice, in to z odličnimi fotografskimi posnetki.

Septembrski natečaj preseneča v motiviki in tehnični izvedbi, tako da se lahko ožji izbor posnetkov kosa s fotopredstavami galerij ter publikacij doma in v tujini. Za nagrado se je potegovalo 18 avtorjev, med poslanim gradivom motivno in tehnično najbolj izstopa fotografija Saše Jelenc s posnetkom, ki prikazuje linearno razgiban odsev zapuščene tovarne Rog in dveh dreves na gladini reke Ljubljanice. Ob tem je potrebno omeniti, da je bila zgradba tovarne koles nekoč lepa, podobno kot Tobačna, Pivovarna Union in Mestna elektrarna. Nagrajeni fotomotiv deluje kot barvno harmoničen akvarel v duhu tašizma in v deformiranih oblikah realne geometrične stavbe spominja na mehke organske forme katalonskega arhitekta Antonija Gaudija. Ob rečnem motivu, ki ga je samodejno ponudila vzvalovana vodna površina in ga kreativno v obliki fotografije v pravem trenutku zamrznila Saša Jelenc, se spomnimo tudi na motiv *Odsev* fotografa Milenka Pegana iz leta 1981 in serijo abstrahiranih podob, ki jih je v letu 2000 in kasneje na gladini reke Ljubljanice posnela fotografinja Dunja Wedam. Nagrajena fotografija je v vsebinskem, kompozicijskem in barvnem smislu brezhibna.

V najožji izbor za nagrado se je uvrstilo še šest avtorjev: Tina Dacar z odličnim, poetično zaznamovanim posnetkom, ki ga je smiselno naslovila *Kolizej, hiša strahov*; Lidija Fischinger z izredno pretehtano kompozicijo, ki predstavlja Mesarski most, posnet z rečnega plovila; Bojan Guček z imenitnimi fotografijami arhitekture in izložb z metafizičnim izrazom; Silvije Popovič s skrivnostnim motivom zveržene jeklene šare na zapuščenem hodniku, zaznamovanim z modrim odtokom; Marjan Olenik z romantičnim horizontom sončnega vzhoda,

na katerem se v prefinjeni svetlobni gradaciji izriše panorama Ljubljane z Gradom in žarečim soncem, in Jerneja Radovič s posrečeno dokumentarno fotografijo, ki kaže slikovit nočni prizor ženske z ognjeno predstavo na Tromostovju.

Odlični dokumentarni fotografiji sta poslali Vesna Videnovič in Barbara Lavrič Ravbar. Obe avtorici je pritegnila čarobna pozna popoldanska svetloba, ki osvetljuje nabrežje reke Ljubljanice. Prva je fotoaparatusmerila proti Čevljarškemu mostu in ujela celovit motiv, primeren za privlačno razglednico. Slednja je dala velik poudarek nebu, gorečim oblakom z dramatičnim učinkom. Andrej Zavašnik je poslal očarljiva motiva, posneta na grajskem hribu, ki predstavljata jesensko rastlinje in panoramo mesta v čudoviti večerni svetlobi in topli barvitosti z navzočnostjo figur, ki pa žal niso smiselno vkomponirane v horizont prizorišča. Pri prvem posnetku je odvečna tretja figura, pri drugem motivu pa je dvojica preveč stisnjena na desni, spodnji kot motiva. Tudi Matjaž Klemenčič, Blaž Kure, Tjaša Janovljak, Mila Zupančič in Tereza Gomboc so prispevali arhitekturne podobe Ljubljane. Slednji avtorici sicer kažeta posrečeno motiviko, ki pa je premalo kontrastna. Aleš Sedej in Florjana Vovk sta predstavila motiviko, ki poleg arhitekture prikaže tudi človeške figure. Sedej se je podal v interier Moderne galerije in v magični svetlobi posnel radovedne obiskovalce, ki si z zanimanjem ogledujejo živobarvne eksponate. Vovkovo je pritegnil dinamičen utrip Starega trga in ji je ob slikoviti sceni arhitekture uspelo posneti živahno gostinsko dejavnost. Gre za nazoren posnetek, primeren za turistični prospekt.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 7. novembra 2011 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si.

Kam na vadbo

Žiga Černe, SZLJ

Če se še niste odločili, kaj bi do prihodnjega poletja počeli za svoje boljše počutje, lepše oblikovano telo, morda za vsaj malo več sape, ko lovite mestni avtobus, ali pa le za koristno izrabljanje prostega časa, potem ste na pravi strani našega glasila. Tule boste namreč našli kar obsežen nabor športne vadbe, ki jo v Ljubljani ponujajo športna društva in klubi ter drugi ponudniki športnih vadbenih programov. Izberite sebi najbolj primerne in uživajte v gibanju!

ČS Bežigrad

AEROBIKA

ŠTUDENTI, ODRASLI

- Gibis-em d.o.o.
Gimnazija Bežigrad, Peričeva ulica 4
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
- Gibis-em d.o.o.
OŠ Franceta Bevka, Ulica Pohorskega bataljona 1
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
- Gibis-em d.o.o.
OŠ Milana Šuštaršiča, Štembalova ulica 2 a
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
- Gibis-em d.o.o.
OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si

ODRASLI

- Meida d.o.o., Športno-plesni center Buba
Športni center Buba, Vodovodna cesta 25
Info: 031/250-250, www.buba.si

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
Info: 041/304-700, sportnicenter-chagi.si

AEROBIKA – PILATES

ŠTUDENTI, ODRASLI

- Gibis-em d.o.o.
Gimnazija Bežigrad, Peričeva ulica 4
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si

ODRASLI, STAROSTNIKI

- Meida d.o.o., Športno-plesni center Buba
Športni center Buba, Vodovodna cesta 25
Info: 031/250-250, www.buba.si

STAROSTNIKI

- Mestna zveza upokojencev Ljubljana
Dnevni center za starejše, Puhova ulica 6
Info: 01/534-40-26, www.mzu.si/dca

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
Info: 041/304-700, sportnicenter-chagi.si

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Vodenje športnih aktivnosti, Petra Bizjak s.p.
BM studio, Dunajska cesta 63
Info: 041/394-525, www.pilatesspetro.tk

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA

PREDŠOLSKI OTROCI

- Meida d.o.o., Športno-plesni center Buba
Športni center Buba, Vodovodna cesta 25
Info: 031/250-250, www.buba.si

STAROSTNIKI

- Meida d.o.o., Športno-plesni center Buba
Športni center Buba, Vodovodna cesta 25
Info: 031/250-250, www.buba.si
- Mestna zveza upokojencev Ljubljana
Dnevni center za starejše, Puhova ulica 6
Info: 01/534-40-26, www.mzu.si/dca

ODRASLI

- Športno društvo Gibko
OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
Info: 040/209-299

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Športno društvo Sokol Bežigrad
Osnovna šola dr. Vita Kraigherja, Trg 9. maja
Info: 041/200-219, www.sokolbezigrad.si
- **DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
Info: 041/304-700, sportnicenter-chagi.si

ATLETIKA

UČENCI

- Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
Info: 040/457-876, www.admass.si
- **PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI**
- Športno društvo Brigita Bukovec
OŠ dr. Vita Kraigherja, Trg 9. maja 1
Info: 031/338-300,
www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com
- Športno društvo Brigita Bukovec
OŠ Mirana Jarca, Ipavčeva ulica 1,
Info: 031/338-300,
www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com
- Športno društvo Brigita Bukovec
OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
Info: 031/338-300,
www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com

BADMINTON

UČENCI, DIJAKI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Badmintonski klub Ježica
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 01/512-11-00, www.bkjezica.net

BALINANJE

ODRASLI

- Balinarski športni klub BS-3
Balinišče, Baragova ulica 11
Info: 041/772-029
- **DIJAKI, ŠTUDENTI, STAROSTNIKI**
- Športno društvo Zarja Ljubljana
Dvorana Zarja, Linhartova 47 a
Info: 01/437-73-88

BASEBALL

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Baseball softball društvo Ježica
Rekreacijski center Staničeva, Staničeva ulica 41
Info: 051/688-553, www.jezica-baseball.com

BOKS

UČENCI, DIJAKI, ODRASLI

- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
Info: 041/304-700, sportnicenter-chagi.si

BORILNE SPRETNOSTI

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Klub borilnih veščin Ljubljana
OŠ Mirana Jarca, Ipavčeva ulica 1
Info: 041/962-485, www.fcl.si
- **UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**
- Športno društvo Ju-jitsu Olimpija
OŠ Bežigrad, Črtomirova ulica 12
Info: 031/639-782, myujitsu.net

GIMNASTIKA – RITMIČNA

UČENCI

- Športni klub Bleščica
OŠ dr. Vita Kraigherja, Trg 9. maja 1
Info: 031/827-727, www.blescica-klub.si
- Športni klub Bleščica
OŠ Bežigrad, Črtomirova ulica 12
Info: 031/827-727, www.blescica-klub.si
- Športno društvo Špička
OŠ Milana Šuštaršiča, Štembalova ulica 2 a
Info: 041/365-632, www.spicka.si
- **UČENCI, DIJAKI**
- Športno društvo Sokol Bežigrad
OŠ dr. Vita Kraigherja, Trg 9. maja
Info: 041/365-632, www.sokolbezigrad.si

GIMNASTIKA – SPLOŠNA

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
Info: 041/304-700, sportnicenter-chagi.si

GIMNASTIKA – ŠPORTNA

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI

- Športno društvo Sokol Bežigrad
OŠ dr. Vita Kraigherja, Trg 9. maja
Info: 031/629-954, www.sokolbezigrad.si

JOGA

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Društvo joga v vsakdanjem življenju Ljubljana
OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
Info: 040/221-108, www.joga-ljubljana.org
- **ŠTUDENTI, ODRASLI**
- Inštitut 108, slovenski zavod za nanbudo ter tradicionalne borilne, meditacijske in zdravilne veščine
SGGEŠ, Dunajska cesta 102
Info: 040/582-674, www.japonskajoga.si
- **ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
Info: 041/304-700, sportnicenter-chagi.si
- UP M refleksoterapija Petra Jeretina s.p.
Dhamara center, Hubadova ulica 1
Info: 031/749-699, www.feldenkrais.si

JU – JITSU

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Športno društvo Ju-jitsu Olimpija
OŠ Bežigrad, Črtomirova ulica 12
Info: 031/639-782, myujitsu.net

JUDO

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ODRASLI

- Judo klub Bežigrad Ljubljana
BU-BA center, Vodovodna cesta 25
Info: 051/306-306, www.ilovejudo.com
- **UČENCI, DIJAKI**
- Judo klub Bežigrad Ljubljana
Družbeni dom Stadion, Staničeva ulica 41
Info: 051/306-306, www.ilovejudo.com

UČENCI

- Športno društvo Mala šola juda
OŠ Bežigrad, Črtomirova ulica 12
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
- Športno društvo Mala šola juda
OŠ dr. Vita Kraigherja, Trg 9. maja 1
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
- Športno društvo Mala šola juda
OŠ Franceta Bevka, Ulica Pohorskega bataljona 1
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
- Športno društvo Mala šola juda
OŠ Milana Jarca, Ipavčeva ulica 1
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
- Športno društvo Mala šola juda
OŠ Milana Šuštaršiča, Štembalova ulica 2 a
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KARATE

PREDŠOLSKI OTROCI

- Inštitut 108, slovenski zavod za nanbudo ter tradicionalne borilne, meditacijske in zdravilne veščine
SGGEŠ, Dimičeva ulica 1
Info: 040/582-674, www.karatevrtec.si
- **UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**
- Inštitut 108, slovenski zavod za nanbudo ter tradicionalne borilne, meditacijske in zdravilne veščine
SGGEŠ, Dimičeva ulica 2
Info: 040/582-674, www.108.si
- **PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI**
- Karate klub Forum
Družbeni dom Stadion, Staničeva ulica 41
Info: 031/231-440, www.sankukai.org
- **UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI**
- Univerzitetni karate klub
Gimnazija Bežigrad, Peričeva 4,
vhod iz Kržičeve ulice
Info: www.mska.net

KEGLJANJE

ODRASLI

- Kegljaški klub Gobar Ljubljana
Kegljšče Trim, Staničeva ulica 41
Info: 051/363-444

KEGLJANJE – RUSKO

STAROSTNIKI

- Športno društvo Zarja Ljubljana
Dvorana Zarja, Linhartova 47 a
Info: 01/437-73-88

KICKBOKS

DIJAKI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Klub borilnih veščin Ljubljana
OŠ Mirana Jarca, Ipavčeva ulica 1
Info: 040/470-470, www.fcl.si

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
Info: 041/304-700, sportnicenter-chagi.si

KONJENIŠTVO

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ODRASLI, ŠTUDENTI, STAROSTNIKI

- Konjeniški klub Pip
- Konjeniške športne površine
- Jarški prod (Tomačevo)
- Info: 041/681-502, kk-pip.com

KOŠARKA

ODRASLI

- Društvo Interes Ljubljana
- OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
- Info: 041/431-657, www.drustvointeres.si
- DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**
- Športno društvo Fenomeni
- Gimnazija Bežigrad, Peričeva ulica 4
- Info: 051/304-306, www.fenomeni.net
- UČENCI**
- Žensko košarkarsko društvo Ježica
- OŠ Mirana Jarca, Ipavčeva ulica 1
- Info: 01/537-10-13, www.zkdjezica.si
- Žensko košarkarsko društvo Ježica
- Družbeni dom Stadion, Staničeva ulica 41
- Info: 01/537-10-13, www.zkdjezica.si

NAMIZNI TENIS

STAROSTNIKI

- Športno društvo Zarja Ljubljana
- Dvorana Zarja, Linhartova 47 a
- Info: 01/437-73-88,
- www.freewebs.com/sdzarja

ODBOJKA

ODRASLI

- Društvo Interes Ljubljana
- OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
- Info: 01/544-66-03, www.drustvointeres.si

PETANKA

STAROSTNIKI

- Športno društvo Zarja Ljubljana
- Dvorana Zarja, Linhartova 47 a
- Info: 01/437-73-88,
- www.freewebs.com/sdzarja

PLAVANJE

PREDŠOLSKI OTROCI

- Športno društvo Aqua
- OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
- Info: 041/328-189, www.plavanje.net

PLES – DRUŽABNI

ODRASLI

- Društvo Interes Ljubljana
- OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
- Info: 01/544-66-03, www.drustvointeres.si
- ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Ljubljanski plesni klub
- Atrij LPK, Neubergerjeva ulica 9
- Info: 041/890-872, www.lpk.si
- PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI**
- Meida d.o.o., Športno-plesni center Buba
- Športni center Buba, Vodovodna cesta 25
- Info: 031/250-250, www.buba.si

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Plesni klub Prestige
- OŠ Mirana Jarca, Ipavčeva ulica 1
- Info: 041/524-788, www.klub-prestige.si

PLES - LA IN ST PLESI

ŠTUDENTI

- Plesni klub Prestige
- OŠ Mirana Jarca, Ipavčeva ulica 1
- Info: 041/524-788, www.klub-prestige.si

PLES - MODERNI PLESI

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Studio za svobodni ples, društvo
- Studio Baobab, Parmova cesta 25
- Info: 031/216-439, www.svobodni-ples.si
- PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ODRASLI**
- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
- Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
- Info: 041/304-700, sportnicenter-chagi.si

ROKOBORBA

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Zveza borilnih športov Ljubljana
- Družbeni dom Stadion, Staničeva ulica 41
- Info: 041/752-734, www.savate.si

SAVATE

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Zveza borilnih športov Ljubljana
- Družbeni dom Stadion, Staničeva ulica 41
- Info: 041/752-734, www.savate.si

SOFTBALL

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Baseball softball društvo Ježica
- Družbeni dom Stadion, Staničeva ulica 41
- Info: 051/688-553, www.jezica-baseball.com

ŠPORTNO PLEZANJE

UČENCI, DIJAKI

- Društvo za razvoj plezalne kulture,
- Parmova cesta 25
- Info: 041/369-656, www.podsteno.si

TAEKWON – DO

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ODRASLI

- Taekwon do klub Chagi Ljubljana
- Športni center Chagi, Vojkova cesta 58
- Info: 041/304-700

TAI CHI

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Društvo za osebno in duhovno rast
- Magičnost gibanja
- OŠ Savsko naselje, Matjaževa ulica 4
- Info: 031/304-569, www.duhovna-praksa.si

TELOVADBA ZA OTROKE

PREDŠOLSKI OTROCI

- Športno društvo Sokol Bežigrad
- OŠ dr. Vita Kraigherja, Trg 9. maja
- Info: 040/641-031, www.sokolbezigrad.si

ČS Center**AEROBIKA**

ŠTUDENTI, ODRASLI

- Gibis-em d.o.o.
- OŠ Poljane, Zemljemerska ulica 7
- Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
- Gibis-em d.o.o.
- OŠ Vodmat, Potrčeva ulica 1
- Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
- ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Interda d.o.o.
- Fit&fun center, Dalmatinova ulica 2
- Info: 01/239-61-74, www.fit-fun.si
- DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Športno društvo Narodni dom Ljubljana
- Narodni dom, Prešernova cesta 22
- Info: 051/664-944, www.narodnidom-drustvo.si
- ODRASLI**
- Športno društvo Tabor
- Dvorana Tabor, Tabor 13
- Info: 01/23-22-528,
- www.sportnodrustvo-tabor.si

AEROBIKA – PILATES

ŠTUDENTI, ODRASLI

- Društvo Agni, društvo za kakovostno življenje
- Agniyoga center, Beethovnova ulica 7
- Info: 040/816-261, www.agniyoga.si
- ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Društvo za osebno in duhovno rast
- Magičnost gibanja
- OŠ Poljane, Zemljemerska ulica 7
- Info: 040/331-699, www.duhovna-praksa.si
- ŠTUDENTI, ODRASLI**
- Pilates d.o.o.
- Pilates holistični center, Wolfova ulica 1/III.
- Info: 01/421-02-35, www.pilates.si
- ODRASLI**
- Športno društvo Tabor
- Dvorana Tabor, Tabor 13
- Info: 01/23-22-528, www.sportnodrustvo-tabor.si
- Zrnec Barbka - Fizioterapija Zrnec
- Uršulinski samostan, Ulica Josipine Turnograjske 8
- Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA

INVALIDI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Koronarni klub Ljubljana
- ZD Ljubljana-Center, Metelkova ulica 9
- Info: 01/430-24-74
- Koronarni klub Ljubljana
- Dom upokojencev Poljane, Ulica Janeza Pavla II 4
- Info: 01/430-24-74

STAROSTNIKI

- Mestna zveza upokojencev Ljubljana
- Dnevni center za starejše, Gosposvetska 4
- Info: 01/232-24-21, www.mzu.si/dca
- Mestna zveza upokojencev Ljubljana
- Dnevni center za starejše, Povšetova ulica 20
- Info: 01/430-51-52, www.mzu.si/dca
- DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Športno društvo Narodni dom Ljubljana
- Študijska telovadnica, Bleiweisova cesta 25
- Info: 051/664-944,
- www.narodnidom-drustvo.si
- STAROSTNIKI**
- Športno društvo Narodni dom Ljubljana
- OŠ Prežihov Voranc, Prežihova ulica 8
- Info: 051/664-944,
- www.narodnidom-drustvo.si
- ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Športno društvo Narodni dom Ljubljana
- Narodni dom, Prešernova cesta 25
- Info: 051/664-944,
- www.narodnidom-drustvo.si
- ODRASLI**
- Športno društvo Tabor
- Dvorana Tabor, Tabor 13
- Info: 01/23-22-528,
- www.sportnodrustvo-tabor.si

AIKIDO

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Športno društvo Dokiai
- Fakulteta za varnostne vede, Kotnikova ulica 8
- Info: 040/745-892, www.dokiai.com
- UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**
- Športno društvo Narodni dom Ljubljana
- Narodni dom, Prešernova cesta 22
- Info: 051/664-944,
- www.narodnidom-drustvo.si

ATLETIKA

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI

- Športno društvo Brigita Bukovec
- OŠ Prule, Prule 13
- Info: 031/338-300,
- www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com
- Športno društvo Brigita Bukovec
- OŠ Vodmat, Potrčeva ulica 1
- Info: 031/338-300,
- www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com

BALINANJE

ODRASLI, STAROSTNIKI

- Športno društvo Poljane Ljubljana
- Balinišče za dvorano MOL, Zarnikova ulica 3
- Info: 031/657-854, www.sdpoljane@siol.net

BOKS

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Boksarski klub Ljubljana
- OŠ Tone Čufar, Čufarjeva ulica 11
- Info: 031/317-666, www.boksljubljana.si
- UČENCI, DIJAKI**
- Klub borilnih veščin Ljubljana
- OŠ Vodmat, Potrčeva ulica 1
- Info: 040/470-470, www.fcl.si

BORILNE SPRETNOSTI

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

• Nanbudo center Ljubljana, športno društvo
Dvorana Tabor, Tabor 13
Info: 031/526-773, www.nanbudo.biz

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Interda d.o.o.
Fit&fun center, Dalmatinova ulica 2
Info: 01/239-61-74, www.fit-fun.si
• Mr. Fit športni inženiring d.o.o. Ljubljana
Mr. Fit, Prešernova cesta 22
Info: 01/422-37-54, www.mrfit.si
• Športno društvo Tabor
Dvorana Tabor, Tabor 13
Info: 01/23-22-528,
www.sportnodrustvo-tabor.si

GIMNASTIKA – RITMIČNA

UČENCI

• Športni klub Bleščica
OŠ Majde Vrhovnik, Gregorčičeva ulica 16
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si
• Športni klub Bleščica
OŠ Prežihov Voranc, Prežihova ulica 8
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si
• Športno društvo Narodni dom Ljubljana
Narodni dom, Prešernova cesta 23
Info: 051/664-944,
www.narodnidom-drustvo.si
• Športno društvo Špička
OŠ Poljane, Zemljemerska ulica 7
Info: 041/365-632, www.spicka.si
• Športno društvo Špička
OŠ Toneta Čufarja, Čufarjeva ulica 11
Info: 041/365-632, www.spicka.si

GIMNASTIKA – SPLOŠNA

UČENCI, DIJAKI

• Športno društvo Narodni dom Ljubljana
Narodni dom, Prešernova cesta 24
Info: 051/664-944,
www.narodnidom-drustvo.si

GIMNASTIKA – ŠPORTNA

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI

• Športno društvo Narodni dom Ljubljana
Študijska telovadnica, Bleiweisova cesta 25
Info: 051/664-944,
www.narodnidom-drustvo.si

UČENCI

• Športno društvo Tabor
Dvorana Tabor, Tabor 13
Info: 01/23-22-528,
www.sportnodrustvo-tabor.si

JOGA

ŠTUDENTI, ODRASLI

• Društvo Agni, društvo za kakovostno življenje
Agniyoga center, Beethovnova ulica 7
Info: 040/816-261, www.agniyoga.si
DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Društvo joga v vsakdanjem življenju
Ljubljana
Šolski center Ljubljana, Aškerčeva cesta 1
Info: 040/221-108, www.joga-ljubljana.org
• Športno društvo Narodni dom Ljubljana
Narodni dom, Prešernova cesta 25
Info: 051/664-944,
www.narodnidom-drustvo.si
• Športno društvo Poljane Ljubljana
Dvorana MOL, Zarnikova ulica 3
Info: 041/773-800, www.sdpoljane@siol.net
ODRASLI
• Društvo Kazina Ljubljana
Kazina, Kongresni trg 1
Info: 031/362-526, www.kazina.si

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Društvo za osebnostno in duhovno rast
Magičnost gibanja
OŠ Poljane, Zemljemerska ulica 7
Info: 040/331-699, www.duhovna-praksa.si
• Pilates d.o.o.
Pilates holistični center, Wolfova ulica 1/III.
Info: 01/421-02-35, www.pilates.si
STAROSTNIKI
• Mestna zveza upokojencev Ljubljana
Dnevni center za starejše, Gosposvetska 4
Info: 01/232-24-21, www.mzu.si/dca
• Mestna zveza upokojencev Ljubljana
Dnevni center za starejše, Povšetova ulica 20
Info: 01/430-51-52, www.mzu.si/dca

JUDO

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

• Judo klub Olimpija Ljubljana
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 040/306-670, www.judo-olimpija.com
UČENCI
• Športno društvo Mala šola juda
Zavod Janeza Levca, Levstikov trg
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Ledina, Komenskega ulica 19
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Poljane, Zemljemerska ulica 7
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Prežihov Voranc, Prežihova ulica 8
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Toneta Čufarja, Čufarjeva ulica 11
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Vodmat, Potrčeva ulica 1
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KARATE

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

• Karate klub Akademija Ljubljana
Dvorana Tabor, Tabor 13
Info: 031/663-091, karateakademija.webs.com

KEGLJANJE

INVALIDI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Kegljaški klub Ljubljana
Kegljišče Maks Perc, Kotnikova ulica 8
Info: 041/430-348

KOLESTARSTVO – SOBNO

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Interda d.o.o.
Fit&fun center, Dalmatinova ulica 2
Info: 01/239-61-74, www.fit-fun.si

KOŠARKA

UČENCI

• Športno društvo Fenomeni
OŠ Prule, Prule 13
Info: 051/304-306, www.fenomeni.net

MALI NOGOMET

ODRASLI

• Športno društvo Poljane Ljubljana
Športni rekreacijski center Poljane, Poljane
Info: 040/321-141

NAMIZNI TENIS

UČENCI

• Namiznoteniški klub Ljubljana
OŠ Poljane, Zemljemerska ulica 7
Info: 040/321-141

ODBOJKA

UČENCI

• Športno društvo Poljane Ljubljana
OŠ Poljane, Zemljemerska ulica 7
Info: 040/423-378

PLAVANJE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI

• Športno društvo Aqua
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 041/328-189, www.plavanje.net

PLES – DRUŽABNI

ODRASLI

• Društvo Kazina Ljubljana
Kazina, Kongresni trg 1
Info: 031/362-526, www.kazina.si
STAROSTNIKI
• Mestna zveza upokojencev Ljubljana
Dnevni center za starejše, Povšetova ulica 20
Info: 01/430-51-52, www.mzu.si/dca

PLES - MODERNI PLESI

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI

• Društvo Kazina Ljubljana
Kazina, Kongresni trg 1
Info: 031/362-526, www.kazina.si

PLES - ŠOV PLESI

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI

• Društvo Kazina Ljubljana
Kazina, Kongresni trg 1
Info: 031/362-526, www.kazina.si

POHODNIŠTVO - NORDIJSKA HOJA

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Športno rekreativno društvo Tacen
Grad Tivoli, park Tivoli
Info: 041/758-303

ROKOMET

UČENCI

• Športno društvo Rokometni klub Krim
OŠ Majde Vrhovnik, Gregorčičeva ulica 16
Info: 041/779-749, www.rk-krim.si

ROKOMET

UČENCI

• Športno društvo Rokometni klub Krim
OŠ Vodmat, Potrčeva ulica 1
Info: 041/779-749, www.rk-krim.si

SABLJANJE

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI

• Športno društvo Tabor
Dvorana Tabor, Tabor 13
Info: 01/23-22-528,
www.sportnodrustvo-tabor.si

ŠAH IN DRUGE MISELNE IGRE

STAROSTNIKI

• Mestna zveza upokojencev Ljubljana
Dnevni center za starejše, Povšetova ulica 20
Info: 01/430-51-52, www.mzu.si/dca

ŠPORTNO PLEZANJE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI

• Društvo za razvoj plezalne kulture
OŠ Toneta Čufarja, Čufarjeva ulica 11
Info: 041/369-656, www.podsteno.si

TEK

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Akademsko atletsko društvo Slovan
Park Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 031/791-694, www.tek.si

TELOVADBA ZA OTROKE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI

• Športno društvo Narodni dom Ljubljana
Narodni dom, Prešernova cesta 25
Info: 051/664-944,
www.narodnidom-drustvo.si
PREDŠOLSKI OTROCI
• Športno društvo Tabor
Dvorana Tabor, Tabor 13
Info: 01/23-22-528,
www.sportnodrustvo-tabor.si

ČS Črnuče

AEROBIKA

ŠTUDENTI, ODRASLI

• Gibis-em d.o.o.
OŠ NH Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
• M fit storitve d.o.o.
Moj fit, Brnčičeva ulica 13
Info: 051/372-606, mojfit.com

AEROBIKA – PILATES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Vodenje športnih aktivnosti, Petra Bizjak s.p.
OŠ Maksa Pečarja, Dunajska cesta 360
Info: 041/394-525, www.pilatesspetro.tk

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA

ODRASLI

• Športno društvo Gibko
OŠ NH Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9
Info: 040/209-299
• Zrnc Barbka - Fizioterapija Zrnc
OŠ NH Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9
Info: 040/955-678, www.svetzdravja.si

ATLETIKA

UČENCI

• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9
Info: 040/457-876, www.admass.si

BASEBALL

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

• Baseball softball društvo Ježica
OŠ Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9
Info: 040/426-136, www.jezica-baseball.com

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• M fit storitve d.o.o.
Moj fit, Brnčičeva ulica 13
Info: 051/372-606, mojfit.com

JUDO

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI

• Športno društvo Polyteam Ljubljana
OŠ NH Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9
Info: 041/962-249, www.polyteam.net

KARATE

UČENCI, DIJAKI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Dojo Ančnik & Co. d.n.o.
OŠ Maksa Pečarja, Dunajska 390
Info: 041/698-856, www.dojo-ancnik.si

ODBOJKA

ODRASLI

• Društvo Interes Ljubljana
OŠ NH Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9
Info: 01/544-66-03 www.drustvointeres.si

SOFTBALL

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

• Baseball softball društvo Ježica
OŠ Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9
Info: 040/426-136, www.jezica-baseball.com

TAI CHI

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• Dojo Ančnik & Co. d.n.o.
OŠ Maksa Pečarja, Dunajska cesta 390
Info: 041/698-856, www.dojo-ancnik.si

ČS Dravlje

AEROBIKA

ŠTUDENTI, ODRASLI

• Gibis-em d.o.o.
OŠ Miška Kranjca, Kamnogoriška cesta 35
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si

• Gibis-em d.o.o.
OŠ Dravlje, Klopčičeva ulica 1
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
• Sunny studio d.o.o.
Sunny studio, Regentova cesta 37
Info: 01/513-44-44, www.sunny.si

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA

ODRASLI, STAROSTNIKI
• Sunny studio d.o.o.
Sunny studio, Regentova cesta 37
Info: 01/513-44-44, www.sunny.si
DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Zasebni vrtec Metulj d.o.o.
Zasebni vrtec Metulj, Podutiška cesta 76
Info: 041/454-930, www.vrtec-metulj.si

BORILNE SPRETNOSTI

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Društvo Ki dojo
OŠ Dravlje, Klopčičeva ulica 1
Info: 040/264-880, www.ki-dojo-drustvo.si

BOVLING

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Bowling klub BK 300
Klub300, Regentova cesta 35
Info: 041/836-297, www.klub300.com

GIMNASTIKA - RITMIČNA

UČENCI
• Športni klub Bleščica
OŠ Miška Kranjca, Kamnogiška ulica 35
Info: 031/827-727, www.blescica-klub.si
• Športno društvo Špička
OŠ Dravlje, Klopčičeva ulica 1
Info: 041/365-632, www.spicka.si

JOGA

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Sunny studio d.o.o.
Sunny studio, Regentova cesta 37
Info: 01/513-44-44, www.sunny.si

JUDO

UČENCI
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Dravlje, Klopčičeva ulica 1
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Miška Kranjca, Kamnogiška cesta 35
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KARATE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
• Karate klub Forum
OŠ Dravlje, Klopčičeva ulica 1
Info: 031/231-440, www.sankukai.org

PLES - DRUŽABNI

PREDŠOLSKI OTROCI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Plesni klub M
Plesno mesto, Mercator Center, Cesta Ljubljanske brigade 33
Info: 041/333-303, www.plesnomesto.si
PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI
• Zasebni vrtec Metulj d.o.o.
Zasebni vrtec Metulj, Podutiška cesta 76
Info: 041/454-930, www.vrtec-metulj.si

PLES - MODERNI PLESI

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Plesni klub M
Plesno mesto, Mercator Center, Cesta Ljubljanske brigade 33
Info: 041/333-303, www.plesnomesto.si

SAVATE

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Univerzitetni savate klub
OŠ Dravlje, Klopčičeva ulica 1
Info: 040/484-848, www.tepen.si

ČS Golovec

AEROBIKA

ŠTUDENTI, ODRASLI
• BIT center, d.o.o.
Bit center, Litijška cesta 57
Info: 031/227-225, www.fitnesscenterbit.com
• Gibis-em d.o.o.
OŠ Božidarja Jakca, Nusdorferjeva ulica 10
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• PTC Korbar, d.o.o., Ljubljana
Center Metulj, Litijška cesta 148
Info: 01/524-19-15, www.center-metulj.si

AEROBIKA - PILATES

ŠTUDENTI, ODRASLI
• BIT center, d.o.o.
Bit center, Litijška cesta 57
Info: 031/227-225, www.fitnesscenterbit.com

AEROBIKA STV - SPLOŠNA VADBA

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Judo klub Golovec Ljubljana
OŠ Karla Destovnika Kajuha, Jakčeva ulica 42
Info: 040/432-612, www.judo-golovec.com

ALPSKO SMUČANJE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
• Smučarski klub Snežinka
OŠ Karla Destovnika Kajuha, Jakčeva ulica 42
Info: 01/542-26-90, www.snezinka.com

ATLETIKA

UČENCI
• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Božidar Jakca, Nusdorferjeva ulica 10
Info: 040/457-876, www.admass.si

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• BIT center, d.o.o.
Bit center, Litijška cesta 57
Info: 031/227-225, www.fitnesscenterbit.com
• PTC Korbar, d.o.o., Ljubljana
Center Metulj, Litijška cesta 148
Info: 01/524-19-15, www.center-metulj.si

GIMNASTIKA - RITMIČNA

UČENCI
• Športni klub Bleščica
OŠ Božidarja Jakca, Nusdorferjeva ulica 10
Info: 031/827-727, www.blescica-klub.si

JOGA

ŠTUDENTI, ODRASLI
• BIT center, d.o.o.
Bit center, Litijška cesta 57
Info: 031/227-225, www.fitnesscenterbit.com
DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Društvo joga v vsakdanjem življenju Ljubljana
OŠ Karla Destovnika Kajuha, Jakčeva ulica 42
Info: 040/221-108, www.joga-ljubljana.org
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• PTC Korbar, d.o.o., Ljubljana
Center Metulj, Litijška cesta 148
Info: 01/524-19-15, www.center-metulj.si
PREDŠOLSKI OTROCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Judo klub Golovec Ljubljana
OŠ Božidarja Jakca, Nusdorferjeva ulica 10
Info: 040/432-612, www.judo-golovec.com
UČENCI
• Judo klub Golovec Ljubljana
OŠ Karla Destovnika Kajuha, Jakčeva ulica 42
Info: 040/432-612, www.judo-golovec.com

KOLESTARSTVO - SOBNO

ŠTUDENTI, ODRASLI
• BIT center, d.o.o.
Bit center, Litijška cesta 57
Info: 031/227-225, www.fitnesscenterbit.com

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

• PTC Korbar, d.o.o., Ljubljana
Center Metulj, Litijška cesta 148
Info: 01/524-19-15, www.center-metulj.si

PLES - DRUŽABNI

ODRASLI
• Društvo Interes Ljubljana
Društvo Interes, Hrušica, Krožna pot 62
Info: 01/544-66-03, www.drustvointeres.si

TELOVADBA ZA OTROKE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
• Zasebni vrtec Metulj d.o.o.
Zasebni vrtec Metulj, Podutiška cesta 76
Info: 041/454-930, www.vrtec-metulj.si

VATERPOLO

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI
• Akademski vaterpolo klub Olimpija
Bazen Kodeljevo, Gortanova ulica 21
Info: 041/678-616, avkolimpija.si

ČS Jarše

AEROBIKA

STAROSTNIKI
• Blagovno trgovinski center d.d.
Športni center Millenium BTC, Šmartinska cesta 152
Info: 01/585-15-00, www.millenium.btc.si
ŠTUDENTI, ODRASLI
• Gibis-em d.o.o.
OŠ Nove Jarše, Clevelandska ulica 11
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
• Plesna zvezda, d.o.o.
Plesna zvezda, Šmartinska cesta 152
Info: 041/634-000, www.plesnazvezda.si

AEROBIKA - PILATES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Maksimum d.o.o.
Maxxfit, Kajuhova cesta 32 p
Info: 040/888-440, www.maxxfit.si
ŠTUDENTI, ODRASLI
• Plesna zvezda, d.o.o.
Plesna zvezda, Šmartinska cesta 152
Info: 041/634-000, www.plesnazvezda.si

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA

ODRASLI, STAROSTNIKI
• Gimnastično društvo Zelena jama
Športni center Zelena jama, Pokopališka cesta 35
Info: 01/540-24-80, www.gimzj-drustvo.si
ODRASLI
• Športno društvo Gibko
OŠ Nove Jarše, Clevelandska ulica 11
Info: 040/209-299
• Zrnec Barbka - Fizioterapija Zrnec
Osnovna šola Nove Jarše, Clevelandska ulica 11
Info: 040/955-678, www.svetzdravja.si

ATLETIKA

UČENCI
• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Nove Jarše, Clevelandska ulica 11
Info: 040/457-876, www.admass.si
• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Vide Pregarc, Bazoviška ulica 1
Info: 040/457-876, www.admass.si

AVTOMOBILIZEM - KARTING

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Megaciklon d.o.o. Ljubljana
Karting center BTC Ljubljana, Šmartinska cesta 152
Info: 01/585-25-70, www.indoor-karting.com

BALINANJE

ODRASLI, STAROSTNIKI
• Športno društvo Sloga
Športni park Sloga, Šmartinska cesta 301
Info: 01/541-63-00, www.sd-sloga.si

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Blagovno trgovinski center d.d.
Športni center Millenium BTC, Šmartinska cesta 152
Info: 01/585-15-00, www.millenium.btc.si
• Maksimum d.o.o.
Maxxfit, Kajuhova cesta 32 p
Info: 040/888-440, www.maxxfit.si

GIMNASTIKA - ŠPORTNA

UČENCI, DIJAKI
• Gimnastično društvo Zelena jama
Športni center Zelena jama, Pokopališka cesta 35
Info: 01/540-24-80, www.gimzj-drustvo.si

JOGA

ŠTUDENTI, ODRASLI
• Plesna zvezda, d.o.o.
Plesna zvezda, Šmartinska cesta 152
Info: 041/634-000, www.plesnazvezda.si

JUDO

PREDŠOLSKI OTROCI
• Judo klub Golovec Ljubljana
Vrtec Jarše - Enota Mojca, Clevelandska ulica 13
Info: 040/432-612, www.judo-golovec.com
UČENCI
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Nove Jarše, Clevelandska ulica 11
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Vide Pregarc, Bazoviška ulica 1
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Jožeta Moškriča, Jarška cesta 34
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KARATE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Karate klub Forum
OŠ Jožeta Moškriča, Jarška cesta 34
Info: 031/231-440, www.sankukai.org

KINOLOGIJA

ODRASLI, STAROSTNIKI
• Kinološko društvo Krim
Vadišče KD Krim, Sneberje
Info: 051/681-128, www.kd-krim.si

KOLESTARSTVO - SOBNO

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Maksimum d.o.o.
Maxxfit, Kajuhova cesta 32 p
Info: 040/888-440, www.maxxfit.si

KOŠARKA

ODRASLI
• Društvo Interes Ljubljana
OŠ Vide Pregarc, Bazoviška ulica 1
Info: 041/431-657, www.drustvointeres.si

ODBOJKA

ODRASLI
• Društvo Interes Ljubljana
OŠ Vide Pregarc, Bazoviška ulica 1
Info: 041/431-657, www.drustvointeres.si

PETANKA

ODRASLI
• Športno društvo Sloga
Športni park Sloga, Šmartinska cesta 301
Info: 01/541-63-00, www.sd-sloga.si

PLES – DRUŽABNI**ODRASLI**

• Društvo Interes Ljubljana
OŠ Jožeta Moškriča, Jarška cesta 34
Info: 01/544-66-03, www.drustvointeres.si

PLES – DRUŽABNI**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Plesna zvezda, d.o.o.
Plesna zvezda, Šmartinska cesta 152, BTC
Info: 041/634-000, www.plesnazvezda.si

ROKOMET**UČENCI**

• Športno društvo Rokometni klub Krim
OŠ Nove Jarše, Clevelandska ulica 11
Info: 041/779-749, www.rk-krim.si

ŠPORTNO PLEZANJE**UČENCI, DIJAKI, ODRASLI**

• Društvo za razvoj plezalne kulture
OŠ Nove Jarše, Clevelandska ulica 11
Info: 041/369-656, www.podsteno.si

TELOVADBA ZA OTROKE**PREDŠOLSKI OTROCI**

• Gimnastično društvo Zelena jama
Športni center Zelena jama, Pokopališka
cesta 35
Info: 01/540-24-80, www.gimzj-drustvo.si

TENIS**ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Blagovno trgovinski center d.d.
Športni center Millenium BTC, Šmartinska
cesta 152
Info: 01/585-15-00, www.millenium.btc.si

ČS Moste**AEROBIKA****ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Gibis-em d.o.o.
OŠ Martina Krpana, Gašperšičeva ulica 10
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
• Sportclub d.o.o.
Sportclub, Fakulteta za šport, Gortanova
ulica 22
Info: 01/520-77-77, www.bazen-fs.com

AEROBIKA – PILATES**ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Zrnc Barbka - Fizioterapija Zrnc
Dom starejših občanov Fužine, Nove Fužine 40
Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Ivan Uršič Drolc s.p.
Večnamenska dvorana Kodeljevo,
Poljanska cesta 99
Info: 031/323-699, www.sportnitrener.com

ATLETIKA**UČENCI**

• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Ketteja in Murna, Koširjeva ulica 2
Info: 040/457-876, www.admass.si
PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
• Športno društvo Brigita Bukovec
OŠ Martin Krpan, Gašperšičeva ulica 10
Info: 031/338-300,
www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com

BALINANJE**ODRASLI**

• Balinarsko športno društvo Fužine
Balinišče, Brodarjev trg 10
Info: 041/529-307

DVIGANJE UTEŽI**DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Klub dviganja uteži Olimpija
Športna dvorana Slovan, Gortanova ulica 21
Info: 031/318-485, www.kdu-olimpija.si

FITNES**UČENCI, DIJAKI**

• SPM - društvo za razvoj skupnostnih
programov za mlade
SPM, Preglov trg 15
Info: 01/520-64-42, www.drustvospm.si
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Sportclub d.o.o.
Sportclub, Fakulteta za šport,
Gortanova ulica 22
Info: 01/520-77-77, www.bazen-fs.com

GIMNASTIKA – RITMIČNA**UČENCI**

• Športni klub Bleščica
OŠ Nove Fužine, Preglov trg 8
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si
• Športni klub Bleščica
Osnovna šola Ketteja in Murna,
Koširjeva ulica 2
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si

JOGA**ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• UP M refleksoterapija Petra Jeretina s.p.
Dom starejših občanov Fužine, Nove Fužine 40
Info: 031/749-699, www.feldenkrais.si

JUDO**UČENCI**

• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Martina Krpana, Gašperšičeva ulica 10
Info: 051/306-306, www.malasalajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Nove Fužine, Preglov trg 8
Info: 051/306-306, www.malasalajuda.si
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Ketteja in Murna, Koširjeva ulica 2
Info: 051/306-306, www.malasalajuda.si

KARATE**UČENCI**

• Karate klub Forum
OŠ Martina Krpana, Gašperšičeva ulica 10
Info: 031/231-440, www.sankukai.org

ODBOJKA**ODRASLI**

• Društvo Interes Ljubljana
OŠ Vide Pregarc, Bazoviška ulica 1
Info: 041/431-657, www.drustvointeres.si

PETANKA**ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Balinarsko športno društvo Fužine
Balinišče, Brodarjev trg 10
Info: 041/529-307

PLAVANJE**ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Pulz šport, Blaž Kavčič s.p.
Bazen Fakultete za šport, Gortanova ulica 22
Info: 040/810-669, www.pulz-sport.si
INVALIDI, UČENCI, DIJAKI
• Spolint, inštitut za razvoj športa
Bazen Fakultete za šport, Gortanova ulica 22
Info: 041/518-824, www.asthmasport.com
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Sportclub d.o.o.
Bazen Fakultete za šport, Gortanova ulica 22
Info: 01/520-77-77, www.bazen-fs.com
ODRASLI
• Športni klub 3K šport
Bazen Kodeljevo, Gortanova ulica 21
Info: 031/288-544, www.3ksport.si

UČENCI

• Športno društvo Aqua
Bazen Fakultete za šport, Gortanova ulica 22
Info: 041/328-189, www.plavanje.net
UČENCI, DIJAKI
• Športno društvo Delfin
Bazen Kodeljevo, Gortanova ulica 21
Info: 040/227-289, www.sd-delfin.si
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Športno društvo Riba
Bazen Kodeljevo, Gortanova ulica 21
Info: 041/365-542, www.riba-drustvo.si

ROKOMET**UČENCI**

• Športno društvo Rokometni klub Krim
OŠ Jožeta Moškriča, Jarška cesta 34
Info: 041/779-749, www.rk-krim.si

ŠPORTNO PLEZANJE**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Društvo za razvoj plezalne kulture
OŠ Nove Jarše, Clevelandska ulica 11
Info: 041/369-656, www.podsteno.si

TAEKWON – DO**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Taekwon-do klub Škorpion
OŠ Ketteja in Murna, Koširjeva ulica 2
Info: 031/417-520,
www.taekwondo-klub-skorpion.si

TEK**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Pulz šport, Blaž Kavčič s.p.
Fakulteta za šport, Gortanova ulica 22
Info: 040/810-669, www.pulz-sport.si
ODRASLI
• Športno društvo Sokol
Atletski stadion Slovan, Gortanova ulica 21
Info: 041/226-886, www.sokolgroup.com

TRIATLON**UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Triatlonski klub Ljubljana
Bazen Kodeljevo, Gortanova ulica 21
Info: 041/505-003, www.triatlonklub-lj.si

ČS Polje**AEROBIKA****ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Gibis-em d.o.o.
OŠ Zalog, Cerutova ulica 7
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
ODRASLI
• Zrnc Barbka - Fizioterapija Zrnc
OŠ Polje, Polje 358
Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA**ODRASLI**

• Športno društvo Polje
Športni dom Polje, Polje 356
Info: 051/205-957
• Zrnc Barbka - Fizioterapija Zrnc
OŠ Zadobrova, Zadobrovska cesta 35
Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si
• Zrnc Barbka - Fizioterapija Zrnc
OŠ Zalog, Cerutova ulica 7
Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si

ALPSKO SMUČANJE**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI**

• Smučarski klub Snežinka
OŠ Polje, Polje 358
Info: 01/542-26-90, www.snezinka.com

ATLETIKA**UČENCI**

• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Polje, Podružnična šola Kašelj,
Kašeljska cesta 119 a
Info: 040/457-876, www.admass.si
• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Polje, Polje 358
Info: 040/457-876, www.admass.si
• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Zalog, Cerutova ulica 7
Info: 040/457-876, www.admass.si

BALINANJE**ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Balinarski športni klub Polje
Balinišče Slape, Balinarska pot 7
Info: 041/688-846
• Balinarski športni klub Zalog
Balinišče, Hladilniška pot 36
Info: 040/624-371

CURLING**INVALIDI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Curling klub Ljubljana
Dvorana Zalog, Hladilniška pot 36
Info: 041/500-511, www.curling-ljubljana.si

DRSANJE**UČENCI**

• Drsalno kotalkarski klub Olimpija
Dvorana Zalog, Hladilniška pot 36
Info: 031/802-802, dkkolimpija.webs.com

FITNES**ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Javni zavod Šport Ljubljana
Oaza klub Zalog, Hladilniška pot 36
Info: 083/83-42-00, www.sport-ljubljana.si

GIMNASTIKA – RITMIČNA**UČENCI**

• Športno društvo Špička
OŠ Zalog, Cerutova ulica 7
Info: 041/365-632, www.spicka.si

JUDO**UČENCI**

• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Zalog, Cerutova ulica 7
Info: 051/306-306, www.malasalajuda.si

KAJAK KANU NA DIVJIH VODAH**UČENCI, DIJAKI**

• Kanu klub Simon
Kajakaški center na Vevčah pri mostu ob
Papirnici
Info: 041/417-345, www.kanu-klub-simon.si

KARATE**UČENCI, ODRASLI**

• Karate klub Sensei Ljubljana
OŠ Polje, Polje 358
Info: 040/433-552, www.karateklub-sensei.si

KOLESARSTVO**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Kolesarsko društvo Rog
Gostilna Pri Peclju, Cesta v Kresnice 19
Info: 051/666-705, www.radenska-kdft.si

NAMIZNI TENIS**UČENCI, STAROSTNIKI**

• Namiznoteniški klub Vesna
Zadružni dom, Agrokombinarska cesta 2
Info: 040/540-030

PLES – DRUŽABNI**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Plesni klub Fredi
Fredidance plesni center, Zadobrovska cesta 88
Info: 059/154-318, www.fredidance.si

ODRASLI, STAROSTNIKI

• Vrtnica - društvo za sonaravno življenje
Fredidance plesni center, Zadobrovska cesta 28
Info: 031/683-600, www.drustvo-vrtnica.si

STRELSTVO

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Strelsko društvo Partizan Zalog
Strelišče ŠD Partizan, Agrokombinatska cesta 2/1
Info: 041/875-405

TABORNIŠTVO

UČENCI, DIJAKI
• Društvo tabornikov rod Samorastniki
Društvena pisarna v ČS Polje, Polje 12
Info: 031/248-337, www.samorastniki.org

TEK NA SMUČEH

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Turistično društvo Zalog
Smučarski tekaški poligon, Novo Polje, Cesta III 27
Info: 041/683-272, www.td-zalog.si

TELOVADBA ZA OTROKE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
• Športno društvo Polje
Športni dom Polje, Polje 356
Info: 051/205-957

ČS Posavje**AEROBIKA**

ŠTUDENTI, ODRASLI
• Gibis-em d.o.o.
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Kubus fit, d.o.o.
Cube fitness, Ulica prvoborcev 25
Info: 030/674-953, www.cube-fitness.si
• Sokol group d.o.o.
Sokol Stožice, Dunajska cesta 190
Info: 01/569-10-99, www.sokolgroup.com
ODRASLI
• Športno društvo Ježica
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 040/389-522, www.drustvo-jezica.si

AEROBIKA – PILATES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Kubus fit, d.o.o.
Cube fitness, Ulica prvoborcev 25
Info: 030/674-953, www.cube-fitness.si
ODRASLI
• Športno društvo Ljubljana – Ježica
Dvorana ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30
Info: 031/683-600, www.sdljezica.si

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA

ODRASLI
• Športno društvo Ljubljana – Ježica
Dvorana ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30
Info: 031/656-342, www.sdljezica.si
• Zrnec Barbka - Fizioterapija Zrnec
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si

ATLETIKA

UČENCI
• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 040/457-876, www.admass.si

BASEBALL

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI
• Baseball softball društvo Ježica
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 040/426-136, www.jezica-baseball.com
• Baseball softball društvo Ježica
Športni center Tesovnikova, Tesovnikova ulica
Info: 040/426-136, www.jezica-baseball.com

ŠTUDENTI, ODRASLI

• Baseball softball društvo Ježica
Športni rekreacijski center Ježica, Savlje 6
Info: 051/688-553, www.jezica-baseball.com

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Kubus fit, d.o.o.
Cube fitness, Ulica prvoborcev 25
Info: 030/674-953, www.cube-fitness.si

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Laguna mestna plaža, d.o.o.
Laguna fitness, Dunajska cesta 270, Štern
Info: 01/568-39-13, www.laguna.si
• Sokol group d.o.o.
Sokol Stožice, Dunajska cesta 190
Info: 01/569-10-99, www.sokolgroup.com

GIMNASTIKA – RITMIČNA

UČENCI
• Športni klub Bleščica
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 031/827-727, www.blescica-klub.si

JOGA

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Društvo joga v vsakdanjem življenju Ljubljana
Joga center, Selanova ulica 16
Info: 040/221-108, www.joga-ljubljana.org
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Kubus fit, d.o.o.
Cube fitness, Ulica prvoborcev 25
Info: 030/674-953, www.cube-fitness.si
DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Športno društvo Ježica
Dvorana ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30
Info: 040/389-522, www.drustvo-jezica.si
ODRASLI, STAROSTNIKI
• Vrtnica - društvo za sonaravno življenje
Dvorana ČS Posavje, Dunajska 230
Info: 040/693-888

JUDO

UČENCI
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KARATE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Karate klub Forum
Karate center Savlje, Selanova ulica 16
Info: 031/231-440, www.sankukai.org

KOLESARSTVO

ODRASLI
• Športno društvo Ljubljana – Ježica
Štern, Dunajska cesta 270
Info: 041/433-650, www.sdljezica.si

KONJENIŠTVO

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Konjeniški klub Ljubljana
Hipodrom Ljubljana, Stožice 28 a
Info: 041/547-970, www.hipodrom-lj.si

KOŠARKA

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Športno društvo Fenomeni
Športno rekreacijski center Ježica, Savlje 6
Info: 051/304-306, www.fenomeni.net

KOŠARKA

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Žensko košarkarsko društvo Ježica
Športno rekreacijski center Ježica, Savlje 6
Info: 01/537-10-13, www.zkdjezica.si

NOGOMET

UČENCI, DIJAKI
• Športno društvo Nogometni klub Olimpija
Ljubljana
Športni center Jama, Vodovodna cesta 25
Info: 041/398-200, www.nkolimpija.si

ODBOJKA

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Športno društvo Ježica
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 040/389-522, www.drustvo-jezica.si

PLES – DRUŽABNI

ODRASLI, STAROSTNIKI
• Vrtnica - društvo za sonaravno življenje
Dvorana ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30
Info: 031/683-600

POHODNIŠTVO - NORDIJSKA HOJA

ODRASLI
• Športno društvo Ljubljana – Ježica
Štern, Dunajska cesta 270
Info: 041/528-531, www.sdljezica.si
ODRASLI, STAROSTNIKI
Veria natur aste, Valerija Kastelic s.p.
Športni center Ježica, Tesovnikova ulica
Info: 064/116-071

SOFTBALL

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI
• Baseball softball društvo Ježica
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 11
Info: 040/426-136, www.jezica-baseball.com
UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Baseball softball društvo Ježica
Športni center Tesovnikova, Tesovnikova ulica
Info: 051/688-553, www.jezica-baseball.com
DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Baseball softball društvo Ježica
Športni rekreacijski center Ježica, Savlje 6
Info: 051/688-553, www.jezica-baseball.com

AEROBIKA STV – SPLOŠBA VADBA

ODRASLI, STAROSTNIKI
• Športno društvo Ježica
OŠ Danile Kumar, Godeževa ulica 12
Info: 040/389-522, www.drustvo-jezica.si

TEK

ODRASLI
• Športno društvo Ljubljana – Ježica
Štern, Dunajska cesta 270
Info: 041/528-531, www.sdljezica.si

ČS Rožnik**AEROBIKA**

ŠTUDENTI, ODRASLI
• Gibis-em d.o.o.
OŠ Vič, Abramova ulica 26
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
• Gibis-em d.o.o.
OŠ Vrhovci, Cesta na Bokalce 1
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA

STAROSTNIKI
• Konex, d.o.o.
Konex center, Cesta na Brdo 109
Info: 01/241-40-00, www.konex-center.si
ODRASLI
Športno društvo Gibko
OŠ Vrhovci, Cesta na Bokalce 1
Info: 040/209-299

ATLETIKA

UČENCI
• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Vrhovci, Cesta na Bokalce 1
Info: 040/457-876, www.admass.si

BADMINTON

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Konex, d.o.o.
Konex center, Cesta na Brdo 109
Info: 01/241-40-00, www.konex-center.si

BALINANJE

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Balinarski klub Brdo
Balinišče, Cesta na Bokalce 28 a
Info: 031/624-167

BOKS

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Klub borilnih veščin Ljubljana
Konex center, Cesta na Brdo 109
Info: 040/470-470, www.fcl.si

BORILNE SPRETNOSTI

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Klub borilnih veščin Ljubljana
Konex center, Cesta na Brdo 109
Info: 041/962-485, www.fcl.si

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Konex, d.o.o.
Konex center, Cesta na Brdo 109
Info: 01/241-40-00, www.konex-center.si

GIMNASTIKA – RITMIČNA

UČENCI
• Športni klub Bleščica
OŠ Vrhovci, Cesta na Bokalce 1
Info: 031/827-727, www.blescica-klub.si

JUDO

UČENCI
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Vič, Abramova ulica 26
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KARATE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
• Karate klub Forum
OŠ Vrhovci, Cesta na Bokalce 1
Info: 031/231-440, www.sankukai.org

KICKBOKS

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Klub borilnih veščin Ljubljana
Konex center, Cesta na Brdo 109
Info: 040/470-470, www.fcl.si

KOLESARSTVO

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Športni klub 3K šport
Parkirišče pri viškem pokopališču, Cesta
Dolomitskega odreda
Info: 031/288-544, www.3ksport.si

POHODNIŠTVO - NORDIJSKA HOJA

ŠTUDENTI, ODRASLI
• Pulz šport, Blaž Kavčič s.p.
Parkirišče pri Živalskem vrtu Ljubljana,
Večna pot 70
Info: 040/810-669, www.pulz-sport.si

SAVATE

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Univerzitetni savate klub
Osnovna šola Vič, Abramova ulica 26
Info: 040/484-848, www.tepen.si

SKVOŠ

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Konex, d.o.o.
Konex center, Cesta na Brdo 109
Info: 01/241-40-00, www.konex-center.si

TEK**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Pulz šport, Blaž Kavčič s.p.
Univerzitetna športna dvorana Rožna dolina,
Cesta 27. aprila 31
Info: 040/810-669, www.pulz-sport.si

ČS Rudnik**AEROBIKA****ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Gibis-em d.o.o.
OŠ Oskar Kovačič, Dolenjska cesta 20
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
ODRASLI
• Ples Plus d.o.o.
Plesna šola Ples plus, Rakovniška ulica 5
Info: 041/362-837, www.plesplus.si

AEROBIKA – PILATES**ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Tamal-A, Zavod za izobraževanje,
svetovanje in socialno pomoč
TPK Rudnik, Jurčkova cesta 231
Info: 051/369-900, www.zavod-tamala.si
ODRASLI
• Zrnec Barbka - Fizioterapija Zrnec
Salezijanski zavod Rakovnik, Rakovniška
ulica 6
Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si

AEROBIKA STV – SPLOŠNA VADBA**ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Ples Plus podjetje za kulturno dejavnost d.o.o.
Plesna šola Ples plus, Rakovniška ulica 5
Info: 041/362-837, www.plesplus.si

ŠTUDENTI, ODRASLI

• Športno društvo Murgle
BIC - Biotehnični izobraževalni center, lžanska
cesta 10
Info: 040/632-020, www.abcsport.si

STAROSTNIKI

• Športno društvo Rudnik
OŠ Oskarja Kovačiča, Dolenjska cesta 20
Info: 041/589-529, www.sdrudnik.org

PREDŠOLSKI OTROCI, ŠTUDENTI, ODRASLI

• Tamal-A, Zavod za izobraževanje,
svetovanje in socialno pomoč
Tamalin družinski center, TPK Rudnik,
Jurčkova cesta 231
Info: 051/369-900, www.zavod-tamala.si

AIKIDO**UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Športno društvo Dokiai
Dojo ob železnici, Dolenjska cesta 44 a
Info: 040/745-892, www.dokiai.com

BADMINTON**UČENCI, DIJAKI**

• Badmintonski klub Olimpija
Športna dvorana Krim, Ob dolenski železnici 50
Info: 041/616-479, www.badminton-olimpija.com

FITNES**ODRASLI, STAROSTNIKI**

• VTT, d.o.o.
Bodyshaping studio Rudnik, TPK Rudnik,
Jurčkova cesta 131
Info: 041/693-302, www.bodyshaping.si

GIMNASTIKA – RITMIČNA**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI**

• Klub za športno ritmično gimnastiko
Narodni dom
Dvorana Krim, Ob dolenski železnici 50
Info: 031/343-522, www.klubrg-narodnidom.si

JOGA**ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Tamal-A, Zavod za izobraževanje,
svetovanje in socialno pomoč
Tamalin družinski center, TPK Rudnik,
Jurčkova cesta 231
Info: 051/369-900, www.zavod-tamala.si

KAJAK KANU NA DIVJIH VODAH**UČENCI, ODRASLI**

• Kajak kanu klub Ljubljana
Kajakaški center Ljubljana, Livada 31
Info: 040/432-271

KARATE**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI**

• Karate klub Forum
OŠ Oskarja Kovačiča, Dolenjska cesta 20
Info: 031/231-440, www.sankukai.org

KOŠARKA**UČENCI**

• Športno društvo Fenomeni
OŠ Oskarja Kovačiča, Dolenjska cesta 20
Info: 051/304-306, www.fenomeni.net

PLES – DRUŽABNI**ODRASLI**

• Ples Plus d.o.o.
Plesna šola Ples plus, Rakovniška ulica 5
Info: 041/362-837, www.plesplus.si

PLES - MODERNI PLESI**UČENCI, DIJAKI**

• Ples Plus d.o.o.
Plesna šola Ples plus, Rakovniška ulica 5
Info: 041/362-837, www.plesplus.si

ROKOMET**UČENCI**

• Športno društvo Rokometni klub Krim
OŠ Oskar Kovačič, Dolenjska cesta 20
Info: 041/779-749, www.rk-krim.si
UČENCI, DIJAKI
• Športno društvo Rokometni klub Krim
Dvorana Krim, Ob dolenski železnici 50
Info: 041/779-749, www.rk-krim.si

TAEKWON DO**UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Športno društvo Puma
Dvorana Krim, Ob dolenski železnici 50
Info: 031/818-940, www.tkd-puma.com

TELOVADBA ZA OTROKE**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI**

• Ples Plus podjetje za kulturno dejavnost d.o.o.
Plesna šola Ples plus, Rakovniška ulica 5
Info: 041/362-837, www.plesplus.si

PREDŠOLSKI OTROCI

• Športno društvo Murgle
BIC - Biotehnični izobraževalni center,
lžanska cesta 10
Info: 040/632-020, www.abcsport.si

ČS Sostro**ATLETIKA****UČENCI**

• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Sostro, Cesta II. grupe odredov 47
Info: 040/457-876, www.admass.si

FITNES**ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Športno rekreacijsko društvo Sostro
ŠRD Sostro, Sostrska cesta 22
Info: 041/874-080, www.srdsostro-drustvo.si

JUDO**UČENCI**

• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Sostro, Cesta II. grupe odredov 47
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KAJAK KANU NA DIVJIH VODAH**UČENCI, DIJAKI**

• Kanu klub Simon
OŠ Sostro, Cesta II. grupe odredov 47
Info: 041/417-345, www.kanu-klub-simon.si

PLES – DRUŽABNI**ODRASLI**

• Društvo Interes Ljubljana
OŠ Sostro, Cesta II. grupe odredov 47
Info: 01/544 66 03, www.drustvointeres.si

SKVOŠ**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Športno rekreacijsko društvo Sostro
ŠRD Sostro, Sostrska cesta 22
Info: 041/874-080, www.srdsostro-drustvo.si

TENIS**ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Športno rekreacijsko društvo Sostro
ŠRD Sostro, Sostrska cesta 22
Info: 041/874-080, www.srdsostro-drustvo.si

ČS Šentvid**AEROBIKA – PILATES****ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Društvo za osebno in duhovno rast
Magičnost gibanja
Cityjoga, Ulica Jožeta Jame 12
Info: 040/331-699, www.duhovna-praksa.si

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Društvo za osebno in duhovno rast
Magičnost gibanja
Cityjoga, Ulica Jožeta Jame 12
Info: 040/331-699, www.duhovna-praksa.si

ODRASLI

• Športno društvo Gibko
OŠ Franc Rozman Stane, Prušnikova ulica 85
Info: 040/209-299

AIKIDO**ODRASLI**

• Društvo za rekreacijo in razvedrilo As
OŠ Franca Rozmana Staneta, Prušnikova ulica 85
Info: 041/770-842, www.aikido-shinken.com

ATLETIKA**UČENCI**

• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Vižmarje Brod, Na gaju 2
Info: 040/457-876, www.admass.si
• Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Franc Rozman Stane, Prušnikova cesta 85
Info: 040/457-876, www.admass.si

BOKS**DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Športno društvo Golden gloves
Golden Gloves, Prušnikova cesta 95
Info: 070/832-420, www.bcggi.si

FITNES**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Športno društvo Golden gloves
Golden Gloves, Prušnikova cesta 95
Info: 070/832-420, www.bcggi.si

GIMNASTIKA – RITMIČNA**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI**

• Klub za športno ritmično gimnastiko Šiška
Gimnazija Šentvid, Ob zdravstvenem domu 3
Info: 040/579-504, www.ksrg-siska.net
UČENCI
Športni klub Bleščica
OŠ Vižmarje Brod, Na Gaju 2
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si

HOKEJ - IN LINE**UČENCI, DIJAKI, ODRASLI, ŠTUDENTI**

• Športno društvo Šentvid – Ljubljana
Športno rekreacijski center Šentvid,
Bokalova ulica 14
Info: 01/518-50-57, www.sd-sentvid.si

JUDO**UČENCI**

• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Vižmarje Brod, Na Gaju 2
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

JUDO**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Športno društvo Polyteam Ljubljana
OŠ Franc Rozman Stane, Prušnikova cesta 85
Info: 041/962-249, www.polyteam.net

KAJAK KANU NA DIVJIH VODAH**DIJAKI, ODRASLI**

• Kajak kanu klub Tacen - KD Slovenica
Kajakaški poligon Tacen, Marinovševa cesta 8 a
Info: 01/513-65-30, www.kajakklubtacen.si

KOŠARKA**UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Športno društvo Šentvid – Ljubljana
Športno rekreacijski center Šentvid,
Bokalova ulica 14
Info: 01/518-50-57, www.sd-sentvid.si

KOŠARKA**UČENCI, DIJAKI**

• Športno društvo Šentvid – Ljubljana
Gimnazija Šentvid, Prušnikova ulica 98
Info: 01/518-50-57, www.sd-sentvid.si

KOŠARKA**UČENCI, DIJAKI**

• Športno društvo Šentvid – Ljubljana
Zavod sv. Stanislava, Štula 23
Info: 01/518-50-57, www.sd-sentvid.si

ODBOJKA NA MIVKI**UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Športno društvo Šentvid – Ljubljana
Športno rekreacijski center Šentvid,
Bokalova ulica 14
Info: 01/518-50-57, www.sd-sentvid.si

PLES – DRUŽABNI**ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Plesni klub Prestige
OŠ Franc Rozman Stane, Prušnikova cesta 85
Info: 041/524-788, www.klub-prestige.si

PLES - LA IN ST PLESI**UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI**

• Plesni klub Prestige
Gimnazija Šentvid, Ob zdravstvenem domu 3
Info: 041/524-788, www.klub-prestige.si

ROLANJE**PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI**

• Športno društvo Šentvid – Ljubljana
Športno rekreacijski center Šentvid,
Bokalova ulica 14
Info: 01/518-50-57, www.sd-sentvid.si

SMUČANJE - NORDIJSKA KOMBINACIJA

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI

- Smučarsko društvo Dolomiti
Smučarsko-skakalni center Poseka, Guncjce
Info: 031/364-811
- Smučarsko društvo Dolomiti
OŠ Franca Rozmana Staneta, Prušnikova ulica 85
Info: 031/364-811

SMUČARSKI SKOKI

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI

- Smučarsko društvo Dolomiti
Smučarsko-skakalni center Poseka, Guncjce
Info: 031/364-811
- Smučarsko društvo Dolomiti
OŠ Franca Rozmana Staneta, Prušnikova ulica 85
Info: 031/705-909

AEROBIKA STV – SPLOŠNA VADBA

ODRASLI

- Športno društvo Polyteam Ljubljana
OŠ Franc Rozman Stane, Prušnikova cesta 85
Info: 051/254-847, www.polyteam.net

ŠPORTNO PLEZANJE

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Športno plezalni klub Andreja Kokalja
Škofijska gimnazija, Štula 23
Info: 041/569-530, www.plezanje-kokalj.si

TEK

ODRASLI

- Tekoški klub Šmarnogorska naveza
Kajak kanu center Tacen, Marinovševa ulica 8 a
Info: 041/670-141,
www.smarnogorska-naveza.si

TENIS

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Športno društvo Šentvid – Ljubljana
Športno rekreacijski center Šentvid, Bokalova
ulica 14
Info: 01/518-50-57, www.sd-sentvid.si

ČS Šiška

AEROBIKA

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Atletsko gimnastični klub Panter Ljubljana
Fitness center Panter, Stegne 11
Info: 01/500-01-00, www.panter-klub.si
- ODRASLI, STAROSTNIKI
• Društvo Naš klub
Dvorana Naš klub, Černetova ulica 12
Info: 041/756-390, www.nasklub.si

ŠTUDENTI, ODRASLI

- Gibis-em d.o.o.
OŠ Riharda Jakopiča, Derčeva ulica 1
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
- Gibis-em d.o.o.
OŠ Koseze, Ledarska ulica 2
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
- Gibis-em d.o.o.
OŠ Hinka Smrekarja, Gorazdova ulica 1
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
- Sokol group d.o.o.
SokolTivoli, Celovška cesta 25
Info: 01/300-37-55, www.sokolgroup.com

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 01/514-13-30, www.gib-sport.com

AEROBIKA – PILATES

ŠTUDENTI, ODRASLI

- Gibis-em d.o.o.
OŠ Valentina Vodnika, Adamičeva ulica 18
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 01/514-13-30, www.gib-sport.com

AEROBIKA STV – SPLOŠNA VADBA

ODRASLI, STAROSTNIKI

- Športno društvo Delfin
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 040/227-289, www.sd-delfin.si
- ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Smučarsko društvo Krplje
Fakulteta za šport, Gortanova ulica 22
Info: 041/456-895, www.sd-krplje.si
- DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 030/312-804, www.gib-sport.com
- ODRASLI
• Zrnc Barbka - Fizioterapija Zrnc
Vrtec Hans Christian Andersen, Rašiška ulica 7
Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si

ATLETIKA

UČENCI

- Atletski klub Olimpija
Športni park Ljubljana, Milčinskega ulica 2
Info: 051/426-665, www.atletski-klub-olimpija.si
- Atletsko društvo Kronos
Športni park Ljubljana, Milčinskega ulica 2
Info: 01/430-02-22, www.kronos-klub.si
- Atletsko društvo Mass Ljubljana
Športni park Ljubljana, Milčinskega ulica 2
Info: 040/457-876, www.admass.si
- PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
• Športno društvo Brigita Bukovec
OŠ Valentina Vodnika, Adamičeva ulica 18
Info: 031/338-300,
www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com
- UČENCI
• Športno društvo Brigita Bukovec
Športni park Ljubljana, Milčinskega ulica 2
Info: 031/338-300,
www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com

AEROBIKA STV – SPLOŠNA VADBA

STAROSTNIKI

- Športna zveza Ljubljane
Športni center Triglav, Vodovodna cesta 25
Info: 01/434-72-92, www.szlj.si

BALINANJE

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Balinarsko športno društvo Hermes LL
Balinišče BŠD Hermes LL, Ob kamniški progi 1
Info: 041/557-467
- INVALIDI, UČENCI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Balinarsko športno društvo Šiška
Balinarska dvorana Šiška, Jezerska ulica 5
Info: 041/876-457

DESKANJE NA VODI

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Ujusansa surf klub
Dvorana OŠ Koseze, Ledarska ulica 23
Info: 040/541-527, www.ujusansa.si
- Ujusansa surf klub
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 040/541-527, www.ujusansa.si

DRSANJE

UČENCI

- Drsalno kotalkarski klub Olimpija
Hala Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 031/802-802, dkkolimpija.webs.com
- Drsalno kotalkarski klub Stanko Bloudek
Hala Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 031/525-578, www.drsanje.com
- PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, ODRASLI
• Športno društvo Srečni Luka
Drsališče pod Halo Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 041/671-935, www.lucky luka.si

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Atletsko gimnastični klub Panter Ljubljana
Fitness center Panter, Stegne 11
Info: 01/500-01-00, www.panter-klub.si
- Gimnazija Ljubljana Šiška
Gimnazija Ljubljana Šiška, Aljaževa ulica 32
Info: 041/771-389, www.s-gls.lj.edus.si
- Savna Breza, Jurij Križnik s.p.
Savna Breza, Lepodvorska ulica 13
Info: 01/231-97-13, www.savnabreza.com
- Sokol group d.o.o.
SokolTivoli, Celovška cesta 25
Info: 01/300-37-55, www.sokolgroup.com
- ŠŠUS - Evrofitnes, d.o.o.
Športna hiša Ilirija, Vodnikova cesta 155
Info: 01/518-16-62, www.sportnahisailirija.si
- ODRASLI, STAROSTNIKI
• Prosapia, d.o.o.
Studio Prosapia, Celovška cesta 111
Info: 040/573-640, www.studio-prosapia.si
- DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 01/514-13-30, www.gib-sport.com
- ŠTUDENTI, ODRASLI
• Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 01/514-13-30, www.gib-sport.com

GIMNASTIKA – AKROBATIKA

DIJAKI, ŠTUDENTI

- Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 030/312-805, www.gib-sport.com

GIMNASTIKA – RITMIČNA

UČENCI

- Športni klub Bleščica
OŠ Spodnja Šiška, Gasilska ulica 17
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si
- Športni klub Bleščica
Osnovna šola Koseze, Ledarska ulica 23
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si
- Športni klub Bleščica
Osnovna šola Valentina Vodnika,
Vodnikova cesta 162
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si

GIMNASTIKA – SPLOŠNA

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 030/312-804, www.gib-sport.com

GIMNASTIKA – ŠPORTNA

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI

- Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 030/312-805, www.gib-sport.com

HOKEJ NA LEDU

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI

- Hokejski klub Olimpija
Hala Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 041/993-777, www.hkolimpija.si
- ODRASLI
• Trim hokej klub
Hala Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 040/700-084, www.nhl.si

JOGA

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Atletsko gimnastični klub Panter Ljubljana
Fitness center Panter, Stegne 11
Info: 01/500-01-00, www.panter-klub.si
- Prosapia, d.o.o.
Studio Prosapia, Celovška cesta 111
Info: 040/573-640, www.studio-prosapia.si

JUDO

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 030/312-804, www.gib-sport.com
- UČENCI
• Športno društvo Mala šola juda
OŠ Koseze, Ledarska ulica 23
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
- Športno društvo Mala šola juda
OŠ Riharda Jakopiča, Derčeva ulica 1
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
- Športno društvo Mala šola juda
OŠ Spodnja Šiška, Gasilska ulica 17
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
- Športno društvo Mala šola juda
OŠ Valentina Vodnika, Vodnikova cesta 162
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KARATE

PREDŠOLSKI OTROCI

- Karate klub Forum
OŠ Dravlje, Klopčičeva ulica 1
Info: 031/231-440, www.sankukai.org
- DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
• Prosapia, d.o.o.
Studio Prosapia, Celovška cesta 111
Info: 040/573-640, www.studio-prosapia.si

KOLESARSTVO – SOBNO

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI

- Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 01/514-13-30, www.gib-sport.com

MEDITACIJA

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Prosapia, d.o.o.
Studio Prosapia, Celovška cesta 111
Info: 040/573-640, www.studio-prosapia.si

MOTOCIKLIZEM – SPIDVEJ

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI

- Avto-moto touring klub Ljubljana
Športni park Ilirija, Vodnikova cesta 155
Info: 031/340-671, www.amtk.si

NOGOMET

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI

- Nogometni klub Bravo
Športni park Ljubljana, Milčinskega ulica 2
Info: 059/019-292, www.nk-bravo.si

ODBOJKA

ŠTUDENTI, ODRASLI

- Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 01/514-13-30, www.gib-sport.com

PETANKA

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI

- Balinarsko športno društvo Hermes LL
Balinišče BŠD Hermes LL, Ob kamniški progi 1
Info: 041/557-467

PLAVANJE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ODRASLI

- Plavalni klub Olimpija
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 01/433-42-43, www.pko-klub.si
- UČENCI, DIJAKI, ODRASLI, STAROSTNIKI
• Plavalni klub Rina
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 041/739-507, www.klub-rina.si
- ODRASLI
• Športno društvo Aqua
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 041/328-189, www.plavanje.net
- Športno društvo Sokol
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 041/226-886, www.sokolgroup.com
- PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI,
ŠTUDENTI, ODRASLI
• Športno društvo Delfin
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 040/227-289, www.sd-delfin.si

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ODRASLI, STAROSTNIKI

● Športno društvo Riba
Bazen Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 041/365-542, www.riba-drustvo.si

PLES – DRUŽABNI

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Atletsko gimnastični klub Panter Ljubljana
Fitness center Panter, Stegne 11
Info: 01/500-01-00, www.panter-klub.si

POHODNIŠTVO - NORDIJSKA HOJA

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Športno društvo Hermes
Športno rekreacijski center Mostec
Info: 041/632-701, www.onarahawellbeing.com

ROLANJE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, ODRASLI
● Športno društvo Srečni Luka
Kotalkališče Stanka Bloudka Tivoli,
Celovška cesta 25
Info: 041/671-935, www.lucky luka.si

SAVATE

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Savate klub Center
OŠ Spodnja Šiška, Gasilska ulica 17
Info: 031/880-171, www.savatecenter.com

SKAJK

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
● Skike klub Slovenija
Kotalkališče Stanko Bloudek Tivoli,
Celovška cesta 25
Info: 031/744-592, www.skike.si

SMUČANJE - NORDIJSKA KOMBINACIJA

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI
● Smučarsko društvo Dolomiti
OŠ Spodnja Šiška, Gasilska ulica 17
Info: 031/364-811

SMUČARSKI SKOKI

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
● Smučarski skakalni klub Costella Ilirija Ljubljana
Smučarski skakalni center Mostec, Mostec
Info: 041/608-982, www.sskilirija.com
PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI
● Smučarsko društvo Dolomiti
OŠ Spodnja Šiška, Gasilska ulica 17
Info: 031/364-811

TELOVADBA ZA OTROKE

PREDŠOLSKI OTROCI
● Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 030/312-804, www.gib-sport.com

ŠPORTNO PLEZANJE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, ŠTUDENTI, ODRASLI
● Društvo za razvoj plezalne kulture
OŠ Valentina Vodnika, Vodnikova cesta 162
Info: 041/369-656, www.podsteno.si
UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
● Športno plezalni klub Andreja Kokalja
Gimnazija Šiška, Aljaževa ulica 32
Info: 041/569-530, www.plezanje-kokalj.si
PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI
● Športno plezalni klub Andreja Kokalja
OŠ Valentina Vodnika, Vodnikova cesta 162
Info: 041/569-530, www.plezanje-kokalj.si

TEK

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Akademsko atletsko društvo Slovan
Park Tivoli, Celovška cesta 25, Športni park Ljubljana, Milčinskega ulica 2
Info: 040/626-361, www.tek.si

ODRASLI

● Športni klub 3K šport
PST pri Koseškem bajerju
Info: 031/288-544, www.3ksport.si
ŠTUDENTI, ODRASLI
● Športno društvo Gib Ljubljana Šiška
Športni center Gib, Drenikova cesta 32
Info: 01/514-13-30, www.gib-sport.com
ODRASLI, STAROSTNIKI
● Športno društvo Mladi up
park Tivoli, Celovška cesta 25
Info: 051/346-897, www.tekaskitrener.si

TEK NA SMUČEH

ŠTUDENTI, ODRASLI
● Pulz šport, Blaž Kavčič s.p.
Tekaške smučine ob Koseškem bajerju
Info: 040/810-669, www.pulz-sport.si
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Smučarsko društvo Krplje
Smučarski poligon ob Koseškem bajerju
Info: 041/456-895, www.sd-krplje.si

ČS Šmarna gora

ATLETIKA

UČENCI
● Atletsko društvo Mass Ljubljana
OŠ Šmartno pod Šmarno goro,
Cesta v Gameljne 7
Info: 040/457-876, www.admass.si
UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI
● Tekaški klub Šmarnogorska naveza
Atletski stadion Tacen, Rocenska ulica 56
Info: 041/670-141,
www.smarnogorska-naveza.si

KOLESARSTVO

UČENCI
● Kolesarsko društvo Rog
Policijski poligon Tacen, Rocenska ulica 56
Info: 051/628-158, www.radenska-kdft.si

ČS Trnovo

AEROBIKA

ŠTUDENTI, ODRASLI
● Gibis-em d.o.o.
OŠ Trnovo, Karunova ulica 14 a
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
Pilates studio Peti element, Špela Jakša, s.p.
Peti element pilates studio, Barjanska cesta 58
Info: 041/352-555, www.petielement.si

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI
● Športno društvo Sonce
Peti element pilates studio, Barjanska cesta 58
Info: 041/352-555, www.petielement.si

GIMNASTIKA – RITMIČNA

UČENCI
● Športno društvo Špička
OŠ Trnovo, Karunova ulica 14 a
Info: 041/365-632, www.spicka.si

JOGA

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● UP M refleksoterapija Petra Jeretina s.p.
Gasilski dom Trnovo, Cesta v Mestni Log 31
Info: 031/749-699, www.feldenkrais.si

JUDO

UČENCI
● Športno društvo Mala šola juda
OŠ Kolezija, Cesta v Mestni Log 46
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si
● Športno društvo Mala šola juda
Osnovna šola Trnovo, Karunova ulica 14
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KOŠARKA

UČENCI
● Športno društvo Fenomeni
OŠ Trnovo, Karunova ulica 14 a
Info: 051/304-306, www.fenomeni.net

PLES - MODERNI PLESI

ODRASLI, STAROSTNIKI
● Studio za svobodni ples, društvo
OŠ Trnovo, Karunova ulica 14 a
Info: 031/216-439, www.svobodni-ples.si

ROKOMET

UČENCI
● Športno društvo Rokometni klub Krim
OŠ Trnovo, Karunova ulica 14 a
Info: 041/779-749, www.rk-krim.si

SAVATE

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
● Savate klub Center
OŠ Trnovo, Karunova ulica 14 a
Info: 031/880-171, www.savatecenter.com
DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
● Univerzitetni savate klub
OŠ Trnovo, Karunova ulica 14 a
Info: 040/484-848, www.tepen.si

TELOVADBA ZA OTROKE

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
● Društvo za motopedagogiko in psihomotoriko
OŠ Livada, Ulica Dušana Kraigherja 2
Info: 031/583-243, www.motopedagogika.com

TENIS

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
● Tanko Uroš - zasebni športni delavec
Športno društvo Trnovo, Zihelova ulica 40
Info: 041/736-692

VESLANJE

INVALIDI, UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Veslaški klub Ljubljana
Veslaški center Ljubljana, Velika čolnarska 20
Info: 031/635-692, www.vesl-klub-ljubljana.si

ČS Vič

AEROBIKA

ŠTUDENTI, ODRASLI
● Gibis-em d.o.o.
OŠ Bičevje, Splitska ulica 13
Info: 041/637-610, www.gibis-em.si
● Jaks, d.o.o.
Športni center Dolgi most, Dolgi most 6 a
Info: 01/242-75-36, www.sc-dolгимost.com
● Sokol group d.o.o.
Sokol Vič wellnes center, Koprška ulica 72
Info: 01/200-27-55, www.sokolgroup.com

AEROBIKA STV - SPLOŠNA TELOVADBA

ŠTUDENTI, ODRASLI
● Društvo za osebno in duhovno rast
Magičnost gibanja
Joga studio Sadhana, Koprška ulica 52
Info: 031/304-569, www.duhovna-praksa.si
ODRASLI, STAROSTNIKI
● Športno društvo Murgle
Biotehniški izobraževalni center Ljubljana,
Gimnazija in veterinarska šola,
Cesta v Mestni Log 47
Info: 040/632-020, www.abcsport.si
ODRASLI
● Zrnc Barbka - Fizioterapija Zrnc
OŠ Bičevje, Splitska ulica 13
Info: 040/209-299, www.svetzdravja.si

ATLETIKA

PREDŠOLSKI OTROCI, UČENCI
● Športno društvo Brigita Bukovec
OŠ Vič, Abramova ulica 26
Info: 031/338-300,
www.atletskodrustvo-brigitabukovec.com

BADMINTON

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Badminton klub Ljubljana
Športni center Dolgi most, Dolgi most 6 a
Info: 041/323-966, www.badminton-ljubljana.si
UČENCI, DIJAKI
● Badmintonski klub Olimpija
Športni center Dolgi most, Dolgi most 6 a
Info: 041/616-479, www.badminton-olimpija.com

BALINANJE

ODRASLI, STAROSTNIKI
● Balinarsko športno društvo Bičevje
Športni park Svoboda, Gerbičeva ulica 61
Info: 031/430-167

FITNES

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Jaks, d.o.o.
Športni center Dolgi most, Dolgi most 6 a
Info: 01/242-75-36, www.sc-dolгимost.com
● Sokol group d.o.o.
Sokol Vič wellnes center, Koprška ulica 72
Info: 01/200-27-55, www.sokolgroup.com

GIMNASTIKA – RITMIČNA

UČENCI
● Športni klub Bleščica
OŠ Bičevje, Splitska ulica 13
Info: 031/827-727, www.bleščica-klub.si

JUDO

UČENCI
● Športno društvo Mala šola juda
OŠ Bičevje, Splitska ulica 13
Info: 051/306-306, www.malasolajuda.si

KARATE

PREDŠOLSKI OTROCI
● Karate klub Forum
OŠ Vrhovci, Cesta na Bokalce 1
Info: 031/231-440, www.sankukai.org

ODBOJKA

ODRASLI
● Društvo Interes Ljubljana
OŠ Bičevje, Splitska ulica 13
Info: 01/544-66-03, www.drustvointeres.si

PLES - LA IN ST PLESI

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Plesni klub Prestige
Antonov dom, Tržaška cesta 85
Info: 041/524-788, www.klub-prestige.si

SAVATE

DIJAKI, ŠTUDENTI, ODRASLI
● Savate klub Rival
OŠ Vič, Tržaška cesta 74
Info: 040/375-375, www.fencing.si
● Univerzitetni savate klub
OŠ Bičevje, Splitska ulica 13
Info: 040/484-848, www.tepen.si

TAI CHI

ŠTUDENTI, ODRASLI, STAROSTNIKI
● Društvo za osebno in duhovno rast
Magičnost gibanja
Društvo za osebno in duhovno rast Magičnost gibanja, Ulica Lili Novy 34
Info: 040/894-654, www.duhovna-praksa.si

Ponudniki športne vadbe, pozor! Če vaš program tokrat ni objavljen v glasilu, še ni nič izgubljenega. Vsi programi so namreč vpisani v enotno spletno podatkovno skladišče, ki je javno objavljeno in dostopno na spletnem portalu www.rekreacija.si. Svoje podatke lahko tja vpišete, kadar želite, in to brezplačno, za pridobitev dostopa pa pokličite na 01/434 72 92 oziroma pošljite zahtevek po e-pošti na vadba@rekreacija.si.

Ljubljanske novice

110-letnica LPP

6. septembra 2011 je preteklo 110 let od dneva, ko je po Ljubljani zapeljal prvi tramvaj, ki je nadomestil fijakarje in kočije. Kasneje sta tramvaj zamenjala najprej trolejbus in nato avtobus. Na samem začetku je imelo podjetje mestnega potniškega prometa 14 tramvajev, 53 zaposlenih (16 sprevodnikov, 16 voznikov, 2 nadsprevednika, 15 delavcev za vzdrževanje, 1 inženirja upravitelja, 1 nadkontrolorja, 1 pomožnega upravnika in 1 slugo). Investicijska vsota je znašala 1.026.718,39 krone.

Časnik Slovenec je otvoritev cestne železnice 7. septembra 1901 napovedal takole: »Danes zjutraj se je električna cestna železnica izročila svojemu namenu in se je začel redni promet. Železnica funkcionira prav gladko. Kakor vsaka novost, obuja železnica veliko zanimanja. Seveda so vagoni danes skoro vedno polni. Tudi življenje po ulicah je s to napravo pridobilo in postalo nekako velemestno živahno.«

Obdobje tramvaja je 26. julija 1928 zamenjal avtobusni promet po Ljubljani. Prvih šest avtobusov je vozilo na progah Ljubljana-Medno, Ljubljana-Medvode-Kranj, Ljubljana-Cerklje-Kranj, Vič-Črnuče. Leta 1930 je Splošna maloželezniška družba d.d. zaradi izgub, ki jih je prinašal avtobusni prevoz, ukinila vse proge, razen proge Vič-Črnuče. Leta 1931 so ponovno obudili tramvaj, najprej proti Šiški, mesec kasneje proti Viču, še kasneje pa proti Šentvidu. Tramvajso so bili enotno oblikovani: pobarvani zeleno-belo, na zunanji strani pa so nosili grb ljubljanskega zmaja. Število potnikov je v naslednjih letih presenetljivo hitro naraščalo. A kmalu je prišlo do gospodarske krize in ljudje so ponovno raje hodili peš ali kolesarili.

Zaradi prepotrebne sanacije je leta 1937 (tedaj) Splošna maloželezniška družba postala mestno podjetje. V letu 1938 je mestna občina zgradila novo tramvajsko progno do Žal, podaljšala linijo do Most in od Dolenjskega kolodvora do Rakovnika, obnovila Dolenjsko linijo, kupila nove tramvaje in izdelala nekaj lastnih v svojih delavnicah. Šele z vsemi temi povezavami je začela električna cestna železnica uspešno poslovati. Med vojno in po vojni so tramvajso ponovno doživeli obdobje recesije, saj ni bilo sredstev za njihovo vzdrževanje. Bili so izrabljeni, proge pa slabo vzdrževane. A potnikov je bilo vedno več. Leta 1949 se začne uveljavljati zahteva po širitvi in modernizaciji mestnega prometa. Prvi trolejbus je zapeljal proti Ježici. Preostale tramvajsoke linije pa je nadomestil avtobus.

Tramvaj je vozil po Ljubljani še leta 1958, ko so ga ukinili. Po obeh fazah rekonstrukcije so glavni deli mesta povezani med seboj s sodobnim javnim mestnim prometom. Za Ljubljano v tistem času je bilo najprimernejše, da se je promet odvijal od središča proti vsem mestnim predelom: Šentvidu, Viču, Ježici, Rudniku, Mostam in Žalam. Mestni

potniški promet se je vedno bolj razvijal: pridobil je nove linije, uvedli so rumene pasove. Zadnji trolejbusi so vozili leta 1971, ko so jih v celoti nadomestili avtobusi. Njihova prednost je bila neodvisnost od električnih vodov, linije so se lahko hitro spreminjale in prilagajale, opremljeni so bili s sodobnimi radijskimi zvezami, uvedeno je bilo plačevanje vozne z žetoni.

Podjetje mestnega prometa je od svojega začetka pa vse do danes večkrat spremenilo svoje ime: Allgemeine Kleinbahn Gesellschaft (Družba malih železnic, nato Splošna družba malih železnic) se je kasneje preimenovala v Cestna električna železnica, Električna cestna železnica, Ljubljana Transport, Viator, Integral in danes Javno podjetje Ljubljanski potniški promet - LPP d.o.o. Danes se Ljubljanski potniški promet - LPP d.o.o., katerega avtobusi prepeljejo tudi do 150.000 potnikov na dan, lahko pohvali s sodobnimi nizkopodnimi avtobusi s celovito opremo, ki vključuje povezavo avtobusa s sistemom sledenja, elektronsko voden plačilni sistem, klimatske naprave, notranje prikazovalnike, digitalne zaslone, preventivne kamere in opremo za osebe s posebnimi potrebami.

JPLPP, d.o.o.

Razstava ob 225-letnici ljubljanske kirurške klinike

Letos Kirurška klinika v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana praznuje 225. obletnico, odkar je bila kirurgija prvič omenjena kot dejavnost v takratni Deželni bolnici. Ta častitljivi jubilej klinika obeležuje z razstavo fotografij v Mestni hiši. Razstava prebivalcem in obiskovalcem Ljubljane v sliki in kratki besedi prikazuje utrinke dejavnosti, življenja in dela Kirurške klinike Ljubljana skozi čas. Otvoritev razstave bo 17. oktobra ob 13. uri v Osrednjem atriju Mestne hiše na Mestnem trgu 1. Razstavo bo odprl župan Zoran Jankovič, na ogled pa bo do vključno 13. novembra 2011 vsak dan od 9. do 19. ure. Vstop prost.

Predavanje Stik z najvišjo zavestjo

Holozofsko društvo Slovenije vabi na predavanje *Stik z najvišjo zavestjo*, ki bo 21. oktobra 2011 ob 19. uri v Meditacijskem centru na Slomškovi 7. Vstop prost.

Povabilo Mojih ulic

Projekt *Moje ulice* vabi v premični samoportretni studio, kjer boste lahko brezplačno in otroško enostavno naredili svoj portret vrhunske kakovosti. Slika bo popolna, če ji boste dodali še svojo zgodbo o Ljubljani nekoč. Povejte svojo zgodbo o življenju v Ljubljani nekoč in hkrati s pomočjo premičnega fotostudija fotografa Bojana Breclja napravite čudovit avtoportret! Samoportretni studio se bo pomikal po najbolj obiskanih točkah Ljubljane. Z vami bo klepetal v Mestnem muzeju Ljubljana 20. oktobra., 27. oktobra, 3. novembra ter 10. novembra od 10. do 18. ure. Podarjene zgodbe in samoportreti bodo v prihodnjem letu objavljeni v okviru projekta *Moje ulice*. Vašega odziva bodo veseli vsi prebivalci prihodnosti! Informacije in rezervacije terminov sprejemajo na telefonski številki: 040/546 817. Jesensko nabiranje zgodb se bo zgodilo v okviru projekta in razstave: »Kdo si?« v soavtorstvu in soprodukciji Bojana Breclja in Muzeja in galerij mesta Ljubljana.

Več: www.mojeulice.si

Brv čez Ljubljanico med Ribjim trgom in Gerberjevim stopniščem

Objavljen je javni vabljeni projekt enostopenjski arhitekturni natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve ter izbiro izvajalca za izdelavo projektne in tehnične dokumentacije za »novo brv čez Ljubljanico med Ribjim trgom in Gerberjevim stopniščem«. Nagradni sklad in odškodnine: ● 1. nagrada 5.000 evrov, ● 2. nagrada 3.840 evrov, ● 3. nagrada 2.880 evrov, ● 3 priznanja po 2.240 evrov, ● 4 odškodnine po 1.000 evrov. Natečajniki, ki bodo natečajni projekt izdelali skladno z razpisanimi natečajnimi pogoji in natečajno nalogo ter po mnenju ocenjevalne komisije dosegli zahtevano stopnjo obdelave, pa ne bodo prejeli nagrade ali priznanja, bodo dobili odškodnino. Vsi našeti zneski so v bruto bruto vrednostih.

Prevzem gradiva je brezplačen. Dostop do gradiva bo omogočen po prejeti zahtevi, poslani na e-naslov natecaji@zaps.si.

Predmet razpisanega natečaja: Izdelava idejne zasnove nove brvi za pešce čez Ljubljanico med Ribjim trgom in Gerberjevim stopniščem ter za obnovno ozelenjenih teras nad Ljubljanico kot dela opornih zidov korita reke. Komisija za izbor vabljenih bo izmed prijavljenih izbrala deset najvišje uvrščenih in jih povabila k izdelavi natečajnega elaborata. Več www.zaps.si

Brumnov bienale

Fundacija Brumen na dve leti organizira Bienale vidnih sporočil Slovenije (BVSS), nacionalni strokovni pregled oblikovalskih dosežkov. Najboljše od del, prispelih na razpis, zberejo zvence

mednarodna oblikovalska imena; letos so to Davor Bruketa, kreativni direktor in oblikovalec v hrvaški agenciji Bruketa & ŽinićOM; nizozemski tipograf, grafični oblikovalec in profesor Gerard Unger; grafični oblikovalec, predavatelj in avtor Mervyn Kurlansky z Danske; grafični oblikovalec in ilustrator, razpet med rodno Poljsko in ustvarjalnim oporiščem v New Yorku, Filip Pagowski; ter britanski kritik, komponist, solastnik in urednik ugledne oblikovalske revije Eye John L. Walters. Poleg tega, da podelijo Brumnov nagrade, najvišja nacionalna strokovna odličja, se žiranti predstavijo tudi kot ustvarjalci in predavatelji v sklopu Mednarodnega oblikovalskega dogodka (MOD).

Peti bienale bo potekal od 25. do 27. oktobra v Kinu Šiška, razstava pa v Narodni galeriji. Dosedanji bienali so potrdili, da Slovenija potrebuje nacionalni strokovni pregled oblikovalskih dosežkov. Ne potrebujejo ga le oblikovalci, da preverijo svoje delo, ampak tudi gospodarstvo, kultura, izobraževalni sistem, javni sektor, država. Temu v prid govori tudi dejstvo, da je letošnji razpis naletel na dober odziv tako pri že ustoličenih oblikovalskih imenih kot pri avtorjih, ki so na začetku svoje ustvarjalne in uveljavitvene poti.

MO Ljubljana podpira Brumnov bienale že od samega začetka, saj se zaveda pomena vizualnih komunikacij in njihovega mesta na področju kreativnih industrij.

Za podrobnejšo predstavitev in sprotno dogajanje obiščite spletno stran www.brumen.org ali facebook (Bienale vidnih sporočil Slovenije).

Fotonatečaj Vrečka na veji: s fotografijami nad večno damo Plastiko

Od 3. oktobra je v organizaciji društva Ekologi brez meja, portala Ekomagazin. si in s podporo Radia Center odprl fotonatečaj *Vrečka na veji*, katerega glavni motiv je plastika v vodnem okolju. S tem se začne jesenska faza projekta *Vrečka na večko*, ki združuje umetnost in varovanje okolja ter opozarja na problematiko pretirane rabe plastičnih vrečk. Fotonatečaj poteka do 15. novembra, namenjen pa je ljubiteljskim in poklicnim fotografom, ki bodo svoje izdelke nalogali v galeriji spletne mesta fotonatečaja. Ocenjevali jih bodo obiskovalci spletne galerije, končni izbor pa bo naredila strokovna komisija. Fotonatečaj bo zaključen s podelitvijo nagrad trem avtorjem v evropskem tednu zmanjševanja odpadkov, kasneje pa bo nekaj fotografij iz jagodnega izbora na ogled na zunanji razstavi v enem od večjih slovenskih mest. - Po nekaterih podatkih naj bi odrasel prebivalec Slovenije na leto v povprečju porabil med 130 in 150 plastičnih vrečk. Te po končani uporabi največkrat končajo med mešanimi odpadki, kamor ne sodijo. Trenutno jih

Foto: Dunja Wedam

Slikovit obisk srednjeveških prebivalcev na letošnji srednjeveški dan v Ljubljani.

Foto: Miha Fras

Razstava ektempora Podoba Ljubljane v Mestni hiši.

Foto: Miha Fras

5. oktobra je odprla vrata nova enota vrtca Šentvid.

Foto: Miha Fras

Od 7. septembra je na OŠ Prežihov Voranc nova enota vrtca France Prešeren.

recikliramo le okoli 4 %. Plastične vrečke se razkrajajo tudi do 1000 let, poleg tega pa ogrožajo naravo ter zdravje ljudi in živali. Plastika v resnici ne razpade nikoli, ampak se zgolj razgrajuje v vedno manjše delce. Te pa najdemo vsepovsod, tudi v naši krvi. V svetovnih morjih je plastičnih delcev šestkrat več kot planktona. Zadnjih 20 let, predvsem od odkritja velikega plavajočega otoka plastike v oceanu dalje, se človeštvo začinja zavedati, kaj smo si storili. Namen fotonatečaja *Vrečka na veji* je prek fotografij ustvariti močna okoljska sporočila, ki bodo tudi v slovenskem prostoru opozorila na to, da plastične vrečke in plastika nasploh nimajo kaj iskati na vejah dreves, ograjah, na obrežjih rek, jezer, mlak, v lužah, jarkih ali na morskih obalah.

Odprt je Oder pod zvezdami LGL

Lutkovno gledališče Ljubljana je 5. oktobra 2011, po dobrih desetih letih investicijskih naprezanj odprlo novo, ekskluzivno prizorišče v središču Ljubljane – Oder pod zvezdami LGL. Gre za dvorano na vrhu Mestnega doma Ljubljana na Krekovem trgu 2, v katerem domuje Lutkovno gledališče Ljubljana. Prizorišče odprtih možnosti, ki ponuja množico rešitev za različne postavitve in pogled v zvezdno nebo, je primerno za praktično vse vrste umetnosti. Naložbo, ki se je postopno izvajala v okviru Mestne občine Ljubljana že od l. 2002, je v vrednosti slabih 2 milijonov evrov večinski financirala Mestna občina Ljubljana.

Na Odru pod zvezdami gledališče načrtuje postavitve predstav iz repertoarja Lutkovnega gledališča Ljubljana, koprodukcijske projekte z drugimi sorodnimi ustanovami, koncerte, izobraževanja in poslovne dogodke. Dvorana v velikosti 19 x 19 m sprejme 300 obiskovalcev in ima vse potrebne spremljevalne prostore, od garderobe do predverja z gostinsko infrastrukturo.

Uspešno leto v Kinodvoru

V letu 2011, v drugi sezoni zapored, ko je bil Kinodvor odprt vse dni v letu, so do 23. avgusta na 948 projekcijah zabeležili 54.516 obiskovalcev, od tega je delež Kinobalona, Kinodvorovega programa za otroke in mlade, 11.529 obiskovalcev na 170 projekcijah. Letošnje poletje si je na Filmu pod zvezdami na Ljubljanskem gradu filme ogledalo 11.317 gledalcev, samo 4 predstave so bile odpovedane ali prekinjene zaradi slabega vremena in naslednji dan predvajane v Kinodvoru.

Ko so oktobra 2008 odprli mestni kino, je ustanoviteljica Mestna občina Ljubljana pričakovala 50.000 obiskovalcev letno. Že v letu 2009 je Kinodvor obiskalo 67.673 gledalcev, v lanskem letu se je obisk povečal na 77.532, tudi letos je obisk že

doslej ponovno nad pričakovanim letnim obiskom. Neverjeten porast obiska spet opažajo tudi na šolskih projekcijah, saj se je v treh letih skoraj potrojil, od 3.488 predšolskih in šolskih otrok v letu 2009 do 7.661 v 2010, do konca letošnjega avgusta že 6.223. Tem številkam je treba dodati še na stotine nezabeleženih obiskovalcev spremljevalnih in drugih dogodkov, med njimi okroglih miz v Kinodvorovi Kavarni, razstav v Kinodvorovi Galeriji, Kinobalonovih delavnic, Sezamovih kotičkov za najmlajše itd. Pregled rezultatov Kinodvora pove tudi, da je eden ključnih razlogov za njihovo nenehno izboljševanje tudi povečanje obsega programa in dejavnosti. Povečan obisk je znamenje, da se ljudje v kino vračajo in o tem pripovedujejo drugim, prav tako pa so taki rezultati tudi dobra popotnica za vizijo in uresničevanje strategije na področju filmske kulture v Ljubljani in širše.

Odločitev ustavnega sodišča o Titovi cesti

3. oktobra 2011 je Ustavno sodišče RS odločilo, da je poimenovanje Titove ceste neustavno. Vodstvo Mestne občine Ljubljana je sporočilo, da odločitev sodišča spoštuje in jo bo dosledno upoštevalo. Vodstvo je kljub temu ponosno, da je pokojni mestni svetnik in predsednik Komisije za poimenovanje naselij in ulic Peter Božič predlagal poimenovanje ene od ljubljanskih vpadnic Titova cesta. Potem ko je bil predlog dodatno preverjen v javnomnenjski raziskavi – podprlo ga je 60 odstotkov vprašanih ljubljancank in ljubljancanov –, je končno odločitev 25. maja 2009 sprejel Mestni svet Mestne občine Ljubljana. Kljub temu bo vodstvo Mestne občine Ljubljana odločitev Ustavnega sodišča dosledno spoštovalo.

Jesensko ogrevanje

Žiga Černej

Dolgo vroče poletje je nepreklicno za nami in začenjajo se krajši dnevi ter precej nižje temperature. A mraz vam ne bo mogel do živga, če se boste (še naprej) pridno in redno ukvarjali s svojim najljubšim športom. Vsaj trikrat na teden in morda še na katerem izmed družabnih rekreativnih dogodkov ob koncu tedna. Oktober je z njimi zelo natrpan, saj je v nacionalnem Koledarju rekreacije vpisanih skoraj petsto prireditev, od tega jih bodo ljubljanski organizatorji pripravili kar petino. Spet bo sicer največ planinskih, kar pomeni, da se njihov večji del ne bo dogajal v Ljubljani, vseeno pa bomo v našem mestu na tretjo

oktobrsko nedeljo lahko doživeli največjo izmed vseh tekaških prireditev v tem delu Evrope, saj bo po ljubljanskih ulicah in cestah tekalo kar dvajset tisoč malih in velikih tekačev.

Do maratona pa bo še kar nekaj priložnosti za piljenje forme. Prvi je bil osmega oktobra, ko je v parku Tivoli potekal *Tek za življenje in radost*, ki ga prireja Zavod za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant (informacije: www.slovenija-transplant.si), nadaljevanje bo sledilo 15. oktobra za Bežigradom na *Dobrodelnem teku za gluhe* (www.zgnl.si) ter dan zatem na Šternu, kjer bo že 19. tek ob Savi (www.drustvo-jezica.si).

Tudi kolesariti se bo v oktobru še dalo, vsaj upamo tako. Po kolesarjenju zunaj boste lahko zajahali kolesa tudi v kakšnem fitnessu, kjer ponujajo vadbo sobnega kolesarstva. Redno vadbo bosta letos sofinancirala tudi Mestna občina Ljubljana in Fundacija za šport, ceneje pa se jim lahko pridružite v fitnessih Fit&Fun v Centru ter Cube za Bežigradom.

Vse planinske akcije ljubljanskih društev boste našli na spletni strani Športne zveze Ljubljane, po novem pa tudi na novi spletni strani www.rekreacija.si (ter še na Vodafon Live, Tušmobilu, na Aktivni.si in še v več kot tridesetih medijih!), tule pa bomo omenili predvsem lažje in krajše pohodniške. Začel se je namreč jesenski del preizkusov hoje na dva kilometra, ki so namenjeni popolnim začetnikom – to so tisti, ki se (še) nimate za rekreativce. 20. oktobra bo testiranje ob Koseškem bajerju (informacije: www.zd-lj.si). - Pogumno naprej!

Športna vadba za socialno ogrožene

Aleš Remih

Na Športni zvezi Ljubljane smo se odločili, da bomo v letu 2011 uvedli nov program, ki smo ga poimenovali *Vadba za socialno ogrožene*, in s tem dodali tudi svoj delež v dobro tej skupini ljudi. Za izvedbo programa nam je nekaj sredstev prek Javnega razpisa za sofinanciranje športnih programov v MOL za leto 2011 odobrila tudi Mestna občina Ljubljana, nekaj jih bomo prvo leto prispevali tudi sami, nekaj pa tudi društvi, s katerima bomo ta program izvajali. Povezali smo se z Društvom SPM in Društvom Kralji ulice in skupaj pripravili programe za socialno ogrožene, ki se izvajajo v dvorani Športni center Triglav na Vodovodni 25 v Ljubljani (za Centralnim stadionom Bežigrad). Brezplačna športna vadba poteka ob torkih med 15. in 16.30 uro, sredah med 15. in 17. uro in četrkih med 15. in 16.30 uro. Na vadbo so dobrodošli vsi, ki si tega sami ne morejo privoščiti. Za vse informacije oz. prijavo za vadbo nas pokličite na 01/434 72 92 ali prek elektronskega naslova info@szlj.si.

BOOTCAMP – funkcionalna vadba za oblikovanje telesa

Vadba je sestavljena iz teka in vaj za moč. Tek je lahko sredstvo za ogrevanje, kombinacija z vajami za moč ali pa samostojna vadba. Vaje za moč izvajamo z lastno težo: počepi, izpadnimi koraki, sklepci, zgibi, trebušnjaki, poskoki in še vrsto drugimi načini. Pri vadbi uporabljamo tudi rekvizite: različne žoge (težke, pilates), elastične (lahko kot pomoč pri zgibih), proste uteži, kettlebelli, vrvi in druge. Prednosti bootcampa: ● Funkcionalna vadba – izpopolnjujemo obvladovanje lastnega telesa, kar nam koristi pri vsakodnevnih opravilih. ● Kompleksna vadba – pri vajah vključujemo več mišičnih skupin hkrati. Tudi zaradi tega telo med vadbo in po njej porablja več kalorij.

● Zelo primeren je za oblikovanje telesa in izgubo odvečnih maščob. ● Razvijamo vse motorične sposobnosti (moč, hitrost, vzdržljivost, koordinacijo, ravnotežje, gibljivost in preciznost). ● Bootcamp prilagajamo zmoglostim posameznika. Vadba je namenjena ženskam in moškim vseh starosti. Vadba poteka na ljubljanskih stadionih in v parkih, v mrzlih in ob deževnih dneh pa v telovadnici na Kodeljevem.

Vadbo vodi Ivan, prof. športne vzgoje: na Fakulteti za šport je usmerjal kondicijsko treniranje. S trenerstvom se ukvarja že osem let. V tem času je sodeloval z več kot 150 športniki in rekreativci.

Kontakt: info@sportnitrener.com, gsm: 031/323-699; www.sportnitrener.com.

XVII. Pohod spominov po Radenskem polju in Ilovi gori

Planinsko društvo Grosuplje in Združenje borcev za vrednote NOB Grosuplje vabita v soboto, 15. oktobra 2011, na XVII. Pohod spominov po Radenskem polju in Ilovi gori. Start pohoda je ob 7.30 uri izpred gostilne Lunca v Zagradcu pri Grosupljem. V prvem delu pohoda bo ogled zanimivosti Radenskega polja in podzemnega sveta Zatočnih jam do podzemne reke, ki zopet privre na dan v izvirih Krke. Za ta del je potrebno imeti ustrezne čevlje za hojo po rosnih travnikih in močne svetilke za obisk jame. V nadaljevanju se bo pohod odvijal po območju dramatičnih bojev, ki so tod potekali v času od 1. do 4. novembra 1943. Mimo vasice Gaberje se bodo pohodniki povzpeli do grobnice in spomenika padlim na Ilovi Gori, kjer se bodo ob 11. uri pridružili udeležencem spominske svečanosti in s svojim pohodom izkazali pripadnost idealom, za katere so se borili partizanski borci, in tako ohranjali spomin na vrednote NOB. V drugem delu pohoda, ki se bo začel ob 13. uri, bo pohod potekal po območjih bojev v obširnih gozdovih Ilove Gore mimo lovske kočice in spomenika na Plešivici nazaj na izhodišče. V petih urah bodo pohodniki tako prehodili 18 kilometrov, premagali 250 metrov

Fotografiji: Dunja Wedam

Kongresni trg krasijo nove litoželezne svetilke po Plečnikovi zasnovi.

Križevniška ulica je postala kulturna četrt Križevniška v zelenju in cvetju.

višinske razlike in spoznavali naravne in zgodovinske znamenitosti grosupeljske občine. Pohod in prireditve bo v vsakem vremenu, pohodniki hodijo na lastno odgovornost.

Pravna pomoč najemnikom stanovanj

Pravno-informacijski center Ljubljana nudi pravno pomoč najemnikom stanovanj. Pomoč financira Mestna občina Ljubljana oziroma njen Svet za varstvo pravic najemnikov stanovanj v Mestni občini Ljubljana. Vse zainteresirane najemnike stanovanj v Mestni občini Ljubljana obveščamo, da od ponedeljka, 26. septembra 2011, nudi brezplačno pravno pomoč v zvezi z najemno problematiko Pravno-informacijski center nevladnih organizacij - PIC, Ljubljana, Metelkova 6, vsak torek od 14.00 do 16.30 ure.

Proga 3G odslej hitrejša

Od ponedeljka, 3. oktobra 2011, avtobusi mestnega potniškega prometa na progi 3G ne bodo ustavljali na vseh dosedanjih postajališčih. V JP LPP so se odločili, da bodo na progi 3G ukinili nekatera postajališča na Dolenjski cesti. S tem želijo dati prednost tistim potnikom, ki potujejo do Grosuplje. Avtobusi na tej progi bodo še naprej ustavljali na vseh tistih postajališčih, kjer je prej ustavljali avtobus primestnega prometa na liniji do Grosuplje.

Za ta korak so se odločili na podlagi prošnje potnikov, ki se z avtobusi na progi 3G vozijo do Grosuplje. Z avtobusi 3G so se doslej namreč vozili tudi tisti potniki, ki so potovali le nekaj postaj znotraj Mestne občine Ljubljana, zato se avtobusi niso mogli držati voznih redov in so imeli zamude. Ker imajo potniki znotraj občinske meje na voljo še liniji 3 in 3B, ki obe vozita po tej progi, so z uvedeno spremembo progi 3G pomembno skrajšali čas vožnje.

Pisarna Stičišča NVO osrednje Slovenije tudi v Ljubljani

Stičišče NVO osrednje Slovenije, ki nudi podporo pri delovanju društev, zasebnih zavodov in ustanov v Osrednjeslovenski regiji, ima od septembra dalje pisarno tudi v Ljubljani. Na Rimski 6 bo tako s svojimi

storitvami, med katere sodijo svetovanja, usposabljanja, informiranje, promocija nevladnega sektorja, zagovorništvo in civilni dialog, na voljo številnim nevladnim organizacijam iz Ljubljane. Potrebna je poprejšnja najava po telefonu 040/ 786 939, 040/ 365 850 ali prek e-pošte info@srce-me-povezuje.si. Več o tem, kaj vam nudi stičišče, si lahko preberete na spletni strani www.srce-me-povezuje.si.

Ukraden kip talca

V noči iz četrтка na petek (z 22. na 23. september 2011) je bil iz Gramozne jame ukraden bronasti kip talca (Spomenik talcem). Kip je del akademskega kiparja Borisa Kalina iz leta 1967. Vpisan je v register dediščine na Ministrstvu za kulturo z evidenčno številko dediščine (EŠD) 342. Kip je neprecenljive vrednosti, saj ni znano, ali obstajajo kalupi za odlivanje nadomestnega kipa in če obstajajo, v kakšnem stanju so. Kakršnekoli informacije o ukradenem kipu sporočite Policijski upravi Ljubljana.

Povabilo župana Zorana Jankovića na dneve odprtih vrat

Župan Mestne občine Ljubljana Zoran Janković ima vsak prvi torek v mesecu v letu 2011 **DAN ODPRTIH VRAT** v Mestni hiši na Mestnem trgu **1 med 14. in 17. uro**. Župan sprejema po vrstnem redu prihoda, zato se je potrebno na recepciji evidentirati na dan sprejema, po možnosti v jutranjih urah.

Sicer pa se lahko kadar koli predhodno naročite po telefonu na telefonski številki **01/ 306 12 82** ali **01/ 306 11 67**.

Mestna občina Ljubljana, Kabinet župana, Odsek za pobude meščanov

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

● **Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 20 10; **Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 91 82; **Klinični center:** tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 080 12 34; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel.: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan-skupina.hisa@guest.arnes.si; **Klepetalnica za starše pri Dijaškem domu Poljane** (tor. in čet. od 14.30 do 16.30 ure): tel.: (01) 300 31 34 ali e-naslov: lidija.vranesic@guest.arnes.si; **Pravnoinformacijska pisarna Sveta za varstvo pravic najemnikov stanovanj MOL**, Tavčarjeva 3 (tor. od 18. do 19.30 ure): tel.: (01) 431 23 24; **SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja:** 080 11 55 ● **SOS telefon** je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke - žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje. Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01/ 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhih - žrtvam nasilja. ● **ROZA ALARM!** Prijavite homofobno diskriminacijo in nasilje prek spletne prijave na naslovu www.ljudmila.org/lesbo/alarm. Namenjena je prijavam, obveščanju in poročanju o nasilju, zlorabah in diskriminacijah, katerih žrtve so geji, lezbijke, biseksualci in transspolne ter transeksualne osebe. Omogoča hitro in preprosto poročanje o kršitvah ter takojšen dostop do pomoči in podpore. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fužine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmostepolje.si ● **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svojcem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure svetovalnica.fuzine@siol.net; www.csd.ljmostepolje.si ● **Center za psihološko svetovanje POSVET,** Mestni trg 8, 1000 Ljubljana, uradne ure: vsak delovni dan od 12. do 19. ure, tel.: 01/251 29 50, faks: 01/421 77 95, e-naslov: posvet@posvet.org in info@posvet.org, spletna stran: www.posvet.org ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD),** tel.: 01/ 23 96 502, **Zavod Pristan:** 01/ 54 79 579, 031/ 702 698. ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol. Naslov: Lepi pot 6, Mirje, e-naslov: alanon@email.si; dežurni telefon: 041/ 590 789. ● **Anonimni alkoholiki** Vas zanimajo naše izkušnje? Pišite, telefonirajte, pridite! Naslov: P. p. 3512, 1001 Ljubljana, tel.: 01/ 433 82 25, e-naslov: aa.slo@amis.net, spletni naslov: <http://www.aa-drustvo.si> ● **Društvo socialni forum za zasvojenosti in omame,** Resljeva 11, Ljubljana: najava po tel.: 01/ 438 68 00, 01/ 438 68 05 ali na e-naslovu tomazic.katja@siol.net; odprto od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro, v ponedeljek in četrtek tudi od 17. do 19. ure ● **Zavod MISS - Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije - Telefon MLADI MLADIM:** usposobljen mladinski svetovalec odgovarja na vprašanja vrstnikov po telefonu (01/510 16 76, 051/ 300 380), e-pošti, Facebooku in Msn-ju. Delovni čas: pon.-čet. 15.30 - 17.30. ● **POMP - psihosocialna pomoč družinam priseljencev:** celostna obravnava družin in aktivno socialno-kulturno in ekonomsko vključevanje priseljencev v skupnost: učenje slov. jezika, računalniško opismenjevanje, informiranje, medkulturno učenje in delavnice za otroke. ● **Svetovalnica Dravje:** Individualno in skupinsko svetovanje mladostnikom, staršem in strokovnim delavcem. Pomoč pri reševanju težav v obdobju odraščanja in vključevanja v socialno okolje, vsak delovnik od 8. do 17. ure. Vse storitve so brezplačne. Več na www.miss.si ali 01/510 16 70. ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju,** Masarykovi 23, Ljubljana nudi zagovorništvo, svetovanje ter podporo in pomoč v skupini za mladoletne in odrasle žrtve spolne zlorabe. Tel. 01/ 43 13 341 in na brezpla. št. 080 28 80 vsak dan od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure, e-naslov: spolna.zloraba@siol.net, splet: www.spolna-zloraba.si. ● **Zaupni telefon Samarijan za pogovor v stiski** - 24 ur na dan na brezplačni številki 116 123. ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Okolje: JP Snaga, reklamacije, informacije in naročila:** tel.: (01) 477 96 40 ali (01) 477 96 67; JP Energetika, Center za pomoč uporabnikom: tel.: 080 28 82; dežurna številka Inšpektorata MU MOL, informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnostih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic,** brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policijska:** tel.: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30,** tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenčka oddaste.

Kakovost pitne vode v Ljubljani

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljana in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur.l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. kontrolno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

Rezultati notranjega nadzora avgusta 2011

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			KLEČE, HRASTJE, JARŠKI PROD	
			ŠENTVID 1. 8. 2011	JARŠKI PROD 1. 8. 2011
pH		6,5 -9,5	7,5	7,6
Elektroprevodnost (pri 20°C)	µS/cm	2500	486	426
Celotni organski ogljik (TOC)	mg/l C	brez sprememb	0,8	0,6
Nitrat	mg/l NO ₃	50	18	12
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,003	<0,003
Sulfat	mg/l SO ₄	250	14	11
Klorid	mg/l Cl	250	18	11
Fluorid	mg/l F	1,5	<0,10	<0,10
Bor	mg/l B	1	0,030	0,015
Krom	µg/l Cr	50	3,8	1,1
Atrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05
Desetilatrazin	µg/l	0,1	0,05	<0,05
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,02	<0,02
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	0,05	<0,05
Trikloroeten in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	<0,5	<0,5
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<0,1	<0,1
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Rezultati notranjega nadzora septembra 2011

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			KLEČE, HRASTJE, JARŠKI PROD, BREST	
			5. 9. 2011	5. 9. 2011
pH		6,5 -9,5	7,6	7,5
Elektroprevodnost (pri 20°C)	µS/cm	2500	434	433
Celotni organski ogljik (TOC)	mg/l C	brez sprememb	<0,5	<0,5
Nitrat	mg/l NO ₃	50	13	12
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,003	<0,003
Sulfat	mg/l SO ₄	250	14	13
Klorid	mg/l Cl	250	12	11
Fluorid	mg/l F	1,5	<0,10	<0,10
Bor	mg/l B	1	0,015	0,017
Krom	µg/l Cr	50	1,8	2,0
Atrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05
Desetilatrazin	µg/l	0,1	<0,05	0,05
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,02	<0,02
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	<0,05	0,05
Trikloroeten in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	<0,5	<0,5
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<0,1	<0,1
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., avgust, september 2011

Druge javno dostopne informacije uporabniki prejmejo:

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani JP Vodovod-Kanalizacija na www.vo-ka.si.

Podatke informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode najdete v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/vo-ka/informacije/kaksno-vodo-pijemo

CEVKOVO MESTO

Dr. Brigita Jamnik,
JP Vodovod-Kanalizacija

Osebuje JP Vodovod-Kanalizacija, ki skrbi za to, da Ljubljančankam in Ljubljančanom iz pip nemoteno priteka pitna voda in da so naše odpadne vode nemoteno odvedene in očiščene pred iztokom v Ljubljano, se je letos pridružil nov sodelavec – maskota Cevko. Z novim šolskim letom je v okviru ozaveščanja in izobraževanja o vsebinah, povezanih s pitno in odpadno vodo, nastal tudi otroški spletni kotiček, ki smo ga poimenovali Cevkovo mesto. Maskota Cevko v svojem spletnem mestu nagovarja osnovnošolsko populacijo od 6. do 12. leta, na njem pa bodo poučne vsebine našli tudi starejši. Spletno mesto je del širše ozaveščevalne akcije, s katero želi JP Vodovod-Kanalizacija otroke ozaveščati o pomenu čiste, zdrave pitne vode, obenem pa tudi seznaniti s sistemoma oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode.

Cevka, ki simbolizira vodovodno in kanalizacijsko cev, lahko srečamo v dveh, vedno nasmejanih in prijaznih podobah. V modro je oblečen, ko se ukvarja s pitno vodo, v rjavo pa, ko pripoveduje o vsebinah, povezanih z odpadno vodo. Cevko, ki je poln znanj, zna na poljuden, iskrič in domisel način sporočiti, kako delujeta vodovodni sistem in kanalizacija. Ozavešča nas o pomenu varčevanja z vodo in o varovanju okolja, podaja zanimiva dejstva o vodi in ponuja tudi številne nasvete za kratkočasenje. Ali veste, zakaj solimo ceste ali zakaj je treba paziti, da vodovodne cevi pozimi niso izpostavljene prenizkim temperaturam? S pomočjo enostavnih fizikalno-kemijskih poskusov Cevko osveži znanja tudi malo starejšim, ki so ta znanja sicer že osvojili v šoli, a so jih morda skozi čas pozabili. Še veste, kaj predstavlja vodni krog? Ste se že kdaj vprašali, kako potuje voda skozi mesto? Vas zanima, kje v mestu lahko srečamo pitno vodo in kje se, skrita očem, pretaka odpadna voda? Cevko je vedno pripravljen, da odgovori na ta vprašanja.

Najmlajšim se je Cevko že predstavil tudi v pobarvanki. Like iz pobarvanke, v katerih je Cevko pravi športnik, saj teče, plava, kolesari in vesla, a zna tudi uživati, ko namaka noge v Robbov vodnjak, lahko poljubno tiskate, saj jih najdete v Cevkovem mestu, že pripravljene za tisk. Ker pa Cevko razume otroke in ve, da se radi preskusijo tudi v spletnih igricah, lahko na Cevkovem mestu najdete igro *Vodni stražarji*. Zakaj stražarji vode? Ker je vsaka vodna kapljica dragocena. Ali veste, koliko kapljic nam je s skupnimi močmi doslej že uspelo ujeti? Poglejte na spletno mesto.

Ekipa, ki je ustvarila Cevka, pa skupaj z njim že pripravlja nove vsebine, ki jih boste prav gotovo kje srečali. Cevko v svojih zapovedih, ki so namenjene osnovnošolcem, prek njih pa tudi starejšim, svetuje, da je treba vodo zjutraj pred prvo uporabo iztočiti, ne smemo pa pozabiti niti na čiščenje mrežic na pipah. Uči, da je prav, da vodo med četkanjem zob in miljenjem rok zapiramo in da je prepovedano odmetavati odpadke v odtok, obenem pa tudi sporoča, da je najbolje piti vodo iz pipe, saj je ta najboljša.

Da bodo najmlajši Cevka še bolj spoznali, smo pri JP Vodovod-Kanalizacija pripravili nagradno igro oziroma natečaj, v okviru katerega bomo domišljiji otrok 1. in 2. razredov ljubljanskih osnovnih šol dali prosto pot. Do 21. novembra 2011 bomo namreč zbirali umetnine, ustvarjene na temo Cevka, ki bodo nastale pod otroškimi prstki. Ustvarjalna otroška energija bo nagrajena, saj bo Cevko izbral najboljši izdelek, za vsako prispelo umetnino pa bo malim umetnikom podaril spominek. Konec marca prihodnje leto, ob svetovnem dnevu voda, bomo pripravili tudi veliko razstavo zbranih del. Odziv na nagradno igro oziroma natečaj je velik, saj bo sodelovala večina ljubljanskih osnovnih šol. Če še niste med njimi, vas vabimo, da se nam pridružite, saj s Cevkom ni nikoli dolgčas.

Cevko bo del našega vsakdana in njegov urnik se polni. Sodeloval je na 6. viškem žabjem teku, ki ga je v septembru organizirala OŠ Vič, morda pa ste ga srečali na sejmu Narava-zdravje ali ga boste na ljubljanskem maratonu. Cevkovo spletno mesto bomo nadgrajevali, zato vas vabimo, da ga večkrat obiščete in preverite novosti.

V preteklih letih smo v JP Vodovod-Kanalizacija prejeli številne pobude s strani izobraževalnih ustanov, da pripravimo gradivo, ki bo govorilo o našem delu. Upamo, da smo z rojstvom Cevka nekoliko zapolnili praznino, ki je zevala na področju vsebin za otroke, seveda pa so v naših načrtih tudi poljudne vsebine za mladino. Prepričani smo, da bomo Cevku radi prisluhli tudi odrasli, saj so njegova sporočila vredna premisleka.

Slovensko
mladinsko
gledališče

Sezona 2011/12

Slovensko mladinsko gledališče

3
Človečnost je
nepremagljiva

6
Predstavitev
sezone

12
Predstavitev
abonmajev

15
Izleti v
neznano

FOTO MATEJ PETERNELJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina
Ljubljana

Slovensko
mladinsko
gledališče

Slovensko mladinsko gledališče,
Vilharjeva 11, 1000 Ljubljana
info@mladinsko-gl.si
www.mladinsko.com
Telefon: + 386 (0)1 3004 900
Faks: + 386 (0)1 3004 901

Direktorica in umetniški vodja: Uršula Cetinski
01 3004 905 ursula.cetinski@mladinsko-gl.si

Pomočnik direktorice za poslovanje:
Tibor Mihelič Syed
01 3004 906 tibor.mihelic@mladinsko-gl.si

Režiserja: Matjaž Pograjc, Vito Taufer

Dramaturg: dr. Tomaž Toporišič
01 3004 916 tomaz.toporistic@mladinsko-gl.si

Vodja trženja: Tadeja Pungerčar
01 3004 908 tadeja.pungercar@mladinsko-gl.si

Vodja koordinacije programa, organiziran obisk
za otroke in mladino: Vitomir Obal
01 3004 919 vitomir.obal@mladinsko-gl.si

Vodja projektov, organizacija gostovanj v
Sloveniji in tujini: Dušan Pernat
01 3004 907 dusan.pernat@mladinsko-gl.si

Tehnični vodja: Dušan Kohek
01 3004 909 dusan.kohek@mladinsko-gl.si

Lektorica: Mateja Dermelj
01 3004 918 mateja.dermelj@mladinsko-gl.si

Strokovna sodelavka: Tina Malič
01 3004 917 tina.malic@mladinsko-gl.si

Tajnica gledališča: Lidija Čeferin
01 3004 900 info@mladinsko-gl.si

Računovodkinja: Mateja Turk
01 3004 903 mateja.turk@mladinsko-gl.si

Knjigovodkinja: Tina Matajc
01 3004 904 tina.matajc@mladinsko-gl.si

Prodaja vstopnic: Gabrijela Bernot
01 425 33 12 smg.blagajna@siol.net

FOTO PRIMOŽ LUKEŽIČ

Človečnost je nepremagljiva

Libija, Sirija, horoskop, Barack Obama in Osama bin Laden, brezvezni kuharski nasveti, nemiri, protesti, napotki za ličenje, samomorilski napadi, poplave, orkani, popolna stilska preobrazba kuhinje, lakota, propadajoče gospodarstvo, potapljajoče se članice Evropske unije, povečanje prsi, korupcija, delavci pred zaprtimi vrati tovarn, Guantanamo, radioaktivna Japonska, London, Oslo, Utoya, nafta v morju, terorizem, sadomazohizem ... Krute, nevarne, grozljive, smešne, neumne zgodbe sleherni dan z ekranov in s časopisnega papirja vdirajo naravnost v naše misli. Svet leta 2011. In tudi v prihodnje verjetno ne bo drugače.

Naša nova sezona je odgovor na svet, v katerem smo. Če smo se v sezoni 2010/2011 dotaknili lepote in groze umetniškega ustvarjanja (*Zadnji ples Nižinskega*, *Mefisto*, *Diva svetnica mati prasica*), se bo v prihajajoči več predstav ukvarjalo **z (ne)zmožnostjo revolucije, z nasiljem, terorizmom, družbeno preobrazbo, medijskim linčem, odrinjenostjo na družbeni rob**: *Razredni sovražnik* (režija Borut Šeparovič), *Koltšov Nickel Stuff* (režija Ivica Buljan), *Böllova Izgubljena čast Katharine Blum* (režija Matjaž Pograjc), *Büchnerjeva Dantonova smrt* (režija Jernej Lorenci). Obe sezoni kot nekakšen miselni most povezuje krstna izvedba *Stolpa Iva Svetine* (režija Silvan Omerzu), drame o pesniku Friedrichu Hölderlinu, čigar čas je bil čas poraza francoske revolucije. Za mlajše občinstvo bomo uprizorili pravljico Oscarja Wilda *Ribič in njegova duša* (režija Ivan Peternelj).

Pri vsem skupaj nas fascinira predvsem človečnost. Človečnost je nepremagljiva, saj je sposobna obstati v še tako nemogočih okoliščinah. Ta misel nas bo spremljala v sezoni, ki je pred nami.

Umetnost res ne more odrešiti sveta, podobno kot John Ruskin pa verjamemo, da vedno znova odrešuje tistega, katerega življenjski sopotnik je.

S(ave) O(ur) S(ouls).

URŠULA CETINSKI,
DIREKTORICA IN UMETNIŠKI VODJA
SLOVENSKEGA MLADINSKEGA GLEDALIŠČA

FOTO JAKA ŠORB

V sedmih slikah po sezoni

Mladinsko je gledališče, ki je že vsaj zadnja tri desetletja usmerjeno navzven. Tako velik del naše sezone zapolnijo gostovanja. Ne glede na to, ali gostujemo na Prešernovem trgu v Ljubljani ali v Helsinkih, Novem Sadu, Bratislavi, Zagrebu, Sarajevu, Santiagu de Chile, Trstu, Gorici, New Yorku, Šentjanžu, so neizčrpen vir anekdot in vsakršnih peripetij.

Prijetnim in veselim priložnostim, kot je bila podelitev nagrade osrednjega makedonskega festivala MOT Mladinskemu za dolgoletno sodelovanje in njegov prispevek k festivalu, se radi pridružijo iskanje nadomestne dvorane v zadnjem hipu, izgubljena prtljaga, pozabljeni potni listi, ukradene denarnice; vse to pa verjetno ni nič v primerjavi s tem, kar je doživljala ekipa predstave *Eda – zgodba bratov Rusjan*, ki se je v začetku sezone odpravila na dvoje za Mladinsko še »neosvojenih ozemelj«: na Kitajsko in v Egipt. Čeprav sta bili gostovanja načrtovani tako, da bi v teoriji scenografija morala brez težav prispeti z Daljnega na Bližnji vzhod, se je v praksi malce zapletlo: ekipa je bila tako že na poti v Kairo, ko z egiptovske carine še ni bilo potrditve, da so scenografijo

sploh prejeli. Šele po brezštevilnih klicih se je izkazalo, da so zaboyniki le prispeli, a preliti je bilo treba še veliko potu, da so pravi čas opravili vse carinske postopke, in tehniki so lahko šele v zadnjem hipu »postavili« predstavo. Morda pa filmske zgodbe o demontiranju peklenskih strojev v zadnji sekundi niso docela izmišljene?

Enako vprašanje bi si lahko zastavili tudi ob vsakokratnem gostovanju predstave *Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!*. Projekt je namreč zastavljen tako, da se del besedila, ki ga igralec Primož Bezjak »pljune« občinstvu naravnost v obraz, vsakič spreminja, saj enaki očitki slovenskemu, srbskemu, ameriškemu ali finskemu gledalcu preprosto ne zdržijo. Toda pogosto se zgodi, da Primož še zjutraj ne ve natanko, kaj bo zvečer na odru res povedal, saj se z režiserjem Oliverjem Frličcem v nalogo rada poglobita šele tik pred zdajci. Taktika se je odlično obnesla denimo v Novem Sadu, kjer smo predstavo, ki z uporabo provokacij in nasilja razgalja mehanizme nacionalizma, ksenofobije in sploh vsakršnih -izmov in -fobij, odigrali dan po prijetu Ratka Mladića in množičnih demonstracijah v njegovo podporo. Seveda sta režiser in igralec situacijo jadrno

izrabila – in novosadski monolog je bil eden tistih, ki so zadeli v črno.

Od gostovanj se bo v spomin Mladinskega gotovo zapisalo tudi tisto s projektom *Diva svetnica mati prasica* Maruše Geymayer-Oblak, in to vsaj po trojem: organizatorji so predstavo izbrali za otvoritveno na čisto prvem, novem festivalu Impact v makedonskem Velesu. Nepozabna je bila tudi dvorana, v kateri smo igrali, saj podobno izdelane že dolgo nismo videli – vanjo so očitno že pred časom povsem nehali vlagati, gotovo seveda tudi zato, ker nedaleč stran gradijo novo, moderno, večjo gledališko hišo, kamor se bosta festival in ansambel Narodnega gledališča v kratkem preselila. Zato pa so bili tamkajšnji tehniki pravi mojstri, ki so iz še tako borne opreme znali izvabiti čuda. In prav njihova dobra volja ter gostoljubje direktorja festivala Aleksandra Ivanovskega, ki nas je sprejel že na letališču in nato osebno gostil vse dni našega bivanja v Velesu, sta bila tisto, kar je pustilo še tretjo močno sled.

Poleg že omenjenih gostovanj v Šanghaju in Kairu smo se v minuli sezoni na druge celine odpravili še dvakrat: januarja je poletno sonce

popostrilo zimo ekipi predstave *Amado mio*, ki se je udeležila festivala Santiago a mil v čilski prestolnici, marca pa smo »zavzeli Manhattan« s projektom *Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!*, ki smo ga odigrali v znameniti newyorški La MaMi na festivalu Perforacije.

Vedno pa nismo le gostje, tudi gostitelji znamo biti. Za mesec dni smo denimo povabili umetnike iz avstralskega gledališča Ranters, ki so v sodelovanju s člani našega ansambla Željkom Hrsom, Urošem Mačkom in Matejem Recerjem raziskovali in nabirali gradivo za novo predstavo. Svoje enomesečno bivanje (katerega rezultat bo, upamo, skupen projekt) so sklenili z odprto vajo – delavnico, ki je poskrbela za veliko smeha.

Seveda pa je bilo doma pestro, tudi če odštejemo avstralski obisk. Vsaka od premier v sezoni, *Kralj Lear*, *Zadnji ples Nižinskega*, *Oliver Twist*, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski*, *Diva svetnica mati prasica* in *Mefisto*, je prinesla svoj delež težav in veselja. Veliko truda smo vložili tudi v pripravo festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri. Pod pokroviteljstvom Mestne občine Ljubljana in župana Zorana Jankovića, ga je skupaj s Kinodvorom že tretjič izpeljalo

Mladinsko – tokrat tudi ob pomoči Mestne knjižnice Ljubljana. Festival je bil, če je to sploh mogoče, še bolj polno zaseden in živahen kot prejšnji dve leti: 12.327 brezplačnih vstopnic za gledališke predstave, filme in najrazličnejše delavnice je pošlo tako rekoč v hipu. Z veseljem lahko rečemo, da podobno velja tudi za naš hišni festival Prelet, ki smo ga pripravili maja in je od prvega do zadnjega dne povsem zapolnil naše dvorane.

Sezono pa smo sklenili s prav posebnim dogodkom: tristoto ponovitvijo že legendarne *Pike*, ki jo je po knjigi Astrid Lindgren in priredbi Andreja Rozmana Doukštumfa zrežiral Vito Taufer. Rdečelaso junakinjo je ob podpori razigranega ansambla Janja Majzelj utelesila tako navihano in očarljivo, da predstava kar ne zarjavi in navdušuje vedno nove generacije malčkov (pa tudi starejših). Čeprav šteje še precej več let kot *Pika*, pa se rje zaenkrat uspešno brani tudi Mladinsko v celoti. Upamo in želimo si, da bo še naprej tako. A uspe nam lahko samo z vašo pomočjo.

TINA MALIČ,
STROKOVNA SODELAVKA SMG

1. NAGRADO MOT JE OD NEKDANJEGA DOLGOLETNEGA FESTIVALSKEGA DIREKTORJA LJUBIŠE NIKODINOVSKEGA - BIŠA IN NJEGOVEGA NASLEDNIKA DEJANA PROJKOVSKEGA PO PREDSTAVI *PREKLET NAJ BO IZDAJALEC SVOJE DOMOVINE!* PREVZELA OLGA GRAD KOT TISTA MED PRISOTNIMI IGRALCI, KI JE FESTIVAL OBISKALA NAJVEČKRAT. FOTO DARE KRAGELJ
2. POD VEŠČIM VODSTVOM IZKUŠENIH AVSTRALSKIH IN SLOVENSkih GLEDALIŠKIH MAČKOV JE VSEM UDELEŽENCEM DELAVNICE USPELO NADVSE IZRAZNO (ČE ŽE NE TUDI POVSEM PRAVILNO) ODPLESATI KOREOGRAFIJO. FOTO DUŠAN OJDANIČ
3. EKIPA MLADINSKEGA POD ZANESLJIVIM VODSTVOM ORGANIZATORJA GOSTOVANJA DUŠANA PERNATA PO ULICAH SANTIAGA DE CHILE STRUMNO KORAKA V TEATER ODIGRAT *AMADO MIO*. FOTO ZASEBNI ARHIV MATJAZA BRIŠARJA
4. LE MALO JE MANJKALO PA VELEPOSLANIK REPUBLIKE SLOVENIJE V KAIRU, DR. ROBERT KOKALJ, ZBRANIH NE BI MOGEL POZDRAVITI PRED PREDSTAVO *EDA – ZGODBA BRATOV RUSJAN*. ALI VSAJ PRED NJENO SCENOGRAFIJO NE. FOTO LIDIJA ANTONOVIČ
5. VSE MOREBITNE POMANJKLJIVOSTI GLEDALIŠKE DVORANE SO GOSTITELJI V VELESU VEČ KOT NADOKNADILI S PRIJAZNOSTJO IN GOSTOLJUBIEM; IGRALSKI EKIPI *DIVE SVETNICE MATERE PRASIC* SE JE NA ODRU PRIDRUŽIL DIREKTOR »NOVOROJENEGA« FESTIVALA IMPACT ALEKSANDAR IVANOVSKI. FOTO ZASEBNI ARHIV
6. MIMO LANSKE LJUBLJANE KOT PRESTOLNICE KNJIGE NISO MOGLI NITI BOBRI, IN MALČKI SO OB GLEDALIŠČU IN FILMSKIH PROJEKCIJAH UŽIVALI TUDI V OBISKIH KNJIŽNIC IN NA NAJRAZLIČNEJŠIH DELAVNICAH, POVEZANIH S KNJIGAMI. FOTO ARHIV MESTNE KNJIŽNICE LJUBLJANA
7. *EDA* JE LETELA VISOKO IN DALEČ: ZADOVOLJNA EKIPA PO PREDSTAVI V ŠANGHAJSKEM CENTRU ZA DRAMSKO UMETNOST. FOTO DUŠAN OJDANIČ

Premiere

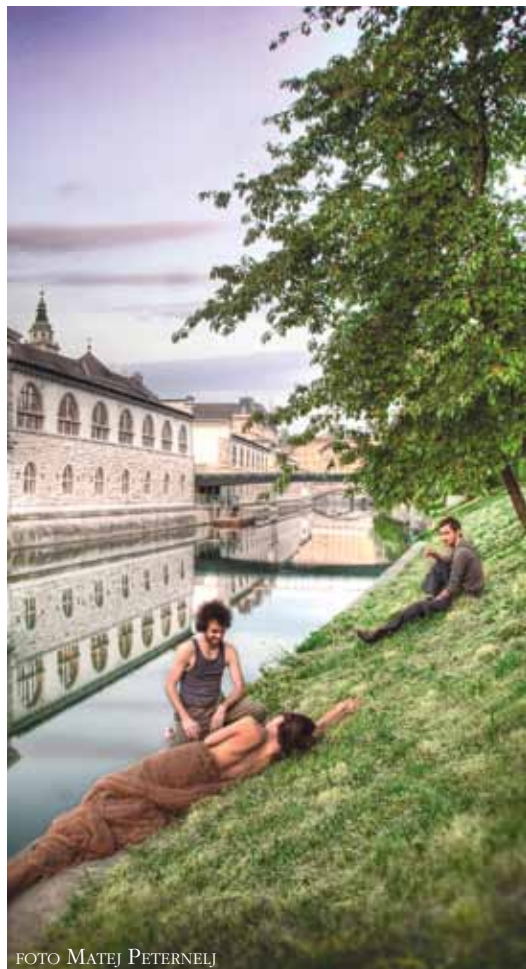

FOTO MATEJ PETERNELJ

Oscar Wilde

Ribič in njegova duša

Režija: Ivan Peternelj

Koprodukcija: ŠKUC gledališče, SMG in Zavod Projekt Atol

Ribič in njegova duša je pravljica o lepoti, strasti, modrosti, bogastvu in ljubezni. Po drugi strani pa je to zgodba, v kateri lepota, strast, modrost, bogastvo in ljubezen zažarijo tudi v svojem krutem nasprotju, v svoji demonski podobi. Ribič se zaljubi v morsko deklico, a z njo se lahko poroči le, če se znebi svoje duše, saj morska bitja nimajo duš. Dušo zato odreže od svojega telesa, ohrani srce in se požene v globine morskega kraljestva, njegova duša pa se, osamljena in brez srca, odpravi v svet. Ob letu osorej se vrne na obalo, pokliče ribiča iz globin in mu pripoveduje čudovite in strašne prigode, ki jih je doživela. Obljublja mu modrost, ki jo je spoznala, bogastvo, ki ga je odkrila, vendar ribiča vse to ne premami, saj morsko deklico neskončno ljubi. Tretje leto pa mu zaupa čudovito skrivnost in ribič se ji ne more več upirati, zato se z dušo odpravi na pot ...

FOTO PRIMOŽ LUKEŽIČ

Ivo Svetina **Stolp**

Režija: Silvan Omerzu

Koprodukcija: SMG, Umetniško društvo KONJ in Lutkovno gledališče Ljubljana

Nemški pesnik Friedrich Hölderlin (1770–1843) je pel v »ubožnem času« in se spraševal, »čemu pesniki«. Njegov čas je tudi čas poraza francoske revolucije in začetek prizadevanj za človekove pravice.

Navkljub popolni predanosti poeziji je bil Hölderlin tudi človek telesa in srca. Njegova ljubezen do bankirjeve žene Susette Gontard je rodila verze, posvečene Diotimi, njena smrt pa norost, zaradi katere je leto dni preživel v blaznici, nato pa še šestintrideset let pri mizarju Ernstu Zimmerju v Tübingenu, v hiši s stolpom ob reki Neckar.

Predstavo *Stolp* po dramski pesnitvi, ki jo je dramatik Ivo Svetina leta 2010 napisal prav za naše gledališče, bo režiral Silvan Omerzu. Z igralci, lutkami, maskami in avtomati se bo poskušal približati tistemu posebnemu stanju pesnikov, ki ga je že Platon poimenoval pesniška blaznost (*manía*), brez katere pesnjenje sploh ni mogoče, in o katerem pričajo številni »prekleti pesniki«, ki so svoje življenje in ustvarjanje doživljali na tanki meji med razumom in norostjo, med resničnostjo in utopijo ...

FOTO PRIMOŽ LUKEŽIČ

FOTO IGOR ANTIČ

Razredni sovražnik

Re-/dekonstrukcija

Režija: Borut Šeparović

Izhodišče Šeparovičevega ustvarjanja *Razrednega sovražnika* bo videoposnetek antologijske predstave *Razredni sovražnik* v režiji Vita Tauferja; v SMG je bila premierno uprizorjena leta 1982 kot priredba drame Nigela Williamsa.

Hrvaški režiser Borut Šeparović, ustanovitelj in umetniški vodja zagrebške gledališke skupine Montažstroj, bo prvič režiral v Sloveniji. Skupaj s sodelavci (med katerimi so tudi dramaturg Tomaž Toporišič ter igralca Marko Mlačnik in Željko Hrs, ki sta pred devetindvajsetimi leti sodelovala pri izhodiščni predstavi Vita Tauferja) bo raziskoval pomenski in simbolni potencial drame Nigela Williamsa, kot se je kazal v Tauferjevi interpretaciji, predvsem tistega, ki je povezan s fenomenom nasilja.

Predstava bo problematizirala vprašanje, v kakšnih razmerah ter s kakšnimi morebitnimi učinki in dolgoročnimi posledicami je nasilje lahko generator strukturnih sprememb v družbi, prežeti s politično apatijo in popolno odsotnostjo iniciative.

FOTO PRIMOŽ LUKEŽIČ

Bernard-Marie Koltès
Nickel Stuff

Režija: Ivica Buljan

Koprodukcija: SMG in
SNG Opera in balet Ljubljana

Nickel Stuff je Bernard-Marie Koltès ustvaril kot scenarij za film, na našem odru pa bo zaživel v režiji Ivica Buljana, ki je na oder postavil že večino njegovih del.

V londonskem baru z diskoteko Nickel, ki je namenjen predvsem plesu, se odvijajo »plesni dvoboji« v slogu *Vročice sobotne noči* (1977), ki je Koltèsa spodbudila k pisanju, navdih za osrednji lik Tonyja Allena pa mu je bil John Travolta.

Nickel Stuff je ime nenavadnega plesnega koraka, ki ga je ustvaril Tony Allen in z njim zmagal na plesnem turnirju.

Ivica Buljan bo Koltèsov scenarij režiral v luči nedavnih londonskih nemirov, pri katerih ni bilo skupnega revolucionarnega zanosa; ustvaril bo predstavo z elementi gangsterskega in plesnega filma, dramo o neki skupnosti, v kateri glavni junak Tony uspeh spreminja v neuspeh. »In Tonyjeva bridkost je bridkost vseh zmagovalcev na večer po zmagi.« (Koltès)

FOTO PRIMOŽ LUKEŽIČ

Heinrich Böll – Blažka Müller Pograjc,
Matjaž Pograjc

**Izgubljena čast
Katharine Blum**

Režija: Matjaž Pograjc

Kratki roman *Izgubljena čast Katharine Blum* (1972) je literarni pamflet Nobelovega nagrajenca Heinricha Bölla. Roman je avtor podnaslovil *Kako nastane in kam lahko vodi nasilje* in je pet dni trajajoča zgodba o senzacionalističnem novinarstvu, o medijskem linču bulvarnega tiska, ki uniči življenje sedemindvajsetletne gospodinjske pomočnice Katharine Blum. Rumeni tisk jo brez stvarnih dokazov proglasi za »teroristično nevesto«, ker je noč preživela z nekim Ludwigom Göttenom, obtoženim terorizma; naposled se izkaže, da je bil navaden ropar.

»Osebe in dejanje te povesti so prosto izmišljeni. Če so se pri opisovanju določenih novinarskih praktik pojavile podobnosti s praktikami časopisa *Bild*, potem te podobnosti niso niti nameravane niti naključne, temveč neizbežne,« je zapisal Böll, ko je razgalil nečiste posle policije v »lovu na čarovnice« in razkril, kako se razvijajo teorije zarote v napihnjem bulvarnem tisku. To, kar se je zgodilo Katharini Blum, se je leta 1971 zgodilo Ulrike Meinhof.

FOTO PRIMOŽ LUKEŽIČ

Georg Büchner

Dantonova smrt

Režija: Jernej Lorenci

Koprodukcija: SMG in Mestno gledališče Ptuj

Dantonova smrt, *Lenz*, *Leonce in Lena*, *Woyzeck*. Pretresljivo pomembna in sodobna literarna zapuščina za politično angažiranega naravoslovca Georga Büchnerja, ki mu ni bilo dano živeti niti petindvajset let.

Dantonova smrt (1835) ni le drama o francoski revoluciji in obračunu med Dantonom in Robespierrom, temveč predvsem drama o večnih in nikoli do konca razrešenih vprašanjih o življenju, morali, smislu in etiki. »Človek ne more poseči v proces zgodovine, človek postane pena na valovih, postane igrača,« je zapisal Büchner v enem od pisem zaročenki Wilhelmine Jeagle.

Jernej Lorenci Büchnerjevo pisanje razume kot dramo o nezmožnosti revolucije, o antirevoluciji vsake revolucije, o krvi revolucije, o nenasitnosti krvi revolucije, o dvomu v napredek, v evolucijo, v zgodovino.

Ponovitve

MEFIŠTO; FOTO ŽIGA KORITNIK

Umetniki o umetnikih

Lansko sezono smo posvetili umetniku. Tako na repertoarju ostaja precej predstav, ki se ukvarjajo z njegovim notranjim svetom, stiskami in ustvarjalnim navdihom. Njegova temna plat je na primer zanimala **Eduarda Milerja**, ki je po predlogi **Klausa Manna** in v priredbi **Žanine Mirčevske** na oder postavil **Mefista**, nekoliko lahkotnejši pogled na to temo, čeprav nič manj poglobljen, pa je predstavila **Maruša Geymayer-Oblak**. V svojem avtorskem projektu **Diva svetnica mati prasica** ob veliki dozi (samo) ironije in humorja tematizira peripetije igralko pri ustvarjanju projekta, njene odnose z drugimi (posebno mesto imajo tu seveda režiserji), iskanje navdiha, lovljenje ravnotežja med mejnimi čustvi. V umetnikovo intimo se pogloblja tudi **Norman Allen** v **Zadnjem plesu Nižinskega**, monodrami, ki jo je gledališko uresničil **Marko Mlačnik**. Asketska in izrazno nadvse domišljena predstava je zasnovana kot sprehod po duševnosti Nižinskega: spominja se svojega dotedanjega življenja in ob tem kar sam utelesi ljudi, ki jih je srečal na svoji poti.

Umetnik se kot tema ali izhodišče pojavlja tudi v nekaterih starejših uprizoritvah. Omeniti gre zlasti **Amado mio**, ki ga je po istoimenski knjigi, ki združuje dva kratka avtobiografska romana **Piera Paola Pasolinija** na oder postavil **Ivan Peternejl**. **Amado mio** je ljubezenska zgodba, njen protagonist pa je sloviti italijanski cineast, pesnik, pisatelj in mislec Pier Paolo Pasolini, ki nam tako iz prve roke odstira umetnikovo doživljanje in mišljenje sveta.

Umetniki o družbi

Seveda Mladinsko ne bi bilo Mladinsko, če na njegovem programu ne bi bilo najti angažiranih predstav z izrazito družbenokritično ostjo. Med njimi je gotovo že na začetku omenjeni **Mefisto**, saj se prek zgodbe o igralcu, ki je za slavo pripravljen zatajiti svoja prepričanja, ukvarja z odnosom umetnosti do moči in se sprašuje o družbeni odgovornosti intelektualca umetnika. Še ostrejši, kar namerno provokativen, pa je hrvaški režiser **Oliver Frlić**, ki se v avtorskem projektu **Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!**, nastalem v tesnem sodelovanju

z igralsko in dramaturško ekipo, loti po eni strani prevpraševanja vloge igralca v gledališču, po drugi pa v »črnem političnem kabaretu« tematizira razpad nekdanje skupne domovine in razgalja vsakršne nestrpnosti. A to sta morda le najbolj izrazita primera – da bi naštevali še vse ostale (to pa so na ta ali oni način skorajda vsi naslovi na repertoarju), na tem mestu žal ni prostora.

Glavno vlogo igra glasba

Pomembna rdeča nit predstav Mladinskega je tudi glasba, ki v nekaterih projektih izrazito stopi v ospredje. Med njimi je **Krizantema na klavirju**, ki jo je na podlagi šansonov **Svetlane Makarovič** zasnovala **Janja Majzelj**. Janja, letošnja dobitnica nagrade Prešernovega sklada med drugim prav za **Krizantemo**, je Svetlanine šansone nanizala v celoto, jih povezala s svojimi – igrivimi, žgečkljivimi, otožnimi, kritičnimi – besedili, odpela z vsem srcem ter pripravila nepozaben večer tako za ljubitelje glasbe kot gledališča. Tudi **Ljubezen na smrt Matjaža Pograjca** je zasnovana podobno: odlična

POHUJSANJA V DOLINI SENTFLORJANSKI; FOTO ŽIGA KORLIČNIK

poezija zlasti dekadencnih in ekspresionističnih pesnikov, sijajna uglasbitev, ki jo je »zakrivil« duo **Silence**, strastna interpretacija songov – le da je tokrat v enačbo vtkana tudi hrana, saj so gledalci deležni tudi okusne večerje. Gledališki dogodek torej, ki poleg duše nahrani še telo!

Drugače je glasba prisotna v **Sneguljčici in sedmih palčkih**, ki jo je po predlogi bratov **Grimm** na oder postavil **Vito Taufer**. Dogajanje namreč usmerjajo, barvajo in tempirajo skladbe Johanna Brahmsa in Igorja Leonardija, ob katerih je Sneguljčica še bolj ljubka, mačeha še bolj zlobna, palčki pa še bolj smešni. V uspešnici za mladino **Kok ti men zdej dol visiš Marka Ravenhilla** in režiserja **Vita Tauferja** pa glasba osrednje gonilo predstave postane nekoliko drugače. Štiri najstnice, ki si želijo slave, zapustijo svoje nič kaj glamurozne fante. Toda njihovo maščevanje je sladko: ob sodelovanju šolskega gledališkega krožka dekleta prepričajo, da so člani najobetavnejše glasbene skupine na svetu! Seveda je občinstvo deležno njihove glasbene uspešnice (no, avtor songa je v resnici **Saša Lošič**). Podobno je glasba pomemben dejavnik zgodbe v kulturni

Peklenški pomaranči Anthonyja Burgessa v režiji **Matjaža Pograjca**. Mlademu Alexu užitek prinaša dvoje: nebrzdano nasilje in glasba. Ko mu država opere možgane in mu iz njih »izbije« nasilje, pride do neprijetnega stranskega učinka: Alexu se telesno upre tudi glasba, in to tako močno, da ga nazadnje požene v poskus samomora.

Glavno vlogo prevzema film

Toda vsaj toliko kot z glasbo je *Peklenška pomaranča*, izvirno sicer roman, povezana s filmom, saj jo veliko gledalcev pozna predvsem po kulturni filmski priredbi Stanleyja Kubricka. Podobno velja tudi za *Oliverja Twista*, le da tu ne moremo govoriti o eni filmski upodobitvi, temveč ima prav vsaka generacija »svojega« Oliverja. Ta brezčasni roman **Charlesa Dickensa** o siroti, ki jo življenje trdo preizkuša, pa vendar ohrani čisto srce in se njena zgodba zato srečno razplete, je priredila **Blažka Müller Pograjc**, na oder pa sodobno in dinamično postavil **Matjaž Pograjc**.

A povezav s sedmo umetnostjo še ni konec.

Vampir, ki ga je po pesnitvi **Marine Cvetajeve**

ugledališčil **Ivica Buljan**, je bil sprva zamišljen kot nekakšen odrski »nemi film«, toda med študijem sta zvočnost in domiselnost jezika velike ruske pesnice ekipo tako očarali, da si je premislila. Kljub temu ostaja v predstavi navzoč vpliv velikanov ruskega filma, kakršnen je Eisenstein. Pa tudi téma sodi zadnje čase v domeno filmskih in televizijskih zaslonov, saj gre za usodno ljubezen med mladenko in vampirjem – utelešenjem erotike in strasti. Na povsem samosvoji način pa filmski medij uporabi **Eda – zgodba bratov Rusjan** (po svojem besedilu jo je režirala **Neda Rusjan Bric**): v predstavi se namreč ves čas sugestivno prepletata gledališki in filmski del. V prvem spremljamo brata Rusjan od zgodnjih letalskih poskusov pa do Edvardove nesrečne smrti, v drugem pa mlado, iščočo se filmsko ustvarjalko, ki skuša v njuni zgodbi najti navdih za svoje delo in življenje.

Klasično v sodobni preobleki

Seveda ne moremo mimo uprizoritev, ki jih je tako ali drugače zaznamovala klasika. **Nižino neba** je **Nebojša Pop-Tasić** zasnoval po besedilu, ki je klasično v najbolj temeljnem pomenu besede,

OLIVER TWIST; FOTO SONATA PHOTOGRAPHICA

po Ovidijevih *Metamorfozah*. Na oder jo je v »metagledališki« viziji, ki poudarja krutost bogov, krik človekove bolečine pa prevaja v glasbo, prenesel **Jernej Lorenci**. Kar zadeva klasične slovenske gledališke tekste, gotovo ne moremo mimo *Pohujšanja v dolini šentflorjanski*, farse, ki je še danes tako aktualna kot ob nastanku. Skoraj do črke zvesto **Ivanu Cankarju** jo je na oder postavil **Vito Taufer**. Do črke zvesto v besedah, v samo postavitve pa je seveda vnesel svoj značilni avtorski podpis: tokrat je vse vloge (razen ene) zaupal moškim, kar daje predstavi poseben pečat. Čeprav modernist, začetnik dramatikke absurda pri nas, se tudi pred kratkim preminuli **Peter Božič** že vpisuje med klasike slovenskega gledališča. V njegovi zadnji drami *Šumi*, ki govori o pomenu in moči izročila, je režiser **Vinko Möderndorfer** prepoznal avtorjev literarni testament in tematizacijo smrti ter jo postavil v železniško čakalnico pred mimo vseskozi švigajoče vlake – pred neulovljivo življenje. Kot »klasiko« nedvomno lahko označimo tudi *Zločin in kazen Dostojevskega*. Njegov

sloviti roman v prevodu Marjana Poljanca je za izhodišče vzel **Diego de Brea**, ga priredil ter pregnetel v sodobno postavitve, ki se odlikuje po vrsti pretresljivih vizualnih metafor in je z zgoščenostjo in ekspresivnostjo očarala gledalstvo tako v Evropi kot v daljni Kolumbiji.

Za najmlajše le najboljše

Vse po vrsti so »klasika« tudi uprizoritve, namenjene najmlajšim: tu je **Vandotov Kekec**, večni otroški junak, ki ga je režiser **Branko Potočan** (za tekstovno podobo predstave je poskrbela **Draga Potočnjak**, za svoj del pa **Olga Grad**) preoblekel v sodobna oblačila, vendar pri tem junakovega bistva ni prav nič okrnil. Če kaj, je Kekec v njegovi predstavi še bolj prebrisan, navihan in pogumen, kot ga poznamo. Klasični junak slovenske literature je brez dvoma tudi pek Mišmaš, osrednji lik *Pekarne Mišmaš*, ki jo je po pravljici **Svetlane Makarovič** zrežiral **Robert Waltl**. Družbo na odru mu dela množica mišk – pa tudi brez mlinarice Jedrt in njenega mačka ne gre.

Niti brez vaščanov, ki na koncu ostanejo z dolgimi nosovi, ker so podlegli obrekljivim govoricam radovedne Jedrt in jih vtikali tja, kamor ne bi bilo treba. Tuja zimzelena junakinja je ob že omenjenih Oliverju Twistu in Sneguljčici *Pika* (Nogavička namreč) **Astrid Lindgren** v priredbi **Andreja Rozmana Doukštumfa**, ki jo je pred častitljivimi trinajstimi leti zrežiral **Vito Taufer**. In zakaj *Piko* omenjamo nazadnje? Ker je predstava, ki je najdlje na našem repertoarju: junija letos smo odigrali že tristoto ponovitev! Toda živahna rdečelaska ne kaže znakov utrujenosti in razveseljevala nas bo še naprej. Junija so nas od smeha boleli trebuhu. Ni razloga, da nas ne bi še kdaj.

Novoletna predstava

Ljubezen na smrt

27., 28., 29., 30. december ob 19.30
Vstopnice so že v prodaji.

Gledalci o Mladinskem

Kot se živo spominjam svoje prve ljubezni, prve knjige in prvega potovanja, se spominjam tudi prve predstave. To je bila *Besi/Blodnje* (F. M. Dostojevskega) v Mladinskem gledališču, v osemdesetih letih. To seveda ni bila moja prva

predstava, ampak prva, ki me je popolnoma začarala in me določila kot zvesto gledalko, moja prva gledališka ljubezen torej. Še danes ne vidim pred seboj samo igralcev, scene in posebnega vzdušja, ampak tudi razporeditev sedežev, gledalce in našo vznemirjenost zaradi tako presežnega dogodka, odigranega v dveh dneh. Od takrat naprej si ogledam skoraj vse predstave Mladinskega in vsako gledališko sezono je vsaj ena taka, ob kateri podoživim svojo prvo gledališko ljubezen. Tako sem si ustvarila posebno etimologijo besede mladinsko: Mladinsko gledališče mi pomeni spomin na mladost, hkrati pa izvira vedno »mladih« predstav, odprtih, svežih in drznih.

DR. ALOJZIJA ZUPAN SOSIČ,
IZREDNA PROFESORICA ZA SLOVENSKO KNJIŽEVNOST,
FILOZOFSKA FAKULTETA V LJUBLJANI

V današnjem vse hitrejšem, na trenutke že kar podivjanem tempu, ko velik del profesionalnega življenja, zabave in celo intime doživljamo predvsem preko migetajočih ekranov, se zdi gledališče že samo po sebi na nek

način alternativen prostor. Če pa konkretnemu gledališču med temeljnimi motivi svojega obstoja uspe preseči komercialni imperativ in si zna izboriti prostorček za v ekonomskem smislu nekoristno in neuporabno raziskovanje in eksperimentiranje, je njegov prispevek k znosnosti urbanega življenja tukaj in zdaj nadvse hvalevreden. Zato Mladinca, ki v naše kot da vse manjše družbeno okolje uspešno vnaša kozmopolitski piš, doživljam kot enega zelo redkih prostorčkov svobode, ki s svojim zlahnim delovanjem zmeraj znova pričarajo iluzijo, da živimo v večjem mestu, kot Ljubljana zares je.

ALEŠ ČRNIČ,
IZREDNI PROFESOR NA ODDELKU ZA KULTUROLOGIJO FDV

V Mladinskem gledališču sem videl veliko predstav. Ne spomnim se vseh. Všeč mi je bil *Kekec*, ko je Bedanec smešno jedel. Pa *Oliverja Twista* sem videl z atijem. Tam mi je bilo vse najbolj všeč. Velikokrat sem

videl tudi *Piko*, enkrat je šla tudi babica zraven, samo že dolgo nazaj. Najraje imam, ko lopovi z baterijo posvetijo v oči. Videl sem tudi tisto predstavo, kjer sta dva gospoda gradila avion. Všeč mi je bila *Peklenska pomaranča*. Prišli so eni fantje s palicami in so se drli. Ampak se nisem nič bal, ker vem, da se ne tepejo zares, ampak samo igrajo. Tepejo tla in lutke, da kar papirčki ven grejo, ampak igrajo, da so te lutke pravi *človeki*. Ena predstava je bila pa žalostna, samo je bila vseeno v redu. V njej je ena punčka ostala čisto sama, ker so ji vsi umrli, ker jih je ugriznil vampir. Najbolj mi je bilo všeč, ko je bil sneg.

Bil sem tudi na Bobrih, kjer je bila bobrova torta. Videl sem veliko predstav z vrtcem in atijem in mamico. V Mladinsko gledališče bom še prišel, ker rad pridem. Če bi moral s sabo pripeljati prijatelje, bi jih peljal gledat *Kekca*, prijatelja Lukca *Vampirja*, prijateljico Lino pa *Piko*. Učiteljico Cveto bi pa peljal na tisto predstavo, kjer kuhajo, ali pa na tisto, kjer je kužek.

JULIJ JAN OBAL, 5 LET

Mladinsko gledališče vsekakor uprizarja dela, ki večplastno naslavlja probleme sodobne družbe, pred katerimi si radi zatiskamo oči. Mladinsko gledališče nam postavlja zrcala, v katerih je videti tudi tisti groteskni odsev,

za katerega večino časa trdimo, da ni del nas, temveč drugih – tistih, ki so drugačni, tistih, ki niso »normalni« in tistih, ki so tako ali drugače sramotni izmečki družbe. »Mladinc« že pregovorno velja za sinonim gledališke alternative, včasih se zdi, da zasleduje nove načine, kako bi ljudi šokiral ter prebil debeli ovoj apatije, v katerega nas komercialne niti množičnih medijev vse bolj ovijajo. Mladinsko

gledališče ni prijetno gledališče, saj ga površinsko božanje ega ne zanima. Je eno izmed redkih upanj slovenske umetnosti, ki kljubuje njeni komercializaciji, in svoji publikli podarja pristno izkušnjo čutenja.

HELENA MARUŠKO,
DIPLOMIRANA KULTUROLOGINJA

Zame, »amaterskega« konzumenta umetniških dogodkov, je pri ocenjevanju, kaj mi pomenijo, najpomembnejši kriterij vtis, občutenje, s katerim se dogodka spominjam. Veliko predstav Mladinskega

v meni odmeva, kot da sem jih videl včeraj. Zato sem si moral pomagati s programom lanske sezone, da ne bi govoril o v meni še vedno živih starejših predstavah. Prepričljiv organski spoj osebno izpovednega z ožjim ali širšim socialnim kontekstom ali filozofskim odnosom do sveta je tisto, kar naredi predstavo dobro. Z igro, sceno, gledališko dinamiko, s čimer jim je v Mladinskem uspelo doseči ta spoj, so me prepričale vse tri lanskoletne premiere, ki sem si jih ogledal, *Zadnji ples Nižinskega*, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* in *Mefisto*.

IVO NEMEČ,
KONSERVATORSKI RESTAVRATORSKI SVETNIK

Mladinsko je že mnogo let v mojem srcu. Mladinsko je sinonim za teater, poln strasti, ljubezni, strahov, presenečenj, predvidenih in nepredvidenih obratov, poželenj, iskanj ... Mladinsko s svojo enkratno igralsko ekipo

me vsakič sproti prepriča, da so sanje seveda še mogoče, in Mladinsko tudi največje režiserje »prisili«, da delno pozabijo na osebni pečat in režirajo po »mladinsko«. Zato se vsakokrat od srca veselim vsake nove predstave!

PETER GOMBAČ,
UPOKOJENEC IN LJUBITELJ GLEDALIŠČA

Abonmaji

V sezoni 2011/2012 vam ponujamo vpis
Abonmaja MLADINSKO v kar petih različicah:

ABONMA MLADINSKO

ODPRTI ABONMA MLADINSKO

ABONMA SODOBNA KLASIKA

ABONMA KEKEC

KLUB SMG

Poleg tega smo v sodelovanju z Mestno občino
Ljubljana in drugimi ljubljanskimi kulturnimi
institucijami pripravili skupen abonma:

KUL ABONMA

ABONMA MLADINSKO (možnosti Premiera, Sreda ali Četrtek)

Ivo Svetina
STOLP

Režija: Silvan Omerzu

Koprodukcija: SMG, Umetniško društvo KONJ
in Lutkovno gledališče Ljubljana

RAZREDNI SOVRAŽNIK

Re-/dekonstrukcija

Režija: Borut Šeparović

Bernard-Marie Koltès
NICKEL STUFF

Režija: Ivica Buljan

Koprodukcija: SMG

in SNG Opera in balet Ljubljana

Heinrich Böll – Blažka Müller Pograjc,
Matjaž Pograjc

IZGUBLJENA ČAST KATHARINE BLUM

Režija: Matjaž Pograjc

Georg Büchner

DANTONOVA SMRT

Režija: Jernej Lorenci

Koprodukcija: SMG in Mestno gledališče Ptuj

ter dodatna predstava

Oscar Wilde

RIBIČ IN NJEGOVA DUŠA

Režija: Ivan Peternelj

Koprodukcija: ŠKUC gledališče, SMG

in Zavod Projekt Atol

ali

DIVA SVETNICA MATI PRASICA

Avtorski projekt Maruše Geymayer-Oblak

ali

Norman Allen

ZADNJI PLES NIŽINSKEGA

Režija: Marko Mlačnik

ali

Pier Paolo Pasolini
AMADO MIO

Režija: Ivan Peternelj

Koprodukcija: SMG in ŠKUC gledališče

ODPRTI ABONMA MLADINSKO

Abonenti sami oblikujete svoj abonma,
tako da izberete pet od trinajstih
razpisanih predstav:

Oscar Wilde

RIBIČ IN NJEGOVA DUŠA

Režija: Ivan Peternelj

Koprodukcija: ŠKUC gledališče, SMG

in Zavod Projekt Atol

Ivo Svetina

STOLP

Režija: Silvan Omerzu

Koprodukcija: SMG, Umetniško društvo KONJ

in Lutkovno gledališče Ljubljana

RAZREDNI SOVRAŽNIK

Re-/dekonstrukcija

Režija: Borut Šeparović

Bernard-Marie Koltès

NICKEL STUFF

Režija: Ivica Buljan

Koprodukcija: SMG

in SNG Opera in balet Ljubljana

Heinrich Böll – Blažka Müller Pograjc,
Matjaž Pograjc

IZGUBLJENA ČAST KATHARINE BLUM

Režija: Matjaž Pograjc

Georg Büchner

DANTONOVA SMRT

Režija: Jernej Lorenci

Koprodukcija: SMG in

Mestno gledališče Ptuj

Klaus Mann – Žanina Mirčevska
MEFIŠTO

Režija: Eduard Miler

DIVA SVETNICA MATI PRASICA

Avtorski projekt Maruše Geymayer-Oblak

Ivan Cankar

POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI

Režija: Vito Taufer

Charles Dickens – Blažka Müller Pograjc

OLIVER TWIST

Režija: Matjaž Pograjc

Norman Allen
ZADNJI PLES NIŽINSKEGA
Režija: Marko Mlačnik

Oliver Frljić
**PREKLET NAJ BO IZDAJALEC
SVOJE DOMOVINE!**

Režija: Oliver Frljić

Pier Paolo Pasolini
AMADO MIO

Režija: Ivan Peternejl

Koprodukcija: SMG in ŠKUC gledališče

ABONMA SODOBNA KLASIKA
za zrelo
in izkušeno občinstvo
Abonenti izberete pet izmed šestih
razpisanih predstav:

Ivo Svetina
STOLP

Režija: Silvan Omerzu

Koprodukcija: SMG, Umetniško društvo KONJ
in Lutkovno gledališče Ljubljana

Klaus Mann – Žanina Mirčevska
MEFISTO

Režija: Eduard Miler

Ivan Cankar
**POHUJŠANJE V DOLINI
ŠENTFLORJANSKI**

Režija: Vito Taufer

Norman Allen
ZADNJI PLES NIŽINSKEGA
Režija: Marko Mlačnik

Svetlana Makarovič
KRIZANTEMA NA KLAVIRJU

Glasbeno-gledališki projekt Janje Majzelj

F. M. Dostojevski
ZLOČIN IN KAZEN

Po romanu v prevodu

Marjana Poljanca priredil Diego de Brea

Režija: Diego de Brea

ABONMA KEKEC
za najmlajše
in mlade po srcu
Abonenti izberete štiri izmed sedmih
uspešnic za otroke in mladino:

Oscar Wilde
RIBIČ IN NJEGOVA DUŠA

Režija: Ivan Peternejl

Koprodukcija: ŠKUC gledališče, SMG
in Zavod Projekt Atol

Charles Dickens – Blažka Müller Pograjc
OLIVER TWIST

Priredba: Blažka Müller Pograjc

Režija: Matjaž Pograjc

Mark Ravenhill
KOK TI MEN ZDEJ DOL VISIŠ

Režija: Vito Taufer

Svetlana Makarovič
PEKARNA MIŠMAŠ

Režija: Robert Waltl

Koprodukcija: SMG in Mini teater Ljubljana

Jospi Vandot – Draga Potočnjak, Olga Grad
**KEKEC – gibalna
premetanka s tekstom**

Režija: Branko Potočan

Jacob in Wilhelm Grimm
**SNEGULJČICA IN SEDEM
PALČKOV**

Režija: Vito Taufer

Astrid Lindgren – Andrej Rozman Doukštumf
PIKA

Režija: Vito Taufer

KLUB SMG

je formula, namenjena tistim, ki bi si želeli gledališče ogledati še nekoliko bolj od blizu in na neformalen način. Kot člani Kluba boste vstopnice lahko porabili za katerokoli predstavo, zaznali boste pravi utrip gledališkega življenja, sami boste lahko izbirali med šestindvajsetimi predstavami, določili datume ogleda, sodelovali na pogovorih in okroglih mizah gledališča, na pogovorih z ustvarjalci, si ogledali gledališče tudi od znotraj, izza odra, poizvedeli o stvareh, ki vas bodo zanimale v zvezi s predstavami ali gledališčem nasploh.

KUL ABONMA

Abonma za mlade od 15. do 25. leta vključuje osem dogodkov, ki se bodo zgodili v Lutkovnem gledališču Ljubljana, Kinodvoru, Slovenskem mladinskem gledališču, Kinu Šiška, Mestnem gledališču ljubljanskem in Stari mestni elektrarni.

Cena: 20 EUR

Vpis pri blagajnah LGL, SMG in Kinodvor ter pri Kiosku v Kinu Šiška

Vpis abonmajev za gledališko sezono 2011/2012

1. V **Prodajni galeriji SMG** v centru Ljubljane, na Trgu francoske revolucije 5, tik ob kavarni Le Petit Café, v bližini NUK-a in Križank. Prodajna galerija je odprta od ponedeljka do petka med 12.00 in 17.30 ter ob sobotah med 10.00 in 13.00. Telefonska številka Prodajne galerije: 01 425 33 12

2. Pri gledališki blagajni SMG, Vilharjeva 11, Ljubljana, uro pred začetkom predstave. Telefonska številka blagajne: 01 3004 902

Ponujamo vam možnost plačila s plačilnimi karticami BA/Maestro, American Express, Eurocard in Karanta.

Cenik abonmajev:

ABONMA MLADINSKO – 78 EUR/48 EUR (dijaki, študentje, brezposelni, invalidi in upokojnici)

ABONMA MLADINSKO PREMIERA – 105 EUR
ODPRTI ABONMA MLADINSKO – 64 EUR/40 EUR (dijaki, študentje, brezposelni, invalidi in upokojnici)

ABONMA SODOBNA KLASIKA – 64 EUR/40 EUR (dijaki, študentje, brezposelni, invalidi in upokojnici)

ABONMA KEKEC – cena 36 EUR (odrasli); 24 EUR (otroci); 32 + 20 EUR (odrasli z otrokom) / 32 + 18 + 18 + ... EUR (odrasli z dvema ali več otroki)

KLUB SMG 6 – 78 EUR/48 EUR (dijaki, študentje, brezposelni, invalidi in upokojnici)

KLUB SMG 12 – 156 EUR/96 EUR (dijaki, študentje, brezposelni, invalidi in upokojnici)

KUL ABONMA – 20 EUR

Kaj še ponujajo abonmaji MLADINSKO?

- Možnost ogleda predstav po ugodnejših cenah.
- Obveščanje o datumih predstav z mesečnim programom, ki vam ga bomo brezplačno pošiljali na dom, po elektronski pošti ali SMS sporočilih.
- Sprotno obveščanje o morebitnih spremembah programa.
- Vabila na redne mesečne pogovore o predstavah v Klubu SMG.
- Posebne popuste za družine in organizirane skupine.
- Brezplačne gledališke liste in popuste za druge publikacije SMG.

Kje smo?

Našli nas boste v stavbi Plečnikovega Baragovega semenišča, Vilharjeva cesta 11, Bežigrad, Ljubljana (za Gospodarskim razstaviščem).

V bližini SMG je več postajališč mestnega potniškega prometa:

Gospodarsko razstavišče (proge 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 19, 20);

Bežigrad (proge 7, 12, 13, 20, 22);

Astra (proge 6, 8, 22);

Vilharjeva, Železna cesta (progi 11B, 13).

Dostop z osebnimi avtomobili je mogoč z

Linhartove ali Vilharjeve ceste. V bližini je precej parkirnih površin.

Nobena od naših dvoran žal nima urejenega dostopa za invalide. Seveda pa ne bi radi, da bi vas to odvrnilo od obiska. Pokličite nas in potrudili se bomo, da vam bomo omogočili varen in udoben ogled predstav.

Nakup in rezervacija vstopnic

Vstopnice so v predprodaji na voljo samo v Prodajni galeriji SMG. Tam lahko kupite tudi plakate, gledališke liste, monografijo o SMG, glasbene zgoščenke, knjige in drugo z gledališčem povezano gradivo. Uro pred predstavami za izven so vstopnice na voljo tudi pri blagajni gledališča. Kadarkoli pa jih lahko kupite prek spleta.

Prodajna galerija SMG

Trg francoske revolucije 5

1000 Ljubljana

Tel.: 01 425 33 12

PON.-PET.: od 12.00 do 17.30

SOB.: od 10.00 do 13.00

Gledališka blagajna SMG

Vilharjeva 11

1000 Ljubljana

Tel.: 01 3004 902

Uro pred začetkom predstave

Možnost plačila s plačilnimi karticami Eurocard, Karanta, American Express, BA Maestro.

Omogočamo vam **nakup vstopnic prek svetovnega spleta** na spletni strani:

www.mladinsko.com

Nakup vstopnic s popusti prek spleta ni mogoč.

Cene vstopnic v prosti prodaji

- odrasli: 15,50 EUR (*Ljubezen na smrt* 30 EUR)
- dijaki, študentje, brezposelni, upokojenci, invalidi, samozaposleni v kulturi: 9,50 EUR (*Ljubezen na smrt* 20 EUR)
- predšolski otroci in osnovnošolci: 6 EUR
- premierska vstopnica: 21 EUR

Zamenjava vstopnic

Če ste vstopnico že prevzeli, pa si predstave ne morete ogledati, sporočite to v Prodajno galerijo vsaj dva dni prej in poskušali vam bomo najti nadomestni termin.

Slovensko mladinsko gledališče odpre svoja vrata uro pred vsako predstavo. Po začetku predstave vstop v dvorano ni mogoč.

Organizirane skupine in šole

Za možnost ogleda predstav v večjih skupinah (konto in zaključeno) se lahko dogovorite z Vitomirjem Obalom, če bi kako od naših predstav radi povabili v goste, pa z Dušanom Pernatom.

Organiziran obisk za otroke in mladino ter odrasle: Vitomir Obal

01 3004 919, 041 730 434

vitomir.obal@mladinsko-gl.si

Organizator gostovanj SMG po Sloveniji in v tujini: Dušan Pernat

01 3004 907, 041 730 435

dusan.pernat@mladinsko-gl.si

Dodatne informacije o abonmajskem programu

Marketing in odnosi z javnostmi: Tadeja Pungerčar

01 3004 908, tadeja.pungercar@mladinsko-gl.si in

Prodajna galerija SMG: Gabrijela Bernot

01 425 33 12, smg.blagajna@siol.net

FOTO JAKA KOREN

Izleti v neznano

Slovensko mladinsko gledališče je prostor srečevanj med ustvarjalci in občinstvom, ki izhaja iz dejstva, da ključ za presežni projekt ni v konvencionalni ali marketinški ali »ziheraški« izbiri naslova in teme, ampak v izletu v neznano. To prej kot domača kritiška peresa opazijo naše zvesto občinstvo in tuji kritiški kolegi. Pogled prvega in pisanje drugih namreč nista pogojena z domačim merjenjem moči med različnimi gledališkimi, kulturnimi in političnimi interesnimi skupinami, ampak v gledališče pridejo z osnovnim namenom: pustiti se zapeljati gledališki predstavi.

Italijanski kolega Mario Brandolin, izvrsten poznavalec slovenskega gledališča, ki pa so mu tuje vse interne kuhinje in kuharji, je v priložnostnem razmisleku o našem gledališču med drugim zapisal nekaj, kar si gledališčniki v našem prostoru le redko izrečemo ali drug drugemu priznamo. Citiram: *»Mladinsko sem prvič videl leta 1992 na Mittelfestu v Čedadu: šlo je za Prihajajo, vizionarsko predstavo v režiji Damirja Zlatarja Freya, ki je zelo dobro utelesala val novosti, ki je zajel uso mlado generacijo slovenskih umetnikov in predstavljal korenit rez s preteklostjo, odpiranje k najbolj inovativnim spodbudam z mednarodnega prizorišča, zavzeto raziskovanje novih umetniških jezikov za gledališče, zmožno interpretirati kulturno in družbeno vrenje, ki je izrisovalo obličje nove Slovenije. Bilo je pravo razodetje in takoj nas je navdal občutek popolne usklajenosti s prizadevanji tega novega, čeprav nepredvidljivo kaotičnega in neformalnega gledališča, saj smo si za isto prizadevali tudi sami in tisti naši umetniki, ki so bili najbolj pozorni na ustvarjanje*

in razmišljanje gledališča, ki ne bi bilo zgolj slavljenje preteklosti in njenega blišča, temveč živo bitje, zakoreninjeno v sedanjosti.»

V nekaj stavkih je strnil skupna pričakovanja nas, ustvarjalcev predstav na odru in za njim, ter gledalcev, »soustvarjalcev« predstav, brez katerih ni gledališkega užitka. Ugotovil je, da gledališče očitno postane zanimivo takrat, ko gledalca prepriča, da zavzeto raziskuje nove umetniške jezike, in je hkrati zmožno interpretirati kulturno in družbeno vrenje. Zato nikakor ni naključje, da je tujina (če uporabim ta že rahlo zarjaveli izraz) v slovenskem gledališkem prostoru vedno priznavala in odkrivala drzna iskanja na samem robu gledališkega. Od Pupilije Ferkeverk preko Pekarne do Slovenskega mladinskega gledališča in neinstitucionalnih uprizoritvenih praks v zadnjih treh desetletjih.

Gledališče mora biti, če hoče zapeljati gledalke in gledalce, v izletih v neznano drzno: besedilno, tematsko, formalno, politično. Letošnja sezona v Mladinskem bo skušala skupaj z vami, drage obiskovalke in obiskovalci našega gledališča vseh barv, starosti, političnih in spolnih usmeritev, izvesti te izlete s pomočjo razrednih sovražnikov, prekleth pesnikov, nenavadnih pravljicarjev, izgubljene zmediatizirane in spolitizirane časti Katharine Blum, moči in predvsem nemoči revolucije *Dantonove smrti*, nikoli uresničene scenarija velikomestne krize spola in etike. In številnih ustvarjalcev, ki jim izleti v neznano niso nekaj tujega, ter vas, gledalke in gledalci, vaše zahtevnosti do nas ustvarjalcev in hkratne pripravljenosti na neznano.

DR. TOMAŽ TOPORIŠIČ, DRAMATURG SMG

Gledališki list Slovenskega mladinskega gledališča

Sezona 2011/12

Izredna številka – Slovensko mladinsko gledališče
Sezona 2011/12
Oktober 2011

Izdajatelj: Slovensko mladinsko gledališče
Zanj: Uršula Cetinski
©Vse pravice pridržane

Uredništvo: Uršula Cetinski, Mateja Dermelj,
Tina Malič in Tomaž Toporišič
Lektorica: Mateja Dermelj
Oblikovalska zasnova: Miljenko Licul
Grafična priprava: Luka Cimolini
Naklada: 7000
Tisk: Collegium Graphicum, d. o. o.

Brezplačna publikacija
Izšlo v glasilu Ljubljana in samostojno

Zahvale:

Zahvaljujemo se gledalcem in vsem, ki omogočate naš program, predvsem glavnemu sofinancerju, Ministrstvu za kulturo RS, in ustanoviteljici, Mestni občini Ljubljana, ter Radiu Študent, Mladini, Dani, Medexu, TSmedia, d. o. o. in Happy peku.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Mestna občina
Ljubljana

MLADINA

dana

medex

HAPPYPEK HAPPY
OD 1990

Igralke in igralci SMG

Primož Bezjak

Neda R. Bric

Damjana Černe

Daša Doberšek

Maruša Geymayer-Oblak

Ivan Godnič

Olga Grad

Željko Hrs

Olga Kacjan

Uroš Kaurin

Boris Kos

Uroš Maček

Janja Majzelj

Marko Mlačnik

Ivan Peternelj

Draga Potočnjak

Robert Prebil

Matej Recer

Ivan Rupnik

Romana Šalehar

Blaž Šef

Marinka Štern

Dario Varga

Matija Vastl

www.mladinsko.com

Abonma Sodobna klasika

za zrelo in izkušeno občinstvo

Abonenti izberete pet izmed šestih razpisanih predstav:

Ivo Svetina

STOLP

Režija: Silvan Omerzu

Koprodukcija: SMG, Umetniško društvo KONJ in Lutkovno gledališče Ljubljana

Klaus Mann – Žanina Mirčevska

MEFISTO

Režija: Eduard Miler

Ivan Cankar

POHUŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI

Režija: Vito Taufer

Norman Allen

ZADNJI PLES NIŽINSKEGA

Režija: Marko Mlačnik

Svetlana Makarovič

KRIZANTEMA NA KLAVIRJU

Glasbeno-gledališki projekt Janje Majzelj

F. M. Dostojevski

ZLOČIN IN KAZEN

Po romanu v prevodu

Marjana Poljanca priredil Diego de Brea

Režija: Diego de Brea

Vpis v Prodajni galeriji SMG
na Trgu francoske revolucije 5 v Ljubljani